

SAYI
17

ÖNDERERİNÇ
Yıl: 8 • 2024/35#
@sadesodadergi

İLK GÜNKÜ GAZLA

SADE SODA

MODERN HAYATIN KİLİT TAŞI

KARİYER

R

ÖNDER

İmam Hatipliler Derneği Adına

İmtiyaz Sahibi

Abdullah Ceylan

Yazı İşleri Müdürü

Erkam Salih Büyükdinç

Genel Yayın Yönetmeni

İclâl Yılmaz

Yayın Editörü

Nurefşah Yiğit

Sade Soda Mutfağı

Asiye Divleli

Beyzanur Paşahan

Beyza Nuran Sarıçam

Ebrar Paşahan

Enise Özüdoğru

Hacer Abas

İclal Yılmaz

Mediha Sümeyye Kara

Nisa Nur Işık

Nurefşah Yiğit

Sevde Sezer

Şerife Güner

Tasarım

Noon.istanbul

Yazışalım, Konuşalım, Gel Tanışalım

Akşemsettin Mah. Şair Fuzuli Sok. No: 22 Fatih/İstanbul
sadesodadergi@gmail.com • 0 (212) 519 09 53

Potansiyel Yazarımızın Yaz ve Gönder

sadesodayazi@gmail.com

Baskı Yeri

Yönetim Yeri

Akşemsettin Mah. Şair Fuzuli Sok. No: 22 Fatih/İstanbul
sadesodadergi@gmail.com
0 (212) 519 09 53

Dilek&Öneri&Şikayet

sadesodadergi@gmail.com

Sosyal Medyada Biz

f t i sadesodadergi

Yazılarda yayın kurulu değişiklik yapabilir.

Gönderilen yazılar iade edilmez.

Yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yazılardan yazarları kadar okuyucular da sorumludur.

Bir yerden çıkmak aynı zamanda başka bir yere girmek, dâhil olmak demek. Derginin, yazarların gönüllerinden, redaktörün itinalı nazarından, tasarımcının hattından ve nihayet matbaadan çıkmasının tüm anlamı da buradadır: bir başka yere girmek. Dergicilikte, neredeyse hiçbir şahsi menfaatin görülmediği bu alanda, girilmeyi umulan yer okuyucunun gönül- zihin dünyasıdır.

Okuyucuya giden yolda dergiciyi bazı zorluklar bekler. Bu zorlukların en dişli olanları tasarım ve matbaa sürecidir. Ben bunlara “dergiciliğin akabesi” diyorum. Akabe, zor yer, sarp yol demektir. Mutasavvıflar bu kelimeyi “maksada ulaşmak için aşılması gereken tabii engeller” olarak tarif eder. Engelleri aşip parmaklarımız arasında neşet eden dergiye hamd bizden!

Zamanın farkına varmak, dünyanın yüklerini omuzlarında hissetmek zor bir iş. Hâlbuki insan olmak bu sorumluluğu üstlenmek demek. Yazmak, gelip geçen günlerin, gelen ama hemen geçmeyen bu dünya yükünün kendimizce hesabını tutmak, belki görünür kılmaktır.

Yazı dergiye girdiğinde ise yazarların ve okuyucuların tuttuğu bu hesap iki kapakla birbirine bağlanan şahitliklere dönüşür. Çağa şahitlik etmenin bu yolu, yüzlerce yıllık kültür- medeniyet dünyamızın ayak izlerine basarak yürümeye devam etmektir. Meyvesiyle büyüdüğümüz bahçeye yeni fidanlar dikmek demektir.

Başta zorunluluk değilmiş gibi görünen dergicilik, bu şahitliğe tanık olanlar için artık zorunluluk olmuştur. Yoldaki engeller de bu şevkle küçüldükçe küçülür gözümüzde.

Bu sayıda “Kariyer bizim neyimiz olur?” diye düşündük. Zira modern hayat ona çok büyük anlamlar yüklüyor. Bu sorunun peşinden giderken eğitim, meslek seçimi, mesleğinin sınırını aşmak, işini iyi yapmak gibi noktalara farklı sayfalarda temas ettik. Ve yolda ilerlerken edindiğimiz anlayışı en iyi yansıtacak olanın güzel örnek olduğunu düşünerek “Portreler” bölümünü hazırladık. Bu sayfada o güzel insanların güzel atlara binip gitmediğini, bilakis aramızda olduklarını göreceğiniz vefa yazıları okuyacaksınız.

Konu vefaya geldi ise en büyük vefayı Allah’ın dinini savunanlar hak eder. Bunun bilinciyle ruhumuzda Filistin ışığını yaktık ve farklı alanlardan bahsedilen Filistin yazıları hazırladık. Derin vefayla...

Sevgili okur,

Bir süredir adımın editör olarak geçtiği bu dergide bu sayı itibarıyla genel yayın yönetmeni olarak anılıyorum.

Ne güzel bir denk geliştirdi! Lisede “Tarassut” ile dergiciliğe adım atmamı sağlayan iki değerli isim bu sayıda bizimle birlikte. Hüseyin Şengil’i Aynı Sırayı Paylaşanlar’da satır araları dolu bir röportajla ağırlıyoruz. Erkan Övüç de Sade Soda ekibiyle samimi bir akşam vakti yaptığı söyleşiden hatıralar ile bizimle.

Meyvesiyle büyüdüğümüz bahçeye yeni fidanlar dikerken bahçıvanın yanı başımızda olması ne büyük şanstır.

Mümkünse Sen Üniversite Okuma Kardeşim!

Ender Ekim

SAYFA 06

Öz Farkındalıktan Gerçek Mutluluğa:Sürdürülebilir MutluluğaYolculuk

Nurullah Er

SAYFA 08

İşinin Ehli

Nidanur Işık

SAYFA 10

Büyük Adam Dedikleri

Şerife Güner

SAYFA 12

...
SERBEST KÜRSÜ

26

Gençlerin Gözünde Kariyer Odaklı Hayatın Aksine Bir Hayat Mümkün Müdür?

32

İrade Terbiyesi
Dr.Ethem Bakar
Hazırlayan: Ömer Faruk Can
Ketebe Yayınevi

34

Gazze'den Mektup
Elif Atabaş

32

Kadrajdan Bir Savaş İzlemek
Beyza Binici

48

İsrail Politikalarına Dur Demenin Zamanı: Yaptırımlarla Adalet Arayışı
Zeynep Bilgin

46

Dilimiz Döndükçe

52

Şehre Koşarak Giren Adam'ın Camisi:
Habib-i Neccar Camii
Enise Özüdoğru

54

Kıyam Et
Tuğba Reyyan Okyay

MODERN HAYATIN

KÜLTÜR KİLİT TAŞI: KARİVE

5 Adımda En Doğru Mesleği Seçme Klavuzu

SAYFA 14 — Nurefşah Yiğit

Gerçeğin Aynası Medya Mı (?)

SAYFA 16 — Fatıma Reyryan Çolak

Tahlil Masası

SAYFA 18 — Elif Neva Türkmen
Nurefşah Yiğit

RÖPORTAJ

Prof. Dr. Nazgul Kenzhetay

SAYFA 20 — Mediha Sümeyye Kara
Yağmur Şahin

SAYFA 24 — Dervişle Sohbetler
Sevde Sezer

ÇEVİRİMİÇİ

38 — Güray
Süngü
Şerife Güner

39 — Maktul
Aynası
Beyza Baykan

40 — Demirbaş &
İçini Döken
41 — Kitaplar

RÖPORTAJ

42 — Hüseyin
Şengil
Sevde Sezer
İclal Yılmaz

SADE PORTRE

56 — Filistin'de
Teknoloji
Yerel Çözümlerle
Küresel Etki
Zeynep Asude Başol

58 — Aşkın İzinde
Bir Mütefekkir
Nisa Nur Işık

60 — Pop Jazz
Alaturka Saz
Zeynep
Rana Tekin

62 — Sayfaların
Ötesinde
Sade Soda Ekibi

60 — Pop Jazz Alaturka Saz

Ender Ekim*

Mümkünse

**Üniversite Okuma
Kardeşim!**

**İLİM AŞIĞI, ALANINDA
UZMANLAŞMAK İSTEYEN,
SORU SORAN, SORDUĞU
SORULAR İLE SORUNLARI
ORTADAN KALDIRAN,
AHLAKLI VE ETİK DEĞERLER
DOĞRULTUSUNDA BİR DÜNYA
İÇİN ÇALIŞAN BEN OLDUM
DEĞİL BEN ACIZIM ÇOK DAHA
FAZLA GAYRET ETMELİYİM
DİYEN, HAYRA ANAHTAR
ŞERRE KİLİT OLMAYA ÇALIŞAN
GENÇLER MUHAKKAK
ÜNİVERSİTE OKUMALIDIR.**

Nasreddin Hoca, kadılık yaparken bir gün bir ahbabı bur-
nundan soluyarak gelmiş. Hasmı için söylemediğini bı-
rakmamış. Sonra:

- Hocam, Allah aşkına söyle, demiş, haklı değil miyim?

Hoca ne yapsın?

- Haklısın, demiş.

Ahbabı sınırları yatışmış olarak gitmiş. Onun hemen arka-
sından hasmı gelmiş. Bu defa da o başlamış atıp tutmaya,
yok bana şöyle, yok böyle yaptı demeye. O da Hoca'ya
sormuş:

- Haklı değil miyim?

Hoca:

- Vallahi çok haklısın, demiş.

Adam da sakinleşerek gitmiş. Tüm bunlara tanık olan Ho-
ca'nın karısı bile bu işe şaşırılmış kalmış.

- Senin kadılığında bir garip Hoca Efendi. İkisine de sen
haklısın dedin. Hiç öyle şey olur mu?

Nasreddin Hoca hanımının yüzüne bakıp:

- Hatun, demiş, sen de haklısın!

Elimize mikrofon alsak, sokak sokak dolaşsak ve insanla-
ra "Herkes üniversite okumalı mı?" sorusunu yöneltsek siz
de tahmin edersiniz ki okumalı diyenler de olacaktır, oku-
mamalı diyenler de. Sadece sokaktaki halk değil konunun
uzmanları, siyasetçiler ve daha birçok etkin ve yetkin kişi
için de cevaplar çeşitlilik arz etmekte. Herkes kendince
haklıysa, kuvvetli gerekçeler sunabiliyorsa bu işte bir ters-
lik yok mu? Tam da Nasreddin hocanın dediği gibi; siz de
haklısınız!

Sözlükte geçen anlamıyla üniversite; yüksek düzeyde
eğitim, öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan fakül-
te, enstitü, yüksekokul vb. kuruluş ve birimlerden oluşan
öğretim kurumudur. Uzun yıllardır birçok öğrenci için
sözlükteki anlamı ile hayattaki anlamı maalesef ki eşde-
ğer olamamış bir kurum... Siyaseti dahi beslemiş, şekil-
lendirmiş, yönlendirmiş fakat ilim noktasında aynı başa-
rıyla gösterememiş bir kurum...

Kabul edelim ki değiştik ve dönüştük. Birkaç nesil önceki
sosyal çevre, aile bağları, komşu ilişkileri, değer algıları
artık kabul görmemekte. Sanayide çalışmak, fırında ek-
mek üretmek, mahallenin bakkalı olmak albenisi olma-
yan, tercih edilmeyen hatta aşağı görülen işlerden oldu.
Kazanılan paranın helal olması, gönlün huzur bulması iş
tercihinde ilk etken iken günümüzde net maaş ve çalış-
tığın kurumun itibarı tercihlerdeki ilk kriter haline gelmiş
durumda. Bu durum tahsil yaparken başlangıçtaki niyet,
yoldaki hedef ve menzildeki tavrı da etkiliyor. Üniversi-
teyi ilim tahsil edilen, alanında uzman kişiler ile ünsiyet

kurulan, bir konuda ehil olmanın vesilesi ve tecrübe kaza-
nılan yer olarak görmenin ötesinde rızık kapısı olarak gö-
rüyoruz. Hocaların alandaki uzmanlıkları değil mezuniyet
sonrası iş bulma oranları tercihimizi etkiliyor. Üniversite
ile ilim değil iş bulacağımıza inanıyoruz. Bu sebeple her-
kes üniversite okumalı diyenlerin sayısı artıyor fakat bu
zihin yapısı üniversitenin tek başına yeterli olmayacağını
savunanları haklı kılıyor. Etiket ve reklam dünyasında eh-
liyet ve liyakat değil bir kağıt parçası daha önemli oldu-
ğu için de herkes üniversite okumalı diyenler kendilerini
haklı görüyor. Ortada büyük bir problem var fakat kimse
dönüp maalesef ki problemle ilgilenmiyor...

"Üniversite mezunu işsizler var! Vay halimize" şeklinde
sloganik cümleler atmak hem çok kolay hem de alıcısı
çok olan bir propaganda unsuru. Sayıya odaklanıyor eh-
liyeti ıskalıyoruz. Açılan okul, verilen mezun, alınan belge
sayısı ile övünüyoruz. Basılan yemek kitaplarıyla övünü-
yor ama kimseyi de mutfağa sokamıyoruz.

Üniversite önemli mi? "İlim öğrenmek kadın-erkek herke-
se farzdır" buyuran peygamberin; "İlim, en hayırlı mirastır.
Edep, en hayırlı sanattır. Takva, en hayırlı azıktır" buyuran
Hz Ali'nin, Ayasofya'yı camiye çevirdikten sonra hemen
yanına bir de medrese açan Fatih Sultan Mehmet'in izin-
den gittiğimizi iddia ediyorsak üniversiteye önemsiz di-
yemeyiz. Üniversite tabii ki önemlidir. Ama uzun yılların
sonunda verdiği belge, kazandırdığı iş imkanları, sundu-
ğu dünyevi fırsatlar ile değil; yetiştirdiği adamlar, öğretti-
ği ilimler, insanlık için ortaya koyduğu araştırma ve icatlar
ile değerli ve önemlidir. Üniversitelerin değeri, şehri ne
kadar hareketlendirdiği ile, ticarete katkısı ile, mezun et-
tiği öğrenci sayısı ile ölçüldüğü sürece üniversiteli işsiz-
lerimizin sayısı her geçen yıl artmaya devam edecektir.

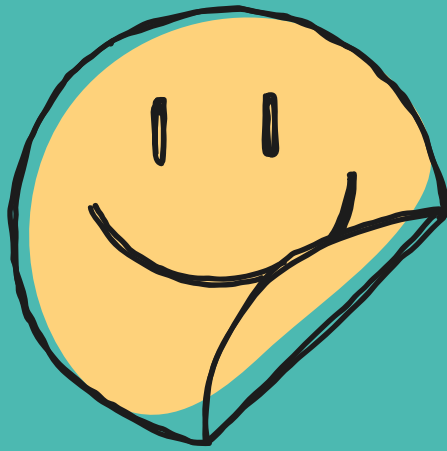
Peki nasıl layık olduğu değere ulaşır üniversiteler? Her-
kes üniversite okumalı mı sorusuna verilen doğru cevap
ile... İlim aşığı, alanında uzmanlaşmak isteyen, soru soran,
sorduğu sorular ile sorunları ortadan kaldıran, ahlaklı ve
etik değerler doğrultusunda bir dünya için çalışan ben
oldum değil ben acizim çok daha fazla gayret etmeliyim
diyen, hayra anahtar şerre kilit olmaya çalışan gençler
muhakkak üniversite okumalıdır. Dününe ve yarınına dair
bir cevap üretememiş, akademik kadrodan önce okulun
kantinini merak eden, üniversiteyi açılacak rızık kapıları-
nın sahibi bilen, kendini işin ehli görüp üniversitenin za-
ten ona bir şey katamayacağını düşünen, dünyayı güzel-
leştirmek için çabalamak yerine renkli ışıklar altında toz
pembe dünyanın rüyalarını gören, okuyacağı bölüm ile il-
gili kitapların değil de yeniden dizayn edeceği gardırobu
için kıyafetlerin peşinde koşan üniversite okumasın. Bu
kişiler üniversiteli işsizlik oranını artırır mı bilmem fakat
iş bulurlarsa milletin başını çok ağrıtırılar. Malumunuz, ne
geldi ise başımıza liyakatsızlıktan geldi...

Nurullah Er*

ÖZ FARKINDALIKTAN GERÇEK MUTLULUĞA:

SÜRDÜRÜLEBİLİR MUTLULUĞA YOLCULUK

Bazen mutluluğumuzu çok anlık ve küçük olaylara sıkıştırmaya çalışırız. Ancak bir türlü o sürdürülebilir, hayatın tümüne yayılmış, anlık olmayan mutluluğa ulaşamayabiliyoruz. Çünkü insan, doğumundan ölümüne kadar kendini, çevresini, dünyayı ve aslında hayatı iyi okuyabildiği ve neticesinde bunu anlamlandırabildiği ölçüde gerçek mutluluğa kavuşabiliyor. Anlık mutluluklar ise saman alevi gibi, bir anda bitiyor.

Niçin yaşıyoruz, niçin çalışıyoruz, yaptığımız şeyleri niçin yapıyoruz? Niçin sorusunun cevabını bulduğumuz ölçüde hayatımızın her anında mutlu oluyoruz, motive oluyoruz ve sonucunda da başarılı oluyoruz. Zorluklar bile bizi mutlu etmeye başlıyor, zorluğun arkasından gelecek olan güzelliği düşündüğümüz için.

Dolayısıyla bir doktorun, bir mühendisin, bir tiyatrocunun, bir esnafın, bir siyasetçinin, bir STK gönüllüsünün yaptığı işi niçin yaptığını kendi anlam dünyasında araması, bunun üzerine günlerce, aylarca düşünmesi, uzun bir süre o işi nasıl yapacağını öğrenmesi kadar kıymetli...

İşte bu hayat yolculuğu insanın kendini bilmesi, potansiyelinin farkına varması, mizacının farkında olmasıyla başlıyor. Adeta 8 milyarlık bir insanlık yapbozunun birer parçası gibiyiz. Her birimizin kendine has şekli, üzerinde taşıdığı bir resim parçası var. Doğru yere bu parçayı yerleştirmek ve bu yapbozda bir yeri doldurduğumuzu, bir işe yaradığımızı hissetmek gerçek mutluluğu veriyor. Çünkü gerçek mutluluk insanın fay-

da ürettiğini hissetmesiyle başlıyor, anlamlı bir resmin parçası olduğunu hissetmesiyle...

Resim parçasını nereye yerleştireceğimizi düşünmeden önce yerleştireceğimiz parçanın özelliklerinin farkında olmak gerekiyor. Yani insanın öz farkındalığından, kendisini bilmesinden, tanınmasından bahsediyoruz. Bu bir arayış ve derinlemesine düşünme süreci gerektiriyor tabii ki. Hazine kadar kıymetli bir şeyi bulmaya çalışıyoruz. Biraz yorulmamız gerekiyor. Hayat boyu mutluluğu getirecek bir hazine söz ediyoruz çünkü.

Kendimizi tanıma süreci kapalı bir odaya geçip bir günde düşünerek geçiştireceğimiz bir konu değil. Bulanlar arayanlardır, arayanlarsa yolda olanlardır. İnsanın yolda olma süreci demek kendini tanıması için hayatın içerisinde olması demektir. İnsanlarla etkileşim halinde olarak, sosyalleşerek, kendisini dış dünyada teste tabi tutup bir deneme yanılma süreci işleterek kendini fark etmeye çalışmalıdır. Ne bizi mutsuz ediyor ne streslendiriyor ne motive ediyor? Bu soruların cevabını bulduğumuz testlere tabi tutmamız gerekiyor kendimizi.

Seçmek istediğimiz alanla ilgili okumalar yapmak, o alanla ilgili önemli kişileri takip etmek, onlarla konuşmak, üniversite hayatında yarı zamanlı çalışma ve staj programlarına katılmak... Bunların her biri seçmek istediğimiz alanla ilgili bize biraz daha erkenden ayna tutacaktır. Aynı zamanda sosyal hayatında içinde olmak, sivil toplum kuruluşlarında gönüllü faaliyetlerde bulunmak, üniversitelerde kulüp faaliyetlerinin içinde olmak da bize birçok yetkinlik kazandıracaktır. Bunların her biri ilişki yönetimi, iletişim, organizasyon ve koordinasyon kabiliyetlerimizi artıracak ve yine kendimizi fark ettirecek bir testte bize yardımcı olacaktır.

Bütün bu kendimizi bulma sürecimiz hayattaki sürdürülebilir mutluluğu sağlayacak olan şeydir. İş hayatındaki mutluluk da bunun içindedir. İş hayatından söz edince sanki normal hayatımızın dışında bir şeyden konuşuyormuşuz gibi düşünüyoruz. Halbuki iş hayatı deyince hayatımızın bütününe baktığımızda vaktimizin en büyük kısmını alan bir hayattan söz etmiş oluyoruz. Dolayısıyla buradaki mutluluğumuz veya mutsuzluğumuz tüm hayatımıza, yani sosyal hayat, aile hayatı vb. hepsini etkiliyor. Bu yüzden insanın burada da kendini doğru konumlaması, sahip olduğu yetkinliklere ve karaktere uygun bir meslekle meşgul olması iç huzuru ve motivasyonu açısından çok önemli.

Tüm bunlarla beraber çalışma hayatının bizim için fonksiyonlarını iyi bir şekilde zihnimize oturtmalı ve iş hayatını anlamlandırmalıyız. İş hayatı nedir, bir insan için ne gibi fonksiyonu vardır? Niçin çalışıyoruz?

Bunu 4 başlıkta şöyle toparlayabiliriz:

Emeğimizin karşılığını aldığımız yer: İş hayatındaki en birincil, en temel çalışma motivasyonumuz çalışarak hayatımızı idame ettireceğimiz kazancı sağlamak. Bir alın teri döküyoruz ve bunun karşılığında bir ücret alıyoruz. Ya da tam tersi bir ücret alıyoruz ve bunu helal ettirmek için çalışıyoruz.

Öğrenmeye devam ettiğimiz bir okul: İlkokul, ortaokul, lise, üniversite derken öğrenme bitti zannederiz. Halbuki hayat boyu öğrenme devam ediyor. Özellikle de bu kadar hızlı değişen teknoloji çağında kendimizi güncel tutmamız için sürekli kendimizi geliştirmemiz gerekiyor. Bu yüzden de şirketler eğitim departmanlarına/akademilerine ağırlık veriyorlar. Dolayısıyla iş hayatı bizim için çok önemli bir okul olma görevini üstleniyor. İş hayatını, çalıştığımız yerleri bir hayat üniversitesi olarak görmemiz gerekiyor.

Önemli bir sosyal yaşam merkezi: Yukarıda da bahsettiğimiz gibi iş hayatına girdiğimizde artık zihnimizin büyük bir kısmını ayırdığımız bir hayata yelken açmış oluyoruz. Vaktimizin büyük çoğunluğunu (hatta ailemizden daha fazla) burada geçiriyoruz. Dolayısıyla iş hayatı bizim için çok önemli bir sosyal ortam. Bu sosyal ortamı güven, sevgi/saygı, yardımlaşma merkezine dönüştürdüğümüzde huzurlu bir sosyal çevre kurmuş oluyoruz. Aksi durumda ise bir zindan hayatı yaşatabilir.

Kendimize, şirketimize ve ülkemize fayda ürettiğimiz bir yer: Gerçek mutluluk ürettiğimiz fayda ile doğru orantılıdır. Gerçek anlamda bir işe yaradığını düşünen insanlar, bir fayda sağladığını düşünen çalışanlar iş hayatında tatmin duygusu yaşıyor. İş hayatını zihnimizde böyle kodlamamız gerektiğine inanıyoruz. Hem kendimize hem çalıştığımız yere hem de insanlığa katkılar sunduğumuz bir yer iş hayatı. Bu yüzden fayda üretme odağını sürekli zihnimizde güncel tutmamız huzuru getirecek faktörlerden biri olacaktır.

Dikkat ederseniz A şirketi, B şirketi ya da filanca meslek ayrımı yapmadan sürdürülebilir mutluluktan söz etmeye çalıştık. Dünyanın en global şirketinde çalışıp mutsuz olan binlerce insan olabildiği gibi çok küçük bir işyerinde kendi kabiliyetlerine uygun, değerleriyle bütünleşik bir ortamda çok mutlu ve huzurlu olan, kendini yaptığı işte bulmuş ve anlamlandırmış binlerce insanın varlığından söz edebiliriz.

Çünkü her insan eşsizdir. Tüm insanların nasıl parmak izi bile birbirinden farklıysa sahip olduğu motivatörler, yetenekler, potansiyeller birbirinden farklı. Dolayısıyla huzuru ve mutluluğu bulacağı şeyler de farklı. Önce kendimizi bilerek, tanıyarak, farkında olarak hayata anlam katacağımız ve kendimizi anlamlandıracağımız hayatı yaşamak ümidiyle...

Nidanur Işık*

**MESLEĞİNİZİ
BİLE İNCİTMEYEN
TAŞIMALISINIZ
ÜZERİNİZDE.
GURURUNUZ
OLMALI!
OMUZLARINIZ DİK
DURMALI Kİ "İŞİM
BENDEN RAZI
BEN İŞİMDEN!"
DİYEBİLMELİSİNİZ.**

*Çanakkale İbrahim Bodur Anadolu Lisesi son sınıf öğrencisi. Kedileri ve çay içmeyi sever. Mottosu hayatın içinden doğrunun ve güzelin nidası olmaktır.

Hakkını verebilmek... Acaba gerçekten yaptığımız her işin, gerçekleştirdiğimiz her eylemin bizim üzerimizde hakkı mı var? Öyleyse mesleğinizi bile incitmeden taşımalsınız üzerinizde. Gururunuz olmalı! Omuzlarınız dik durmalı ki “İşim benden razı ben işimden!” diyebilmelisiniz. Unutmayın mesleğinizi şerefli yapan onun ne kadar hakkını verdiğinizinize bağlıdır.

Yaşamımızın dünyevi boyutu olan mesleklerimizin her biri aslında birer vicdani sorumluluktur. Yeryüzünde insanoğlunun çevresinde kurulu olan düzen her bir bireyin kendi görevini özveri çerçevesinde gerçekleştirdiği sürece bir makinenin dişlileri gibi birbirini tamamlar niteliktedir. Hakikatte her meslek kendi evreninde ince işçilik ister. Vakit, emek ve yapılan işe saygı... Birbiriyle kıyas yapılmaksızın her bir mesleğe zanaat gözüyle bakılabilir. Neticede bir marangozdan bir kediyi iyileştirmesi beklenemez. Bu durum veterinerlerin kıymet ve toplum içindeki mahiyetini gözler önüne serer. O veterinerin oturduğu sandalye ise ancak bir marangozun ellerinden çıkabilir. Bu döngü sirkülasyon halinde aklınıza gelen gelmeyen adını bildiğiniz bilmediğiniz her mesleği içine alır. Her zanaatkarın ortaya koyduğu ürün veya eylem usulünce yapıldıkça değerlendirilir. Örneğin alınındaki terin hakkını veren bir kasap, işgüzar bir şirket sahibinden daha üstündür. Uzun lafın kısası kişiyi yükselten kariyer değil karakterdir.

Peki bireyin yaptığı işin hakkını vermesi yalnız mesleğiyle mi mümkündür? İnsanın her türlü sorumluluğu, dünyadaki değişmez etik anlayışı bu kapsama girmez mi? “Allah size emanetlerini mutlaka ‘ehline’ vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. (...)” (Nisa, 58) buyrulduğu üzere emanete sahip çıkmak, hakkı savunmak kişinin yükümlülüğünün hakkını vermesi değil de nedir? Cahiliye devrinde müşrikler, Allah Rasulüne büyük bir güven beslerler, sık sık emanet bırakırlardı. Yaşamı boyunca ona bunca düşmanlık besleyen, onu öldürme planları kuran müşriklerin bile güvenini bir kez kırmayan, onlara hep kibar ve davetkar yaklaşan Peygamberimiz, dünyadaki en güzel “işinin ehli” örneği değil midir? Kendisi de bir ihtiyacı düştüğünde kişiyi köle mi özgür mü müslüman mı değil mi diye sorgulamadan mesleğinin eri olan insanlara itimat etmiştir. En bariz hatıralardan biri hicret yolculuğudur. Kendilerine o uzun ve sıcak Medine yolculuğunda kılavuzluk etmesi için Abdullah bin Üreykit ile anlaşır. Üreykit henüz iman etmemiş ancak güvenilir ve yolu iyi bilen bir rehberdir. İşinin ehli olduğundan daha sonraları ona “Delil” sıfatı verilmiştir.

“İşini iyi yapmak” kavramını biraz daha irdelemek istersen en güzel örneklerden biri de tarih sahnesinde Osmanlı Devleti olmuştur. Küçük yaşta özel “lala”lı eğitimler ve sancağa çıkma usulleri ile sorumluluğunun bilincinde pa-dışahlar yetiştirilmiştir. “İşinin ehli” hükümdarlarımız Devlet-i Aliyye’yi üç kıtaya yaymayı başarmış idiler. Bilinir ki Osmanlı şeriatla yönetilirdi. Ancak maksat mesleğinin erbabı insanlar yetiştirmek olduğunda din, dil, ırk ayrımı gözetilmezdi. Bilim adamlarına saray çevresinde destek verilir her türlü kitap ve edevat tahsil edilirdi. Küçük esnaf ölçüde tartıda hileciliğe girmesin diye tebdili kıyafet teftiş edilirdi. Halk dinlenir, derdi olana derman bulunurdu. Kurulan Ahilik Teşkilatı ile her zümre esnaf beraber kazanır haksız rekabet önlenirdi. Tüm bunların yanında devşirme yöntemi sayesinde bilgi, beceri ve yeteneklerine göre yetiştirilen Acemi Ocağı mensupları Türk soyundan değillerdi. Kalemîye ve Seyfiye sınıfları başta olmak üzere ırk ayrımcılığı yapılmadan işinin ehli insanlar rütbe kazanabilirdi.

Dünya tarihinin gördüğü en usta isim olan Mimar Sinan da bir devşirmeydi. Günümüzün gelişmişliğinde bile hala onunkilerle yarışacak yapıtlar dikilemiyorken “işinin ehli” Mimarımızı “Türk değil” diye yaftalamak ne derece küstahça olur varın siz tahayyül edin.

Osmanlı işi hakkıyla yapanların hakkını da gözetmeyi ihmal etmezdi. Kadılar yani hakkın, hukukun, adaletin muhafızları; atandıkları bölgede yalnızca bir sene görev yapar, ardından yeni atama yerlerine tayin edilirdiler. Bunun temel sebebi ise yaşadıkları yerde dost, ahbab edinip kayırma, haksız hüküm verme gibi ihtimallerin önüne geçmekti.

Kastettiğimin ne olduğunu anlamışsınızdır. Osmanlı’nın bu konudaki korkusu belki de onu bitiren şeyin ta kendisiydi... Yıllar önce bir öğretmenimle Osmanlı Devleti’nin yıkılışı konusunda söyleştik. En temel sebep neydi: “Torpil!” Ne zaman ki işinin ehli olanlar değil de birilerinin çocukları, yeğenleri mesleklerin başına geldiler, sanki bir büyük altın köşk içerden çatladı. Nizam intizam Osmanlı’nın avuçları içinden kayıverdi. Önce eğitim ve sonra da her şey domino taşı gibi yıkıldı. Kısacası torpil, devleti bir kurt gibi kemirip bitirdi...

Bugüne dönecek olursak... İşimizin hakkını ne kadar verebiliyoruz? Başta bahsettiğimiz sirkülasyonun neresindeyiz? Geride bıraktığımız tüm işler bize vicdananen neler hissettiriyor? En basit tabirle kariyerimizi karakterimize tercih mi ediyoruz? Sizleri kendi iç muhakemenizle baş başa bırakıyor, “işinizin ehli” olmaya davet ediyorum! Sağlıcakla efendim...

Şerife
Güner*

BİRİNİN ADANAN DEDİKLERİ

*Çanakkale AİHL mezunu. Marmara Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği öğrencisi.
Tacrübeli dergici. Okumayı, karalamayı ve gezmeyi sever.

YETİŞECEK BİR YERİNİZ, GİDECEK BİR KAPINIZ OLMADIĞINDA OLDUĞUNUZ YERDE DURMAKTAN VE ANI YAŞAMAKTAN KEYİF ALIYORSUNUZ. İŞTE TAM DA ŞU AN HAYATIMIN EN SAKİN VE HUZURLU ANLARINDAN BİRİSİYDİ...

Kimdi bu büyük adam? Kimdi “Oku kızım, oku da bizim gibi olma dedikleri “biz?” Ne olmamız bekleniyordu ki bizden? Çevremizin gerçekleştiremediği hayalleri gerçekleştiren olmak mı? Mutluluk buna mı tabi idi? Ya da mutlu olmanın hiçbir önemi yok muydu? Sözüm yalnız bir unvana sahip olduğunda mı dinlenecekti? İsmimin önünde herhangi bir Prof., Dr., Doç., yoksa ben de mi yok olmuş oluyordum? Büyük olmak ve büyük insan yetiştirmek her ailenin ve toplumun vazgeçilmez arzusudur. Daha küçükken “Bu çocuk büyük adam olacak.”, tespiti ortaya koymaktan çekinmezler. Ben ise bu tespite layık olabilmek için çabaladım. Ta ki bu tabiri yanlış yorumladığımı fark edene kadar...

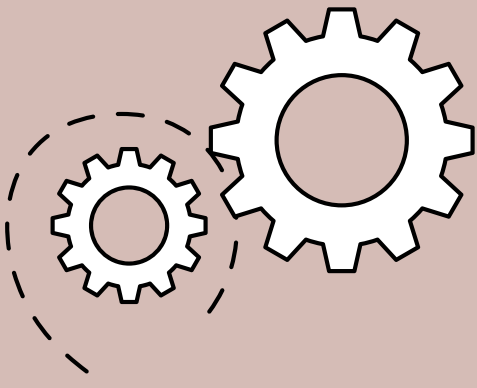
Bugün işimden ayrılmamın ilk günü. Diğer bir deyişle işten eve, evden işe değil kendimden hayata, hayattan kendime gitme serüvenime başladığım gün. Alarmım yine her günkü gibi çaldı. Ama bu sefer uyanan Avukat Aslı Hanım değildi. Uyanan sadece bir Aslı idi. Bugün önemli bir duruşmam yoktu. Herhangi bir ne giyeceğim telaşı da. Dışarı çıksam gideceğim belli bir rotam da yoktu. Evimde vakit geçirmeye de hiç alışkın değildim. Sahi en son ne zaman ailem ile karşılıklı yemek yemiştik? Ne zaman onlarla muhabbet etmeye girişmişim? Ben işim dışında konuşmayı hiç denememiştim. Nasıl bir şey olduğuna dair de en ufak bir fikrim yoktu. Pencereyi açıp bir an da olsun sorulardan uzaklaşmak istedim. İstedim ama kaçamadım...

Bir defa kelimelere sığmayan güzelliği kelimelelere sığdırmaya başladığınızda her şeyin size monoton ve aynı gelmesi kaçınılmazdır. Hayatımın merkezi kariyer oldu olalı her şeyi olduğu gibi görüp görünenin arkasındaki hiçbir şeyi fark edemedim. Hoş, bu süre zarfında da hayatın monotonluğundan şikâyet ediyordum. Hâlbuki monoton olanın benim yaşamımın olmasından bihaberdim. Hayat her daim süreğendi. İşte fark edemediğim şeylerden birisi de her zaman gittiğim fırıncı Celal abiden aldığım ekmeklerin bugünkü kokusuydu. Celal abi öyle sevecen, öyle güler yüzlü biriydi ki sanki o ekmekler, onun sıcaklığı ile pişiyordu. Mayasına sevgisini de katmış olacak ki elimdeki ekmeklerden buram buram kokular yükseliyordu. Fakat Celal abi ekmekleri acaba bugün mü farklı yolla pişirmişti? Yoksa bu detay hayatımın yoğunluğunda kaçan güzelliklerden sadece birisi miydi? Ne de çok sıra vardı. Ama hayır, burada kimsenin tek amacı ekmek almak değildi. Selam

vermek için bile sıraya giren vardı. Garipti. Dalgınlıktan olacak ki elimdeki parayı düşürdüğümü neden sonra beni dürten çocuk sayesinde fark ediyorum. Kendisi küçük ama yüreği büyük bu çocukta mesleğimdeki büyük davaları kazanmış olmamdan daha fazla mutluluk duyuyorum. Fakat nasıl başarabilmişti ki bunu? Ben daha önce onu bırakın tanımayı hiç görmemiştim bile...

Celal abinin bugünkü ekmeklerinin tadının farklılığının bir nedeni daha vardı o da yanımdakilerdi. Uzun zamandır unuta gelmiş olduğum aile kahvaltısına ilk defa misafir değildim bugün bilakis ev sahibiydim. Yetişecek bir yeriniz, gidecek bir kapınız olmadığına olduğunuz yerde durmaktan ve anı yaşamaktan keyif alıyorsunuz. İşte tam da şu an hayatımın en sakın ve huzurlu anlarından birisiydi. Düşüncelerimin odaklandığı annemin yüzündeki kırışıkları neden sonra fark ettim. Yabancıydı bu yüz, daha önce hiç olmadığı kadar. Ve ben bu yabancılığı da hayatımın monotonluğunda eritecek kadar dikkatsiz. Hep yanımda olup da bir o kadar yanımda değilmişçesine uzak olduğum bu durum ve kişiler bana bu zamana kadar yaşamamış olmamın hissiyatını veriyordu. Çünkü akıp giden hayattan aldığım şey önce işim, sonra tekrar işim ve tekrar tekrar işimdi. Mutsuz suratların arasında tek mutluluğun kazanmak ile mümkün olduğunu düşünmüştüm. Fakat hayatta kazanmak kadar kaybetmek de önemliydi. İşimi kaybetmemiş olsaydım bu detaylardan bihaber olup olmayacağım sanıyorum pek de meçhul değildi.

Küçükken çevremden hep şunları duyardım “Aman kızım oku, oku da büyük adam ol, bizim gibi olma”. Bu sözü hayatımın merkezine alıp gerçekte ne olmak istediğimi düşünmeden kendimi büyük olmaya adanmışım. Ve bu büyüklüğün de mesleğimde sürekli ilerleme ile mümkün olduğunu düşünmüştüm. Çünkü ancak o zaman itibar göreceğimi, ancak o zaman mutlu olacağımı zannediyordum. Fakat büyüklüğün makam mevkilerle, rütbelerle, unvanlarla hiçbir alakası yoktu. Öyle olsaydı fırıncı Celal abinin etrafını samimiyeti nedeniyle insan kalabalığı sarmazdı. Öyle olsaydı daha önce hiç görmediğim o çocuğun hareketi beni mutlu etmeye yetmezdi. Ve öyle olsaydı ailem ile kahvaltı değişmek istemeyeceğim anlardan biri olamazdı. Celal Amca da büyük adamdı çocuk da büyük adamdı, anem de öyleydi. Çünkü en zor olanı başarmışlardı, gönülleri kazanmayı bilmişlerdi...

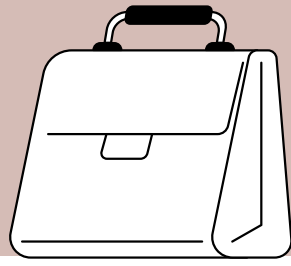
Nurefşah
Yiğit*

ADIMDA

EN DOĞRU MESLEĞİ SEÇME KILAVUZU

“5 Adımda” serimizin bu yazısında en doğru mesleği nasıl seçebilirsiniz, kriterleriniz ne olmalı, bir bölüm seçimi yaparken neleri dikkate almalısınız, naçizane 5 çok önemli maddeyi sıralıyor olacağız. Çoktan bu seçimi yaptıysanız ve bir yola atıldıysanız bile kararınızı bu beş maddede teyit edebilir, ilerlediğiniz kariyer basamaklarıyla birlikte zihninizdeki bazı soruları cevaplayabilir veya daha önce hiç uğramamış soru işaretleri ekleyebilirsiniz...

O halde buyurun: En doğru mesleği seçmek için izlemeniz gereken 5 adım!

Maaşı Cebinizi Tatmin Etsin

Günümüz dünyasında mesleklerimizi gelecek beş ila on yıl içerisinde yapay zekaya kaptırıp kaptırmayacağımız, bir sabah uyandıığımızda kendimizi işsiz bulup bulmayacağımız sorusu henüz kesin bir cevap bulamamışken en azından işinizi -hala-elinizde tuttuğunuz bu yıllarda iyi miktarda para kazanmak istiyor olacaksınız. Öğrencilik yıllarınızdan sonra ekonomik güvence sizin için göz ardı edilemez bir öncelik haline gelmiş olacak, e tam da şimdi zevklerinizi sürdürülebilenin, zamanında çeşitli sebeplerle kendinizden kıstığınız o lüks tatları denemenin yılları. Bu yüzden kazandığınız para gözünüzü de cebinizi de dolduruyor olmalı. Doktorluğun yalnızca hayat kurtardığı için kutsal görülmediğini hatırlayın, tıpla kalın efenim!

Adı Çevrenizi Tatmin Etsin

Bir bayram ziyaretinde “Sen şimdi ne olacaksın kızım/oğlum?” sorusu aldınız. Nasıl açıklayacaksınız biyolog olma yolunda eğitim gördüğünüzü veya başından beri istediğiniz gastronomi bölümünde okuduğunuzu? “Öğretmen olucam teyzecim.” diyeceksiniz ki karşı tarafın gözleri parılayacak, arada birkaç hayırlı dua alacaksınız. Garanti bir meslekte çalışıyor olmanın övgüsünü duyacaksınız, “Aman çok iyi yavrum.” tesellileriyle sırtınız sıvanacak. Belki akademik ilgileriniz ve tatminleriniz sizi başka yollara sürüklüyor, aklınızı çeliyor ama hatırlayın, günün sonunda komşunuz sizden bahsederken ne işle uğraştığınızı rahatlıkla anlatabiliyor olmalı. Eh, orijinal değil sadık kalın efenim.

İkinci Bir Üniversite Okumak Zorunda Bırakmasın

Tam okuduğunuz bölümü yarıladığınız yıllardasınız veya artık bir mezun olarak iş hayatına atıldınız. Geceleri yatmadan önce zihninize şöyle bir düşünce sızacak, sizi saatlerce uykusuz bırakmasa bile keyfinizi biraz kaçırarak: “Ben şu an çalışmaya başlasam... cesaretimi toplayıp sınava başvursam... iyi bir mühendislik kazanır mıyım acaba...” Bu vesvese yakanızı yıllar boyu rahat bırakmayacak, kariyerinizdeki en tatmin dolu zamanlarınızda dahi aklınızın bir köşesinde kalacak. Sadece istediğiniz için seçtiğiniz o yol günün sonunda size on yıllık bir pişmanlık olarak dönecekse... Belki de lisedeki o hocanızın tavsiyesini dinlemeliydiniz. İstişareye önem verin, büyüklerinizin laflarını kulağınıza küpe edin efenim.

LinkedIn’da İyi Gözüksün

Meşgalenizi yalnızca çevrenize açıklamayacak, hayatınızın birçok alanında bir anlamda kendinizi mesleğinizle pazarlıyor olacaksınız. Yaptığınız seçimin sizi getirdiği yeri, ken-

dinizi yıllar sonra ‘orada’ bulduğunuz şehri, adınızın başına eklediği unvanı sadece akrabalarınıza değil, iş arkadaşlarınıza da sergiliyor olacaksınız. Bu yüzden LinkedIn’da profilinizin daha dolu, daha sofistike gözükmesi için lisede aldığınız sertifikaları yüklemek zorunda kalacağınız bir seçim yapmaktan kaçınmalısınız. Mesleğiniz, pozisyonunuz başlı başına öyle göz dolduruyor olmalı ki altında ilkokul mezunu olduğunuz yazıyorsa dahi göze batmamalı. Sayfanıza bir giren büyülenmiş olarak çıkmalı; “Vay be, ne hayatlar var...” cümlesinin gizli öznesi olma ihtimalinizi baltalamayın efenim.

Anne Babanızın Göğsünü Gururla Kabartsın

İlk ilkokul karnenizi aldığınız günü hatırlayın. Kendi içinizde oluşan sevinci, anne babanızın yüzündeki ifadeyi. Üniversite mezuniyetinizde de o ifadeyi göreceğinizden emin olabilirsiniz. Fakat sonrasında? Ya sizden övgüyle bahsederken her defasında aynı cümleleri kullanmak zorunda kalırlarsa? Ya sizi sadece evlatları olduğunuz için iftiharla anıyor hale gelirlerse? Oysa bir beyaz önlüğünüz olsa... Alakasız zaman ve mekanlarda dahi bir anda sizin önlüğünüzle çekilmiş bir fotoğrafınızı çıkarıp göstersele... Televizyon ekranlarında yıllarca “SSK’lı olsun çocuğum” öğüdüyü izlediğimiz o anne gibi, geleceğinizden endişe etmeyecekleri bir meslek dalından ilerliyor olsanız... İşte hayırlı evlat diye buna derim. Anne babanızın rızası sınırlarında kalın efenim.

Sevgili okur,

Eğer buraya kadar okuduysanız sayılan bu kriterlerin ne kadar yol gösterici olduğunu fark etmişsinizdir. Bu gösterilen yol toplumun idealize ettiği, anne babaların evlatlarının iyiliklerini istedikleri için istemsizce yerleşmiş tabuların çizdiği basamaklardan oluşuyor. Maaşı, adı, saygınlığı, yaşanabilecek muhtemel pişmanlıklar, kimsenin bilmediği, denemediği alanlar... Tüm bunlar günümüz gençlerinin de yetişkinlerinin de kesin cevaplar veremediği, belirsizlikten kaçınmak adına ezbere bilinenlerin konforunu tercih ettiği dikenli adımlar. Bu dikenler üniversitede bir bölüm seçerken, o bölümü okurken, iş hayatına atılırken, iş hayatını yarılamaşken ayaklarınıza veya kararlarınıza bataabilir. Fakat benim naçizane tavsiyem, günün sonunda o yolun size ait olduğunu unutmamanız. Sizin ayağınıza batan bir taş bir diğerinin yolunu açacak kapı olabilir, bir diğerinin imtihanı sizin rızkınızın tezahürü olabilir. Özetle, sayın okur, istek ve heveslerinizin her daim doğru göstergeler olmadığını hatırlamakla birlikte her insanın kendisine has üflenmiş bir ruhla yaratıldığını, o ruh ve fitrat üzerine yaşadığını unutmayın. Esenlikle kalın efenim.

Fatıma Reyyan
Çolak*

**VE HER HİKÂYEDE
YENİDEN İNŞA
EDİLİR HAKİKAT,
ANLATMAK YO-
LUYLA İNŞA EDİLİR.
HİKAYENİZ VARSA,
BİR TARAFINIZ DA
VAR DEMEKTİR.
EĞER HİKÂYİYİ
KURANLARDANSA-
NIZ, SORULARI VE
CEVAPLARI DA SİZ
BELİRLİYORSUNUZ
DEMEKTİR.**

GERÇEĞİN AYNASI

MEDYA MI (?)

“Aslanlar kendi tarihlerini yazana dek, av hikayeleri hep avcılar övecektir.”

Dünya milletleri içinde en çok acı çekenlerin hüznü mi-
zanda ağır geldikçe ederi tutarında bilgeliğe eriştiğine
inanırım. Yaşadıkça ve ayakları altında bir geçmiş üze-
rine yükseldikçe anlatma isteğinin insanı, ensesinden
yakalayıp bırakmadığını da bilirim. Halbuki anlamak
acıırken, anlatmak neden kurtarsın ki?

Hakikatler yığını biriktikçe ve boğazına dizildikçe insa-
nın, yeni gerçeklik arayışları olarak hikayeler kurmaya
iter. Ve her hikâyede yeniden inşa edilir hakikat, anlat-
mak yoluyla inşa edilir. Hikayeniz varsa, bir tarafınız da
var demektir. Eğer hikâyeyi kuranlardansanız, soruları
ve cevapları da siz belirliyorsunuz demektir. Çünkü in-
san kendi hikayesinin bilincinde olan ve bunu başkasına
anlatabilen tek varlıktır.

Bizim medyada yaptığımız iş de hikâye anlatıcılığın-
dan başka bir şey değildir. Bir yerlerde bir şeyler olur,
yeni gerçeklikler meydana gelir, birileri bir başkasının
hikayesine orta yerinden dahil olur ve biz bunları kendi
kurmaya dünyamızda inşa edip bir başka hakikat per-
desinde oynatırız. Çoğu zaman güvenilmez, her zaman
tarafalı, mesafelidir medya. Muhabirsenez bağlı olduğu-
nuz kanala göre çerçeveler, kim için çalışıyorsanız onun
maslahatını gözeterek anlatırsınız. Yapımcıysanız hi-
kaye artık yaşayanın penceresinden çıkıp size ait olan
başka bir gerçeklik formudur. Kurgular, ve sunarınız.
Yani medya yalancıdır.

Mı acaba?

Kurmacanın gerçekliği, gerçek hayatın gerçekliğinden
az değildir. Çünkü kurmaca da en az hayat kadar ger-
çektir.

75 gündür dünyanın kenarına çengelle asılmış bir halk,
çektiklerini, kendi gerçekliklerine bizi inandırmak için
tüm yalınlığını kullanarak ve bazen otosansürümüze
maruz kalarak, hakikatlerini dünyaya nasıl anlattı? Nasıl
oldu da 75 senedir kör, sağır ve dilsiz dünyayı; dini, dili,
ırkı ayrı yetmiş iki milleti birden meselelerine ortak etti?

Filistin'de 1919-1948 yılları arasında 241 günlük gazete
ve dergi yayınlanmış ve bir tanesi İngilizce dilinde Yeni
Filistin adıyla yayın yapmışken küresel anlamda nasıl
dikkat çekemediler de 2023'e geldiğimizde 7 Ekim
olaylarının yarattığı infialler sonucunda bu noktadayız?
Elbette tüm bunların yaşanmasında sosyal medyanın
yadsınamaz bir payı var. Belli platformlarda sansüre ve
kısıtlamalara maruz kalındığı halde Gazze soykırımının
bu kadar büyük kitlelerde yankı uyandırmasının sebebi
ise bence sosyal medyayı kullanmaktan ziyade sosyal
medyada taraf olmakla alakalı. Basım ve matbaa olgu-
larının başlangıcından beri geçmişi de günümüze kata-
rak yazıyor, anlatıyor, ortaya kurmaca metinler, videolar
ve fotoğraflar çıkarıyoruz. Zaman ilerliyor ve çarpışan
algıların arasında geleneksel medya açısından sosyal
medyanın ne anlama geldiğine dair sıcak tartışmalar
yürütüyoruz. Fakat konuşmadığımız tek şey medyanın
kimin penceresinden dünyaya açıldığı, kimin sosyal ve
ideolojik görüşleriyle pozisyon aldığı oluyor. Evet, za-
manında 241 yayın yapan gazete ve dergileri vardı fak-
kat bunların sadece 41 tanesi Arapça yayınlanmasına
rağmen sahipleri yabancıydı. Yeni Filistin adıyla gazete
çıkartıldı fakat dili İngilizce ve sahipleri mandanın nü-
fuzlu İngilizleriydi. Ne yayınlandığının kontrol edilmesi
adı altında eziyet ve zulme uğrayan Filistin basınının
yolculukları gazetelerinin kapatılmasıyla sonuçlandı.

Günümüze geldiğimizde ise 7 Ekim'deki toplumsal cinnet
halinin doğurduğu karşı propaganda hamlesi bizi bugün-

kü küresel intifadaya ulaştırdı. İnsanlar krizin bir parçası
olmayı öğrendiler. Hikâyede bir yerde durmayı, durdukları
yere göre manşetlerinin değiştiğini gördüler. Haberdan
kaçınan, bağlam eksikliğiyle boğuşan medyanın kendile-
rine ne öğütlendiyse öğütmeden alan muhatapları ilk taşı
kimin attığını araştırmaya başladılar. Çünkü bizim de yap-
tığımız iş bir yerde hikmetinin büyük olduğuna inandığımız
kulaktan kulağa oyunu gibidir. Hikâyeyi kurar, soruların
cevaplarını yazar ve siz ilk kaynak olduğuna inandığınız
formu bir kez daha değişikliğe uğratar, müktesebatınıza
göre yorumlar ve yayınlarsınız. Bir nevi herkes kendi an-
lattığına inanır ve inandırır fakat bu bir süreçtir ve devi-
nimden mahrum kalması imkansızdır. Bu yüzden büyük
olayları bazen küçük insanların dünyalarından aktarır,
bazen de olaylara yerleştiririz. Çünkü bazen formu, rengi,
sesi biz seçmeyiz; onlar bizi bulur.

Filistin davasında olduğu gibi, çok kısa bir zaman içerisin-
de yıkılan İsrail'in yenilmezliği imajı ve soykırım endüstri-
sinin çarklarını durduran medyanın içinde doğru tarafta
olmaktı. Tıpkı tarih okumalarında olduğu gibi, hikâyeyi
bilmeyen, kimin yazdığını tanımayan dünya halkının sa-
kinlerini hepsi somut gerçeklere ve delillere dayansa da
bu terörizm endüstrisini desteklemeye çağıran, medya-
nın anlatma biçimlerinin farklılığıydı. Televizyonun sizi hiç
tanımadığınız insanlardan nefret ettirme ve hiç tanımadı-
ğiniz insanları çok sevdirebilme gücü bundan gelir. Med-
yanın kavganın içindeyken fotoğrafı göremeyen tarafları
kolayca eğitebilmesi güdümlü aktörlerin elinde etkili bir
silaha dönüşmesindedir. Süreç devam ederken ve algılar
çarpışırken kat ettiğimiz yolu baştan almamak için medya
elimizi güçlendirmenin yoluna bakacağız.

Çoğu savunma üzerine olan dövüş sporlarında öğ-
renciye icazeti verilirken öğrendiklerini amacı aksine
kullanmayacağına dair bir yemin ettirilir. Güce kendini
savunmak için değil, kimsenin ona zarar vermeye cü-
ret dahi etmemesi için sahiptir çünkü. Biz de yalnızca
bir yerlerde Müslümanlara kıyılırken, ya da zulme savaş
açarken kullanacak bir basın ayağına sahip olmak için
çabalıyoruz. Günün sonunda bu işi para için değil,
küresel düzeyde medya aktörleri ne için yapıyorsa biz
de o yüzden yapıyoruz. Yapmalıyız.

Bir kavgamız olmalı, herkesin kim hakkında ne düşün-
düğünü önemsemeden yalnızca daha adil hissetmek
için hikayemizi kendimiz anlatmalıyız. Bundan elli yıl
sonra da aynı acıyı konuşuyor olmamak için tarih bu-
günü anlattığında olayları yaşandığı gibi mi yazacak
yoksa medyanın anlattığı haliyle mi sorusuna cevap
olacak nitelikli geleceği inşa etmeliyiz.

İlk cümlede atıfta bulunduğumuz Afrika halklarının de-
yişinde söyledikleri gibi: "Aslanlar kendi hikayecilerini
bulana dek, av hikayeleri hep avcılarını övecektir."

Elif Neva
Türkmen*

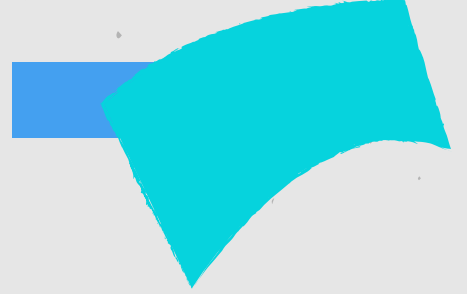

Nurefşah
Yiğit**

TÜRKİYE'NİN
ÖNDERLERİ

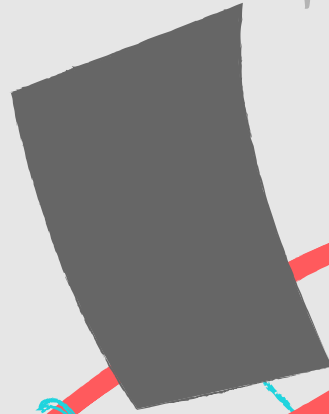
TAAH-

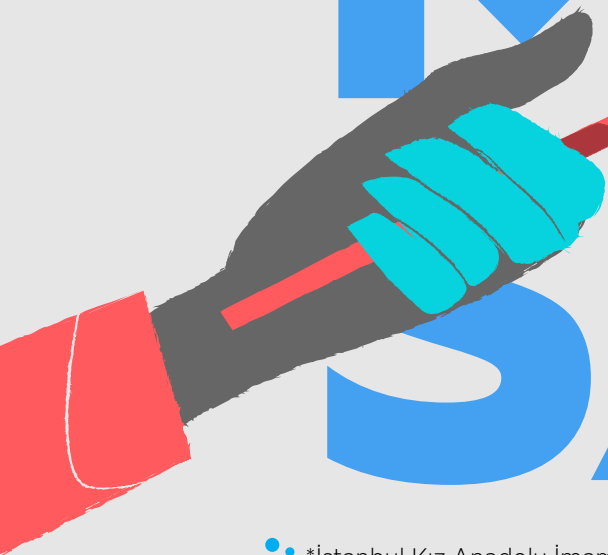
LİL

Türkiye'nin Önderleri Programı'ndan Elif Neva Türkmen okudu, değerlendirdi. Nurefşah Yiğit notlarını ekledi. Tahsil dediğin böyle olur; okunur, altı çizilir, araştırılır, konuşulur, tartışılır.

MAA-

SASİ

*İstanbul Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencisi. Bilimi ve öğrenmeyi, öğrendikleri hakkında tefekkür etmeyi sever.
**Kartal AİHL mezunu. Boğaziçi Üniversitesi'nde Kimya Bölümü öğrencisi. Kendini bildi bileli kelimeler satır aralarını dolduruyor, okuyor ve kendince yazıyor.

Ivan Illich'in Okulsuz Toplum adlı kitabı için genel bir fikir sunmak gerekirse okul sisteminin ne kadar yanlış olduğundan ve okulsuz toplumun nasıl olması gerektiğinden bahsetmektedir.

Kitap boyunca okul sisteminin ve sistemin toplumdan beklentilerinin, toplumu şekillendirme biçiminin ne kadar zararlı olduğundan bahsedilir. Illich'in eleştiri dili sert olduğu gibi aksine iddialara yer bırakmayacak kadar kesin ifadeler içerir. Ancak sunduğu örneklerde ve getirdiği karşı argümanlarda toplumun tüm kesimlerine çözüm olabilecek fikirler görülmez.

Okulun onca vakit ve para harcanmasına rağmen elle tutulur hiçbir sonuç vermediğini çünkü okul dediğimiz sistemin tamamen yanlış olduğunu savunur. Artık okulda ne öğrenildiği kimsenin umurunda değildir, okul artık tabulaşmıştır ve kişilerin potansiyelinin ortaya çıkmasını engeller

Sistematikleşen her düzen gibi okulun da artık işlevini kaybettiğini savunur. Bunları ele alırken hükümetlerin okulu kendi misyonları doğrultusunda nasıl şekillendirdiğinden, topluma dikte edilmek istenen herhangi bir fikrin okul aracılığıyla nasıl işlendiğinden örnekler verir. Ancak bu konuda rolü toplumu kontrol altında tutmak olan yönetimlere sunduğu bir alternatif bulunmaz.

Okulun yaptığı hatalardan birisi okul dışında bir öğretici olmadan öğrenim olmayacağına olsa bile bunun güvenilir bir öğrenim şekli olduğuna bizi ikna etmesidir. Buna karşın yazar öğrenmenin tesadüfi olduğunu savunur ve buna örnek olarak yabancı dil öğrenimini gösterir. İnsanların yabancı dili çoğunlukla -okul dışında- seyahate çıkmaları, yabancı akrabalarını ziyarete gitmeleri ya da bir 'yabancı'ya aşık olmaları gibi sebeplerle öğrendiğini söyler.

Eğitimin okul dışında olmayacağını tezine karşı kendisi de öğrenmeyi 'tesadüfi' bir sürece indirger. İnsanoğlu öğrendiği her şeyi tesadüfen öğreniyor ise eğitimin amacı, tarihsel süreci nereye yerleştirilmelidir? Öğrenmek tesadüfen gerçekleşiyorsa okuldan bağımsız şekilde insanlar bir şeyleri öğrenmek için neden çabalamaktadır, Illich'in yabancı dil örneği bu konuda yetersiz ve dar açıdan ele alınmış bir cevap olarak kalır.

Okulda bizi notlarla diplomalarla yargıladıklarını, okulun bizi işe yaramaz tek tip bir birey olmaya yönelttiğinden bunun da insanların kendilerine yabancılaşmalarında rol oynadığından ayrıca bu sebepten dolayı insanların yaratıcılığını kaybettiklerinden bahsetmektedir.

Herkese aynı tip olarak hitap etmeyen bir eğitimin toplumun her ferdi için uygulanması imkansızdır, bu durumda yalnızca imkan bulabilenlerin kendilerine uygun eğitim alabildiği bu alternatif düzende asgari düzeye ulaşmayan kesim "sistemsel" eğitimi nasıl alacaktır? Illich'in sunduğu öneriler toplumun ortalamasının altında kalan kesim için realistik bir düzen kurgulamaktan uzak kalır.

Ayrıca okul, toplumu feci şekilde kutuplaştırır. Bu, okulların itibarları ve prestijlerinden kaynaklanmaktadır. Bunun resmen uluslararası bir kast sistemine dönüştüğünü söyler yazar. Son olarak ideal/okulsuz toplumun nasıl olması gerektiğinden bahseder:

Öncelikle öğrenci staj yaparak uygulamalı bir şekilde öğrenmelidir. Öğretimde kısıtlama olmamalıdır. Burada bilen bilmeyenlere öğretsin mantığı bulunmaktadır. Herhangi birinin öğrenmeyi arzuladığı bir bilgiye sahip olan kişi bu bilgiyi karşıdakine nasıl aktaracağını, öğreteceğini öğrendiği bir eğitimden geçtikten sonra öğretime başlayabilmelidir.

Sunulan öneriler küçük gruplara uygulanabilecek, imtiyazlı sınıfların eğitimde tercih edebileceği seçeneklerdir. Sürdürdükleri hayat düzeninde kendilerine sunulan hizmetlere asgari düzeyde ulaşabilen sınıflar için bu öneriler ideal bir eğitim sistemi sunmaktan uzaktır. Bir yandan ideal eğitimin okuldan geçtiği fikri yüzyıllardır aşılınmış bir hayat düzeninde yetişmiş kişiler olarak bu öneriler kulağa çok ütöpik gelirken bir yandan da çok kültürlü toplumlarda toplumun tüm kesimlerine ulaşması gerçekten de mümkün olmayan çözümlerdir.

Sade Soda'nın bu sayısında,
kendi ifadesiyle tipik bir
Türkistanlı ile birlikteyiz.
Konuğumuz, Güney
Kafkasya'nın dinamik
coğrafyasında, güçlü bir
idealizmle büyümüş: Nazgül
Kenzhetay.

Prof. Dr. **Nazgul Kenzhetay**

Röportaj:
Mediha Sümeyye Kara
Yağmur Şahin

Amacım çok iyi bir gazeteci olmak, Pulitzer sahibi olmak falan değildi. Amacım 21. yüzyılın teknolojik avantajlarını kullanarak hakikaten sesi kısıtılmış olan insanların sesi olmaktı.

Öncelikle röportaj teklifimizi kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz. Biz ilk olarak sizi kendinizden dinlemek istiyoruz Nazgul Kenzhetay Kimdir?

Güzel soru. Aslında her zaman kendime sorduğum sorulardan biri. Ben kimim? Ne için yaşıyorum? Ve nereye gidiyorum? Yaptığım her şeyde aslında ilk başta hedeflediğim amaçlara doğru gidiyor muyum? Hedeflerime, amaçlarıma veya insanlığa hizmet ediyor mu yaptığım işler? Bu benim sürekli sorguladığım sorulardan biri. Her defasında, konfor alanına girdiğince beni rahatsız eden konulardan biri: Ben kimim? Nasıl cevaplayabiliriz? Bu sorunun yerine, Güney Kafkasya'daki jeopolitik durumu özetlesem daha kolay olurdu.

Ben kimim? Ben çok idealist bir ailenin çocuğuyum. Nesilden nesile aktarılan bir idealizm, bir amaç, bir uğur. Ve bu amaç hiçbir zaman ferdi çıkarılara hitap etmedi. Her zaman toplumun içerisinde olan ve önderlik eden bir dedenin torunuyum. Dolayısıyla bana doğar doğmaz otomatik olarak bir misyon yüklendiğini düşünüyorum. Ya da şöyle de yorumlayabiliriz: Küçüklüğümünden beri bu duygu, düşünce yükleniyor. İşte ne bileyim, ebeveynlerin konuşurken bunları duyuyorsun. Büyük misafirler geliyor, onlar bu konuları konuşuyor. Biz Kazakistan olarak 1991'de bağımsızlığımızı aldıktan sonra Türkiye'den önemli şahıslar, milli bir aile olduğumuz için, bizim kapımızı çalıyor. Çünkü henüz konaklanacak otel vesaire hiç yoktu. Evlerimize geliyor, misafir ediyorduk. Onların konuşmalarından, büyüklerden ilham alarak bir yol çizdim. Aslında, kader her zaman size bir yol çizer. Siz de buna kapılırsınız. Ben de 1917'lerde Ruslara karşı ayaklanmayı başlatan ve Türkistan'da ilk devletini kuran Alaş Orda mensuplarının bir devamcıyım. Ben kendimi öyle görüyorum.

Çocukluğunuza dönüp bakınca hayatınızda en çok kimin izini hissediyorsunuz?

Büyük ihtimalle babam. Karanlıkta kalan toplumların sesi olma arzumu, hayata olan tutkumu büyük ihtimalle babamdan kaynaklanıyor. Babam, ben üç yaşındayken vefat etti; belki mükemmel bir insan değildi ama annem onun hakkında hep övgü dolu konuşurdu. Sürekli olarak babamın hatıralarını duyarak büyüdüm. Çoğu şeye onun yaşayamadıklarını yaşamak için tutkuyla yaklaşıyorum. Onun bıraktığı mirası daha da ileri taşımak istiyorum.

Çocukluğunuz, okul yıllarınız nasıl geçti?

Çok ilginç ve zorlu bir çocukluk geçirdim. Aslında bölgedeki çoğu gencin hayatı gibi çok erken yaşta büyümek zorunda kaldım. Babamın vefatından sonra yaşanan bazı zorluklardan dolayı erken yaşta büyüdüm ve bazı sorunlarla yüzleşmek zorunda kaldım.

Ailem kardeşlerimle bana her zaman desteklerini ve sıcaklıklarını hissettirip yol gösterelerde kendi yolumuzu kendimizin çizmesini istiyorlardı. Ailede görünür olmak için yaptığımız şeylerle kendimizi kanıtlamamız gerekiyordu ve bu durum daha azimli olmamı sağladı.

Annemin en büyük isteği bizi her alanda geliştirmektir, hiç boş kalmamızı istemiyordu. Eski Sovyetler Birliği eğitimi almış bir kadın olarak kendi bilgilerini bize enjekte etmek istiyordu. Biz de bunu bir yatırım olarak görüyorduk. Çocukken sabah evden erken çıkıp geç girmeme rağmen aradaki bütün vakti dolduruyordum. Bu vakitte savunma sporlarını öğrendim; siyah kuşak sahibiyim. Bu gazetecilikte sıcak bölgelerde çok işime yaradı. Dil öğrendim; bizim doğduğumuz bölgede çok dilli olmak önemli görülüyor. Herkes zaten üç dil biliyor sen daha fazla dil bilmelisin. Diğer taraftan kültürel olarak başarılı olmak, kültürel gelişmenin önemini kavramak gerekiyordu. Yani çocukluğum dolu dolu geçti, öğrenmekle geçti. O zaman zorlandıklarımın bugün tadını çıkartıyorum.

Biraz da mesleğinize değinmek istiyorum. Zor bir coğrafyada zor bir çocukluk hayatı geçirdiğinizden bahsettiniz. Meslek seçiminde neden gazetecilik tercih ettiniz? Daha popüler olan, daha kolay hayatta yer edinebileceğiniz bir meslek de seçebilirdiniz.

Ailemden hiç kimsenin kolay yolu tercih etmediğini gördüm. Kolay yolu seçmek hiçbir zaman aklımıza gelmezdi. Hepimiz, zor ve farklı yolları tercih ettik.

Ben toplumların sesi kısalmış, sindirilmiş, bastırılmış olduğunu gördüm. Zaman zaman ses çıkartılsada, bir şeyler eksik. Bir parlayıp çıkıyorsunuz, onu hemen satın alabiliyorlar, değiştirebiliyorlar veya fikirlerinizi susturabiliyorlar. Şunu düşünüyordum eğer hakikaten ben birilerinin sesi olmak istiyorsam farklı hareket etmem gerekiyordu, belki baskılara belki suikastlere hazır olmam gerekiyordu. Amacım çok iyi bir gazeteci olmak, Pulitzer sahibi olmak falan değildi. Amacım 21. yüzyılın teknolojik avantajlarını kullanarak hakikaten sesi kısıtlanmış olan insanların sesi olmaktı. Ve aslında bu sorunu herkese konuşturmak. En başta amacım buydu. Hala da bu. Gazetecilik zor mu? Zor. Ama önemli olan istikamette kalabilmek.

Sizi istikamette tutan neydi? Yolda kalmanızı ne sağladı?

Özümüze benliğimize olan inanç. Bizden sonra gelen gençlere de sürekli tavsiyemiz: Her zaman en iyisi ol! Yani bir İngiliz'den, bir Rus'tan, bir Alman'dan, farkın yok. En iyisi olabilirsin, onları geçebilirsin. Ama ona özenmeye çalışma. Kendin ol, özün ol bütün her şeyini kendine kabul et. O zaman özgüven sana gelecektir. Büyüklüğünü kabul et.

İnsan yükseldikçe yada başarılı olmaya başladıkça kaybedebileceği şeylerin sayısı artıyor. Bunlara nasıl direnç gösterdiniz? Şöyle de sorabilirim kariyerinizin ilk gününden bugüne hayatınızda neler değişti?

Başta böyleydi, sonra şöyle oldu diyemem. Ben pek bir değişim göremiyorum. Ama şunu söyleyebilirim; ben durumun çok vahim olduğunu düşünürken aslında ümidin olduğunu gördüm.

Bu toplumun, bu coğrafyanın insanların örneklerle ilerlediğini öğrendim. Her zaman örnek bekliyoruz. İnsanlara hakikaten bir örnek lazım, bir kurban lazım, öne atılacak biri lazım. Siz bir şeyler yapmaya başladığınızda peşinizden çok fazla insan geliyor.

Özellikle zorlu toplumsal ve coğrafi şartlarda, insanlara ilham vermek ve örnek olmak büyük bir önem taşıyor. Toplulukların özgüven kazanmasının, benliklerini kabullenmelerinin ne kadar önemli olduğunu gördüm. Mesela Doğu Türkistan örneğinde olduğu gibi, önceden tabu olarak görülen konuların artık daha rahat konuşulabilir hale gelmesi, bu yolda ilerlemenin önemini gösteriyor. Bu süreçte, gençlerin artık bu konulara ilgi duymaya başlaması ve daha önce hiç konuşulmayan meselelerin tartışılabilir hale gelmesi benim için büyük bir sevinç kaynağı.

Karşılaştığım zorluklarla nasıl başa çıktığımı sormuştunuz. Beni en çok motive eden şey, anlamlı bir hayat sürmek ve kendi benliğime saygı duymaktı. Bu yolda kendimi kaybetmemek için direnç gösterdim.

İnsan olarak yükseldikçe veya başarıya ulaştıkça, kaybedilebilecek şeylerin sayısının artması kaçınılmazdır. Bu, benliğimize saygı duyarak ve anlamlı bir hayat sürmeye çalışarak aşılabılır. Benim hikayemde içimdeki tutku, mecburiyet ve coğrafyaya karşı sorumluluk hissi beni ileriye doğru itti diyebilirim. Bizler zor bir yoldayız daha fazla adım atmamız gerekiyor. Yapılacak çok iş var.

Bu coğrafyanın örnek aradığından bahsetmişsiniz. Ve bir noktada bu coğrafyanın ferdisiniz. Sizin yürüdüğünüz yolda bana ışık tuttu diyebileceğiniz biri var mı?

Hayatın özü şu; eğer bir şeyin farkındaysanız, bu sizin üzerinize sorumluluk olarak yüklenmiş demektir.

Biri değil birileri var. Geçmişte imkanları kısıtlı olmasına rağmen büyük işler başaran aydınlarımız beni derinden etkiliyor. Bugün sahip olduğumuz imkanlarla karşılaştırdığımızda, onların karşılaştığı zorluklar çok daha büyüktü. Buna rağmen, ailelerini ve kişisel güvenliklerini riske atarak, doğru bildikleri yolda yılmadan ilerlemişler. Bu insanlar bana sabrı, azmi ve doğru yolda kalmanın önemini öğretti. Sonra zorluklarla mücadele eden ve yine de pozitif kalmayı başaran annem, bana ümitle yaşamının değerini öğretti. Onun gücü ve direnci, karşılaştığım zorluklar karşısında bana ilham veriyor ve hayata karşı umutlu bir tutum sergilememi sağlıyor.

Coğrafyadan bahsetmişken; Türkiye'ye her coğrafyadan yüklenen ciddi bir misyon var. Ama Türkiye'nin bu misyonu taşıyabilmesi zihinlerde soru işareti oluşturuyor. Siz yüklenen bu misyon hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Bu gerçekten çok doğru ve geniş bir soru. Bu sorumluluk özellikle Türk gençlerine düşüyor. Daha güçlü, daha bilinçli ve daha sorumlu olmamız gerekiyor. Dışarı çıktığınızda Türkiye'den ne kadar çok şey beklendiğini görüyorsunuz. Hayatın özü şu; eğer bir şeyin farkındaysanız, bu sizin üzerinize sorumluluk olarak yüklenmiş demektir. Farkında olmasaydınız, bu sorumluluk sizin üzerinize yüklenmezdi. Bu, sizin için bir rehberlik, bir kılavuz. Başkaları farkında olmayabilir, onların da farkına varması için sizin çabanız gerekebilir.

Türkiye, özellikle kendi hinterlandının oksijeni. Bu, çok fazla ümit var anlamına geliyor. 1917'de henüz Türkiye Cumhuriyeti kurulmadan yaşananlar ve sonrasında gelişen olaylar, Türkiye'nin sadece burada yaşayan insanların değil, geniş bir coğrafyadaki Türk ve Müslüman halkların umutlarıyla kurulduğunu gösteriyor. Bu yüzden herkesin beklentisi var. Görevimiz, üzeri örtülen tarihi öğrenmek ve ona

layık olmak. Gerçekleri öğrenme ve bu bilgilerle donanımlı olma zamanı gelmiştir. Bu, ülkenin gençlerine yüklenen büyük bir sorumluluk. Genel olarak gençler, özellikle bugün, bir özenti içinde. Ancak önemli olan, bölgeyi keşfetmek, tarihi öğrenmek ve aydınlanmaktır. Bu yolculukta önemli olan, kendi tarihimizi ve köklerimizi anlamak ve bunlara sahip çıkmaktır.

Gençlikten konuşmuşken malumunuz Sade Sodayı genelde lise ve üniversite sıralarındaki gençler okuyor. Son olarak bu gençlere neler söylemek istersiniz?

1. Büyümek istiyorlarsa, konfor alanlarını terk etmeleri gerekiyor. Konfor alanı bize çok iyi şeyler sağlamaz.

2. Başka biri olmak bizi mutlu etmez. Gerçekte, olamayız da. Örneğin, burada doğmuşsunuz. Ne yaparsanız yapın, bir Fransız olamazsınız. Ben ana dilim gibi Rusça konuşsam da, her zaman onlar için bir öteki olacağım. Anlatabiliyor muyum? Mükemmel İngilizce konuşsam da, benim tipim bu, ben İngiliz olamam. Özentiye girmemize gerek yok. Kendimiz olmak, daha güçlü, daha özgür ve daha üretken olmamızı sağlar. Engellerimiz, kendimiz olduğumuzda ortadan kalkar. Bu yüzden kendimizi denememiz ve kompleksiz kabul etmemiz gerekiyor. Bu şekilde çok şey başarabileceğimizi düşünüyorum.

3. Konfor alanından çıkıp kendimizi kabul ettiğimizde ve kimliğimizle barıştığımızda, aşılamayacak alan yoktur. Çünkü Allah bize akıl vermiştir. Bu akıl bize yol gösterir ve bize misyon yükler. Herkesin bu dünyada bir amacı vardır. Hayattaki mücadelemiz, bu misyonu bulmak ve ona sarılmaktır.

Şöyle bir Nazım Hikmet sözüne denk geldim yakın zamanda: Mutluluk şudur: Sabah kalktığında işe çok gitmek istiyorsan, mutlusundur. İşten sonra eve çok gitmek istiyorsan, mutlusundur. Aslında bazen diğer gençlerle karşılaştığımızda düşünüyorum,

misyonumuz gerçekten ağır geliyor. İnsanlar bana "Neden bu kadar ciddisin?" diye soruyorlar. Aynı kulvarda değiliz onlarla. Onlara bu farkı anlatmıyorum. Biz daha sifıra gelmedik, sifıra gelmek için çok çalışmamız gerekiyor. Bizim yolumuz farklı, onlarınki farklı. Bu yüzden karşılaştırmak anlamsız. Biz yolumuzda ilerliyoruz, nerede biteceğini bilemiyoruz; ama devam ediyoruz.

KISA KESELİM AYDIN HAVASI OLSUN

Kendinizi üç kelime ile tanımlar mısınız?

Cesaret, Akıl, Güç

Hayatta ne tükenmez?

Mücadele

Son okuduğunuz kitap?

Henrix Fexeus / Manipülasyon Sanatı: Kendini Kandırma

Sizi en çok etkileyen kitap?

Tim Marshall / Coğrafya Mahkumları

En sevdiğiniz şehir?

Şeki / Azerbaycan

Şu an ruhunuzun bulunmak istediği şehir?

Ninemin olduğu şehir. Kazakistan/ Kızılorda

Şu röportajı ben yapsaydım dediğiniz röportaj?

Kayıp Aydınlanma'nın yazarı ben olsaydım diyebilirim.

Genç: Hayatta önünden geçip gittiklerimizin arttığı bir çağda yaşıyoruz. Şahit olmak belki de hiçbir zaman bu kadar zor olmamıştır bir insan için. Bir insanın yaşamına, meyve veren bir ağaca, bir kuşun uçuşuna yaptığım şahitlikler bir elin parmağını geçmez. Bununla beraber yapılan işe, verilen göreve şahitlikler de azalıyor. Şimdi herkes bana ilerideki kariyer planımı soruyor. Kendime bir yol, kariyer planı(!) çizmem gerekiyor. Öyle bir kariyer ki mahallemizdeki fırıncı Mehmet amcadan, sokaktaki çocukların karnı acıktığında kendi elleriyle yaptığı yemeklerle sofralar hazırlayan Ayşe teyzeden, bana sıcacık gülümsemesiyle daima yâd ile andığım iki sokak önümüzde oturan ilkokul öğretmenimden farklı biraz. Çok büyük bir plan hazırlamalıyım geleceğime dair. Hem de çok!..

Derviş: “ilim ilim bilmektir/ ilim kendin bilmektir/ sen kendini bilmezsen/ bu nice okumaktır.” demiş ya Yunus. Ben Yunus yolundan gidenlerdenim. Bir yol ki çok uzun. Senin yolunun (kariyer planlarının) yabancıyım. Kendime giden yolda Rabbimi bulmaktır ümidim. Yabancı olduğum bir yola ne kadar ışık tutabilirim bilmem. Lakin hangi yol olursa olsun varılacak yer aynı değil midir? Sen amacını, hedefini tek bir yere kilitlediğinde kendini de anlamını da korursun. Çağının gerekliliklerini bu çerçeve içinde yaptığında ibadet hükmünde sayılmasından şüphen olmasın. Şahitlik yaptığın şeyleri hayatına yansıt. İş ahlakını Mehmet amcadan al, anneliğin/ babalığın örneğini Ayşe teyzeden, Ahmet amcadan... Tebessümünü ilkokul öğretmeninden...

Genç: Tamam ama bu devirde bunlar karşılık görmüyor ki! Şu anki eğitim sisteminde bu mümkün mü gerçekten? Bana verilen eğitimin karşılığında beklenen şeyler çok daha farklı. İsmimin bile önüne geçecek unvanlara ihtiyacım var benim! Sadece ismimle var olmak gök kubbede hoş bir sada bırakmaya yetmiyor artık.

Derviş: Herkesin bir istidadı vardır. Ancak bu istidatlar bizim modern dünyada algıladığımız akademik eğitimle keşfedilemez. Bu istidatlar aslında ruhun istidatlarıdır. Ancak insan kendi iç yolculuğuna çıktığında bunları

görebilir. Öğrenilen ilim kalbe intikal ettikçe insan kendini tanıyabilir. Akıl bu yolda sadece vasıta. Akıllı kalp olmadan yücelten bir sistemde istidatların keşfinden söz edilemez. Bizler bugün istidatlarımızı bulamadığımız için mesuliyetlerimizi de idrak edemiyoruz. Rabbimize olan mesuliyetimize değer veremiyoruz. Bizim hedefimiz mesuliyetlerimizi yerine getirerek başka unvanların peşinde koşmak olmalı. Biliyor musun her birimizin göklerde anılan bir ismi var. Allah katında anılan bir ünvan bu. Ve bu dünyaya ahirette o isimle anılabilmeye layık olmak için gönderildik. İnsanların bizi tanıması, gözlerinde yücelmek için durmadan çabaladığımız ünvanlardan ziyade göklerde zikredilen ünvanımızı aramaya ihtiyacımız var.

Genç: Bu ünvanı dünyada nasıl elde edebiliriz? Ezelden yankılanan bir ünvana bu dünyada erişmek mümkün mü gerçekten?

Derviş: Verdiğimiz bazı sözler var. İnsanlara verdiğimiz sözler, kendimize verdiğimiz sözler bir de Rabbimize verdiğimiz sözler var. Ezelden verdiğimiz bir sözü tutmaya geldik aslında. Ayette geçen Allah’a verdiğin sözü az bir değere (dünyalığa) değişmeyin uyarısını unuttuğumuzdan beri yanlış unvanların, yanlış sözlerin peşinde koştuk. Şimdi de kendini kaybetmiş, aslını bulmaya çalışan ama nereye gideceğini bilemeyen kişilere dönüştük. Rabbimize karşı olan sözümüzü tutmamız gerekiyor evvela. Hayata baktığımız pencerelerimizi değiştirmemiz... Bir büyüğüm “Müminin iki penceresi vardır, biri Rabbinde diğeri de Rabbinden tüm mahlukata açılır.” demişti. Böyle yaparsan kalbinle okursun. Kalp gafletten kurtulursa güzelleşir, genişler. Bugün yüksek tahsil olarak gördüğümüz eğitimlerin hiçbiri ne yazık ki kalbe hitap etmiyor. Kalbe hitap etmeyen hiçbir bilgi bizi dönüştürmeye, güzelleştirmeye yetmiyor. Sokaktaki Ayşe teyzede, ilkokul öğretmeninde gördüğün güzelliklerin hepsi kalbi vasıflar, güzellikler. Kalbin tahsiliyle alakalı.

Genç: Kalp tahsili nasıl yapılır ki?

Derviş: “Kalpler ancak Allah’ı zikrederek mutmain olur.” (Rad, 28)

Gençlerin Gözünde Kariyer Odaklı Hayatın Aksine Bir Hayat Mümkün Müdür?

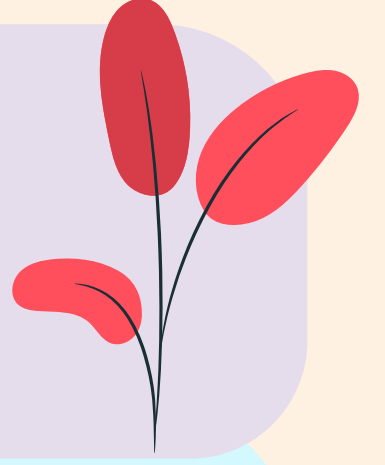
Şerife Güner*

Bu sayımızda, umut belki de gelecek sayfada mottosuyla sayfaları çevirmekten korkmadık. Gençlere büyüklerin dahi cevaplayamayacağı soruları sorduk ve cesurca cevaplar aldık.

Bu sayıda Serbest Kürsü'de Türkiye'nin Önderleri projesinden liseli öğrencileri ağırlıyoruz.

Elanur Taşyürek
Meryem Bilgili
Nevra Elif Baycan
Nefise Kaşgar
Zeynep Şiranlı

Fatıma Ülker
Elif Şevval Özkaya
Ecrin Zeren Kabil
Yüsrâ Nur Saraçoğlu
Merve Ateş

1.SORU HAYATTA NEYİN PEŞİNDEN KOŞUYORSUNUZ?

Elanur: İstedğim mesleği yapabilmek ve kendimi geliştirmenin peşinden koşuyorum.

Meryem: Anda mutlu olmak olabilir, sürekli "Şu olsaydı iyi olurdu." diyerek hem kendinizin hem etrafınızdaki insanların keyfini kaçırmak yerine anın tadını çıkarmak, eksiklikleri düşünmemek. Her şeyin yerini ve zamanını bilmek, çalışmaksa çalışmak eğlenmekse eğlenmek ama aşırıya kaçmamak. Yani bana göre bunun adı "mutluluk". Mutluluğun peşinden koşuyorum diyebilirim.

Nevra Elif: Bu sorunun cevabı net şudur: Hayatta bir şeyin peşinden koşmuyoruz. Biz direkt hayatın

peşinde koşuyoruz.

Nefise: Kendimi bulmanın peşinde koşuyorum.

Zeynep: Para. Okula gidiyoruz ve okula gitmemizin sebebi zaten para kazanabilmek için. Ne kadar doğru gelirse de şu an okula gidiyorsak bu ileride para kazanabilmemiz için. Eğer okul sonrasında para kazanamayacak olsak kimse gitmezdi, okuma yazma bilmek yeterli olurdu. Ben hayatta para peşinde koşuyorum.

Fatıma: Doğru bildiğim ideallerin peşinden koşuyorum ve her daim katettiğim mesafeden daha ilerisine gidebilmek için uğraşıyorum.

2.SORU BÜYÜK ADAM OLMAK İÇİN KARIYER SAHİBİ OLMAK ŞART MIDIR?

Nevra Elif: Hayır değildir. Adam olacak hiçbir çocuk kariyere sahip olmak zorunda değil. Bunun için yapman gereken tek şey iyi bir insan olmak.

Ecrin Zeren: Benim için büyük adam olmak, kariyer ile değil düşünce yapısı ile olur. Nice okumuş, meslek sahibi olmuş, alanında gelişmiş insanlar var ki düşünceleri tam zitti hiç gelişmemiş. Değersiz düşünceler ve beş kuruş etmez ahlakları ile milletin karşısına hiç utanmadan çıkabiliyorlar. Ama baktığında hepsi kariyer sahibi. Özetle, hayır, büyük adam olmak demek, kariyer sahibi olmak değildir.

Merve: Tabii ki şarttır işin eğitimini almadan kolay

kolay büyük adam olamayız eğer kariyer sahibi değilsek bu zaman alabilir.

Elanur: Şart değildir çünkü günümüzdeki çoğu büyük adam kalıbına uyan insanlar kariyer sahibi değiller sadece kendilerini geliştirmişler.

Yüsrâ Nur: Hayır. İnsan gezip görerek, kitaplar okuyarak, araştırarak da kariyer sahibi olan birçok kişiden daha büyük bir adam olabilir. Sadece üzerimizde okumazsan/ kariyerin olmazsa büyük adam olamazsın gibi bir algı var. Bu algıyı yıkmak gerektiğini düşünüyorum.

Elif: Hayır ama bir şeyler yapmak şarttır.

SER-
BEST
KÜR-
SÜ

*Çanakkale AİHL mezunu. Marmara Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği bölümü öğrencisi. Tecrübeli dergici. Okumayı, karalamayı ve gezmeyi sever.

3.SORU

NASIL İYİ BİR MESLEK SAHİBİ OLUNUR?

Nevra Elif: Mesleğinde alın teriyle çalışan ve hiçbir şekilde kendinden taviz vermeyen bir insan iyi bir meslek sahibi olmuş demektir. Bu meslek sahibi olmadan önce de böyledir, olduktan sonra da.

Ecrin Zeren: İyi meslek diye bir şey yoktur, alanında gelişmiş meslek vardır. Herkes aynı mesleği yapma potansiyeline sahip değildir ve bu demek değil ki bir öğretmen doktora göre daha az zeki. O doktorun öğretmenlik yapamayacağı gibi, öğretmen de doktorluk yapamaz. Ne zaman ki her ikisi de kendi alanında

gelişir, mesleklerini en iyi şekilde icra ederlerse o zaman iyi bir meslek sahibi olmuş olurlar.

Meryem: Buna kendim pek karar veremesem de sanırım irade sahibi olmak ve ne istediğini bilmek diyebilirim.

Yüstra Nur: Bence hayatta severek ve isteyerek yaptığımız her şey bizim mesleğimiz sayılır. Meslek sahibi olmak için illa üniversite okumak gerektiğini düşünmüyorum. Kimisi sık sık severek kitap okur, kimisi örgü örmekten keyif alır örgü örür, kimisi gezmeyi sever sürekli gezer. Bence bunlar da birer meslektir.

İyi bir meslek sahibi olmak için bir işi severek, içten geldiği gibi yapmak gerekir.

Elif Şevval: Öncelikle gerçekten yapabileceğiniz bir şey olmalı, ne kadar sevseniz de eğer o işi kendinizde görmüyorsanız yön değiştirmelisiniz. Diyelim bir işe yeteneğiniz var ama sevmiyorsunuz o zaman da olmaz ne var ki diyebilirsiniz ama her gün sevmediğiniz bir şey yapmaya katlanamayacaksınız. Bunlar dışında azimli de olmalısınız. Çalışmadan ilerleyemeyeceğinizin çok aşikâr olduğunu düşünüyorum.

4.SORU

SİZE GÖRE "İDEAL MESLEK" NEDİR?

Merve: Bana göre ideal meslek, hayatta neyden keyif alıyorsam neyden sıkılmadan onu devam ettiriyorsam işte o ideal meslek olur benim için.

Nevra Elif: İdeal meslek insanın alın teriyle, yeteneğiyle, o işe olan sevgisiyle yoğrulmuş olan meslektir.

Nefise: Kendini bulduğun yer, iş.

Elanur: Kendimize göre seçtiğimizdir. Ve o mesleği yaparken istekli ve mutluyuzsa o ideal meslektir.

Elif Şevval: İlgili alanıma giren, maaşı bana yetecek kadar olan ve çok yorulmayacağım bir iş.

5.SORU

SİZCE PARA KAZANDIRAN İŞ Mİ SEVİLEN İŞ Mİ?

Merve: Bence kesinlikle sevilen iş bir zaman sonra para bile insana mutluluk vermiyor, istediğin sevdiğin hobileri yapmadan.

Nevra Elif: İnsanlar bu soruya hep sevilen iş derler. Çünkü ne zaman para kazandıran iş demeyi akıllarından geçirseler insanların kendilerini aç gözlü bir insan olarak bellemesinden korkarlar. Dil bunu söyler fakat akıldan geçen maalesef para kazanırsam her şeye sahip olur ve mutlu olurumdur. Benim nacizane fikrim ise sevilen iştir. İnsan yaparken mutlu olduğu bir meslek için parasız da kalır. Tabii gerçekten o mesleği seviyorsa...

Nefise: Kişiye göre değişir. Para kazanarak mutlu olanlar vardır.

Ecrin Zeren: Kesinlikle sevilen iş. Ben üç-beş kuruş fazla kazanmak için günlerimi sevmediğim, çabalamak istemediğim, hiçbir şey yapmasam bile düşününce dahi yorulduğum bir meslek için harcamam. O iş benim içimde yoksa, hayatımı bununla mahvetmem. O mesleğin hakkını verecek yapacak insanların da hakkına girmek istemem.

Fatıma: Kesinlikle para kazandıran iş değil ancak tam mânâsıyla sevilen iş de değil. Ben konu iş olduğu takdirde duyguların belli bir raddeye kadar ön planda tutulup asıl kararın mantık ve muhakeme ile verilmesi gerektiği görüşündeyim. Tabii bunda yaşanan dönemin ihtiyaçları, şartları da belirleyici olacaktır.

6.SORU

KARİYER ODAKLI HAYATIN AKSİNE BİR HAYAT MÜMKÜN MÜDÜR?

Meryem: Bence sırf kariyer odaklı hayat mümkün değildir. İnsan kendini çok baskılamamalı, ortayı bulmalı, biraz da hayatı romantize etmeyi bilmeli. Huysuzca dolaşıp odağında sadece kariyer olan, sevmeyi, sevilmeyi bilmeyen bir insan olmak istemezdim.

Fatıma: Elbette mümkündür. Sonuçta kariyer herkes için hayatın merkezi olan bir konu değil ancak herkes bulunduğu konumdan daha yüksek bir yerde olmayı ister. Sanırım bu insanın belirgin bir özelliği. Ama bu amacı gütmeyen hayatını şekillendiren insanlar, her ne kadar oldukça azınlık da olsalar, vardır ve var olmaya devam edecekler.

Ecrin Zeren: Her ne kadar hayatımızda farklı şeylere odaklı olsak da kariyer bunların her zaman bir parçası olur. Tamamen kariyer odaklı bir hayatın olduğunu sanmamakla beraber, hiçbir şekilde kariyere yer olmayan bir hayatın da mümkün olacağını pek sanmıyorum.

Elanur: Mümkündür, önemli olan hayatımızda iyi yolda işler yapmaktır, insanlara dokunabilmek ve kendimizi geliştirmektir. Ve hayatımızdan zevk almaktır.

PORT- -RE- LER

Bu sayfada her biri kendi etki alanlarında iyiliği gerçekleştirebilir ve sürdürülebilir kılmış, mesleğinin sınırlarını aşmış konuklarımızı siz okuyucularımıza tanıtmak üzere vefa yazıları hazırladık. Bu tanışıklığın sorumluluğunu ve vefa borcunu sizlere de devrederek yazdık.

Her müslüman bir gedikte görevlidir. onlar herbiri kendi alanında kendi gediklerini korumak için ellerinden geleni yaptıklarına şahit olduklarımız.

Onları evladının, cemaatinin, yardımına şahit olmuşların, kimi zaman da “bir tanıdığın” kaleminden okuyacaksınız.

Gerçek Bir İmam ::::::::::: Levent Uçkan

Yaş: 53 ✉ levenduckan@gmail.com

Cami, Türkçedeki en yaygın kullanımıyla Müslümanların ibadet ettikleri mekanın ismidir. Aynı zamanda “Birbirine benzeyen ve birbirinin zıddı olan bütün varlıkları, dağınık şeyleri bir araya toplayan” manasında esma-i hüsnadandır. Bir camiyi düşünürken kelimenin bütün manalarıyla birlikte düşünmek insanı heyecanlandırıyor. İnsan neslinin tüm dağınıklığına rağmen bir araya gelebileceği bir yapı düşlemek bu. İçinde madde bağımlılarının, sokak çocuklarının rehabilite edildiği, öğrencilere ve ihtiyaç sahiplerine düzenli olarak yemeklerin dağıtıldığı aynı zamanda 7/24 açık olan bir yerin hayali. Tabii bunlarla birlikte hem normal günlerin ibadetlerinin hem de kandillerin coşkulu ve tüm sokağı İslam’ın neşesiyle sarıp sarmalayan etkinliklerinin yapıldığı bir mekan. Hayallerden, düşlerden

uyanıp ülkemizde “yaşayan cami” olarak isimlendirilen ve saydığımız tüm hizmetler ile halkı kendinde cem eden camilerimizden birini tanıyalım: Tarihi Hasan Paşa Camii. Kadıköy’de bulunan 116 yıllık Hasan Paşa Camii’ni “yaşatan”, ona ruh veren de kıymetli imamı Levent Uçkan hocadır.

Levent Uçkan, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu, kelim anabilim alanında yüksek lisansını tamamladı. Bir dönem öğretmenlik yaptı. İdealindeki yaşayan ve sürdürülebilir cami planı ile öğretmenlik görevini bıraktı. O günden bu yana emek verdiği Hasan Paşa Camii ve ondan daha önemlisi “ideal cami fikri” için birçok çalışmada bulundu. 2018’de kendisine Türkiye Diyanet Vakfı tarafından iyilik ödülleri verildi.

Hazırlayan: Sade Soda Ekibi

Bir Gönül **Gönül**
Kumbarası **Ayyıldız**

Yaş: 32 @ gonulayyildiz

İnsanlar bir şeyle çok hemhal olduklarında ve bu çevrelerine yayıldığında artık o şeyin "alem"i olurlar. Alem, nişan, sembol anlamlarına gelir. En anlaşılır ifadesiyle bir işte/ şeyde marka olmak diyebiliriz. Gönül Ayyıldız, kurduğu Kudüs Kumbarası projesi ile birçok kişi için Kudüs ile özdeşleşti. Bu projede yola "Kudüs'e en büyük yardım Kudüs'e gitmektir." motivasyonu ile çıkmış. Projenin amacı, yüreği incecik bir tül gibi Kudüs'le kaplı olan gençler ile onlara Kudüs ziyareti için destek olabilecek kişileri bir araya getirmek. Kurulduğu günden bu yana çok başarılı ilerlemişler, her ay en az bir grupla Kudüs sokaklarına ayak basmışlar. 7 Ekim sonrasında da imkanlar oluşur oluşmaz bu seferlere devam etmekle yalnız Türkiye'ye değil tüm dünyaya Gazze'de savaş yaşanırken de Kudüs'e gidilebileceğini duyurdular. Bunun yapılabileceğini göstermek ne büyük yol açtı arkadaşan gelenlere!

Gönül Ayyıldız, Kartal AİHL mezunu. Sonrasında Türk dili ve edebiyatı bölümünü bitirmiş. Bölümüyle ilgili çalışma fırsatını çok bulamamış. Halihazırda özel umre ve Kudüs turları düzenliyor. Kendisinin bir de bloğu var (www.gonulayyildiz.com). Oraya göz attığınızda düzenlediği onlarca programı, gelenekselleşen meal hatimlerini, esma-i hüsnâ derslerini görebilirsiniz. Kendisi tam bir proje insanı diyebiliriz. Ne mutlu bulunduğu her mekana iyiliğin mayasını atanlara!

Hazırlayan: İclal Yılmaz

Hattat Bir **Muhammed**
Doktor **Esat Güçlü**

Yaş: 57 @ tabibesat

Ben, babamı titizlikle tertip ettiği odasında, seher vaktinde hat çalışmasıyla hatırlarım. Mesaisi başlamadan o masaya oturmasa, eline kâşını almasa olmazdı. Sanatını da, mesleğini de çok sevdiğini biliyorum. İşini aşkla yapmanın insana kattığı bahtıyarlığın yakın şahidiyim.

Hat sanatında da hekimlikte olduğu gibi usta çırak ilişkisi vardır. Babamın hat ustası Hüseyin Öksüz'ün adı evimizde sık sık anılırdı. Kendisinin babamın musikiye âşına, edebiyata hâkim çok yönlü bir hekim ve iyi bir hattat olarak yetişmesinde katkısı büyüktür. Babam ondan bize hep hürmetle bahsederdi. Hat sanatını daha çok kişiye tanıtmaya ve sevdirmeye çalışıyor. Muayenehanesini de hatt tablolarıyla süsledi. Bazen hastaları öğrencisi bile oldu. Babam, Hat sanatını "Allah güzeldir, güzeli sever." düsturuyla icra ettiğini bize sık sık ifade eder. Biliyorum ki, nihai gayesi de sözlerin en güzelini, Kur'an-ı Kerim'i, en güzel şekilde yazarak onun okunmasına, anlaşılmasına, tebliğine katkı sağlamaktır.

Hazırlayan: Muhammed Selman Güçlü

Herkesin Cihat
Cihat Amcası Zeybek

Yaş: 50 @ cihatzeybek

Cihat amca'yı biz lisede arkadaşımızın babası olmasından önce her yere koşan kişi olarak tanıdık. Biri evinden dönerken havalimanından alınıp yurda mı getirilecek, o çoktan ailesiyle konuşmuş, uçağın ineceği saate kadar öğrenmiştir. Birisinin akşam üstü bir işi mi çıktı, Cihat amca zaten kapıya gelmek üzeredir. Liseden mezun olurken velilerde adı "Cihat amca" olarak kalmış bir iyilik figürüne dönüştü, insanlar onu yapmaya ve yaymaya çalıştığı iyilikle bildi, öyle tanıdı. Çeşitli yardım faaliyetlerinde, farklı dernek ve vakıflarla sözü edilen bölgeye gitmesini, yardımın yayılması ve duyulması için tüm çevresini haberdar ettiğini biliriz, yakından şahitlik ederiz. Onu depremde sonra Güneydoğu'da gördük, Filistin için koştururken gördük, kan ihtiyacı duyurularını aksatmadan paylaşırken gördük. Çok iyilik gördük, görürken bir kez daha benimsedik iyiliğin günlük hayata ne denli zahmetsizce yayılabildiğini.

Cihat Zeybek normalde bir bilgisayar mühendisi. Güncel olarak bir bankanın bünyesinde çalışıyor. Ama ne insanlara dokunduğu alan, ne de hayatını sürdürdüğü yol mesleğiyle veya kurumuyla sınırlı değil; hayra ulaşan yolları adımıyor.

Hazırlayan: Nurefşah Yiğit

Yetimler İçin Hayal ::: Saadet Dilara
Kuran Bir Mimar ::: Karasakız

Yaş: 27 ✉ dkrskz@gmail.com

Şahit olduğumuz hayatlar bazen büyük sorumlulukları da beraberinde getirir. Dilara Karasakız küçüklükten itibaren yetimlerle iç içe büyümüş, sofralarına oturmuş yeri geldiğinde sofrasını açmış ve geleceğinde kendi hayat sofrasında onlara da yer vermeyi hayal etmiş bir isim. Kendi tabiriyle "Yüklenen bu sorumluluklarla beraber gelecek planlamam kariyer ya da mertebe odaklı değil, dünyayı güzelleştirmek ve büyük tablodaki boşluğu hakıyla doldurabilmek vazifesini üstlendirdi."

Yetimler için kurulan bu hayal Afrika da gerçek oldu. Kendisi yetim kızlar için tasarlanacak yetimhane projesini gerçekleştirmek üzere Afrikaya gitti. Orada çok kısıtlı imkanlar içinde yaşayan kız çocuklarının gözünde bu yetimhane aslında yeni bir dünya demekti. Dilara Karasakız kız çocuklarının dünyasını güzelleştirmek için gerekli olan tüm alanları ihtiyaç doğrultusunda tasarlarlarken aslında bizim için çok basit olan şeylerin oradaki insanların hayalleri olduğunu biliyordu. Afrika'da kurulan bu yetimhane sadece yataktan ibaret olmayıp geniş bir araziye kurulan park, çeşitli çalışmalar yapmak için oluşturulan workshop alanları, çamaşır kurutmak için tasarlanan özel ahşap bir alan, çocukların keyifli vakit geçirebilmesi için muhafazalı çardaklar gibi pek çok yapıyı kapsıyor.

Maraş'ta doğup büyümüş olan Dilara Karasakız, Lise ve üniversite eğitimini İstanbul'da tamamladı. Mimarlık fakültesinden mezun oldu. Dilara Karasakız çeşitli sosyal sorumluluk projelerinde yer almış ve halihazırda almaya devam eden, üretmeye ve üretime teşvik etmeye önem veren, mesleğiyle gönüllere dokunmak için çabalayan genç bir isim.

Hazırlayan: Sevd e Sezer

Etkili Bir Genç : Zeynep Hilal Demirci

Yaş: 24 @ x zhilaldemirci

Medya, genellikle iletişim araçlarını ve bu araçlar aracılığıyla bilgi, haber ve diğer içerikleri topluma ileten kuruluşları ifade eder. Günümüz dünyasında medyanın büyük bir güce sahip olduğunu söyleyebiliriz. Medya, fikirleri, inançları ve davranışları etkileyerek toplumsal değişimleri teşvik edebilir. İnterneti ve dijital ağları kötü değişim ve dönüşümlerin faili olarak düşünmek yerine hayatın her alanını etkileyebilecek önemli bir potansiyel güç olarak görmek gerekir. Sosyal medya zamanımızın en etkili silahlarından biridir. Filistin meselesiyle ilgili olarak sosyal medyada yaptığımız en ufak bir paylaşım dahi boykotu yaymaya, daha çok kişinin gerçekleri öğrenmesine ve farkındalık oluşmasına sebep olur.

O, sosyal medyayı müslüman bilinciyle kullanan ve anlamlı çabasıyla bu mecrada var olan isimlerden biri: Zeynep Hilal Demirci. Kişisel sosyal medya hesaplarından yaptığı ve son zamanlarda gündemimizden düşmeyen Gazze meselesiyle ilgili paylaşımlarıyla dikkat çekiyor. Boğaziçi üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde öğrenimine devam eden Zeynep Hilal Demirci, birçok sivil toplum kuruluşunda da görev aldı. Alanının sınırları içerisinde kalmayıp farklı bir alanda yeteneğini sergileyerek bu medya mücadelesine katkı sağlıyor. Müslüman bir genç olarak sosyal medyadaki duruşuyla örneklik teşkil eden ve mücadelesiyle ümitlerimizi yerserten genç bir isim...

Hazırlayan: Ebrar Paşahan

Yetişmek ve Yetiştirmek Yolunda : Merve Mahitapoğlu

Yaş: 30 ✉ mervemahitap@gmail.com

FSMVÜ İslami İlimler mezunu. Araştırma ve Kültür Vakfı çatısı altındaki Genç Öncüler gençlik hareketinin kadın kısmı başkanlığını yürütüyor yaklaşık 4 senedir. Küçüklüğünden beri bir vakıf insanıdır Merve abla, Merve başkanımız. Bir dava meselesi onunki. Yıllar yılı süren, tüm ilmini, gençliğini, sabrını, enerjisini harcadığına şahit olduğumuz ve bize sorulduğunda "Şahidiz!" diyebileceğimiz bir emek öyküsü. Derdi her daim insan yetiştirmek, yetişmek, müslüman olma bilincinin tohumlarını Araştırma ve Kültür Vakfının kapısını çalmış herkese bir şekilde ekmektir onun. Henüz lise çağında, tüm bunalım ve hezeyanlarımızla çaldığımızda kapılarını, biz kendimize güvenmeden bize güvendiğini hissederdik Merve ablanın. İyi bir dinleyici olduğunu çok iyi bilirdik ve bazen anlattığımız birkaç cümle kelâmdan bizi nasıl da iyi tanıdığını görüp şaşırırdık. Kim olursa dinlerdi o, isterse ondan on yaş büyük olun isterse on yaş küçük. Aynı ciddiyet ve samimiyetle iletişim kurabilir ve büyük bir muhabbet oluşturabilirdi her daim.

Hayırlara koşmayı, "kim var?" diye seslenilince sağımıza solumuza bakmadan "biz varız!" demeyi de biz, Merve abladan öğrendik. Özellikle 6 şubat depreminden sonra Malatya için, yıllardır aşamalı olarak Filistin için, nerede yapılması gereken bir şey varsa orada olmamız gerektiğini yakinen ondan gördük. Merve abla, hâlihazırda başlamış olduğu ve yarım kalmış bir yüksek lisans süreci olsa da birçok kariyer planı arasından kendisini ve gençlik enerjisini insan yetiştirmeye adanmış bir örnek olarak karşımızda.

Hazırlayan: Maria Akraa

"Simdi tekrar ne yapmam lazim diye baska yara bbi
tasnacak sogu goster, kirlacak odano".
i. Özel

hakikaten yaşama hissiyle ferahlamaya başlarız. Binbir çabayla bir eser bırakan çiftçide bile mevcut olan bu hakikat hissi, top- lumsal vazifesini tamamen özümseyen bir yazarda en yüksek noktaya ulaşmış olur. Çünkü onun her günü, bir evvelki günü- nün verdiği hissedilir neticeleri artırır. Hatta hayatı bile eseriyle bir olmaya ve eserinin maddi hakikatine benzemeye başlar. Bu- nun içindir ki çalışkanların hayatı, tembellerin hayatının aksine derinlikli ve adeta elle tutulur bir yapı arzeder. Kısacası, tembel- lik bizim varlık duygumuzu bile yok edip yerini nefrete muste- hak, boş bir hülyaya bırakır. Hayata lezzet verecek olan şey ancak sessiz, ferah ve faydalı bir çalışmadır. "Yaşama" duygusunu dü- zenleyen ve sürdüren sadece çalışmadır. Hayat sevincini bahşe- den kanun da yine ancak çalışmayla katlanarak artar ki tembel bundan habersizdir.

Hatta zihnen çalışanların hayatı, keyifli dakikalarla süslenmese bile, yaşama sevincini bolca ikram edecek bir kaynak olmasa bile, yine de tembelliğin zıddı olma ayrıcalığına sahiptir. Çalışkan, yalnız tembellerin dertlerinden, miskin kasvetlerinden, karanlık ve dayanma gücünü yok eden hüznlerinden arındırılmış olması sayesinde bile gıpta edilecek bir hayata sahiptir.

"Maer'deki ikametim esnasında sıhhatim bozulmuş, tembelleş- miştim. Tembellik kadar tahammül edilemeyecek hiçbir şey ol- madığı duygusu bende o zamandan kalmıştır." Pascal şöyle diyor: "Bir asker veya çiftçi mesaisinin zahmetlerinden bahsettiğinde onun elinden tüm işlerini alın ki aylaklığın ne olduğunu anlasın. Gerçekten de tembel kendi kendinin celladıdır. Çünkü ruh ve be- denin tembelliği, bunaltıcı bir hüznü üretmekte gecikmez. Hatta pek çok zengin bile servetleri sayesinde çalışma mecburiyetinden mahrum kalıp da devamlı bir girişimde bulunamadıklarında bu- nalıma girerler. Kasvet ve hüznü içinde memnuniyetsizlik hâline mahkûm olur veya kasvetlerini yok etmek için şehvi zevklere bas- vurup bu suretle daha da büyük bir ızdıraba düşer olurlar.

Fakat mutlak tembellik nadirdir. Bir atasözünün ifadesiyle "Şey- tan işsizlere iş bulmak için bütün dehâsını kullanır." Eğer ruh yüce

7 Journal de Darwin.

Öyleyse, bir işi bitirince diğerine geç!
(İnşirah, 7)

Tabiat
Boşluk
Kabul
etmez.

(Aristoteles)

meşguliyetlerle uğraşmıyorsa, sefil dertlerle uğraşmaya başlar.

Hiçbir işi olmayanlar, en ufak kederlerini tekrar tekrar çiğnemek için vakit bulur; bu cüretle ruhu beslenmez, bilakis yıkılmaya mey-
leder. Düzenli bir akışa bırakılmamış olan duygular tabiatımızın
yüksek mevkillerine doğru yayılmaz, aksine hayvanî derinliklerine
doğru yönelir ve tamamen fesada uğrar. Yaraların en küçüğü bile
büyük bir genişliğe ulaşır. Hayattaki mecburi kederler, günleri ze-
hirler, uykuları kaçıtır. Varlıklı ve debdebeli bir hayat sürenlerin
hayat tarzlarını yakından göreceğ olsak gıpta ve haset edecek hiç-
bir şey bulamayız. Bilakis eğlenceleri bile angarya hâline gelmiş,
bütün lezzet ve câzibesini yitirmiştir. Çünkü insan için eğlence ile
gayret birbirinden ayrı düşünülemez. Tembellik vücuda bile tesir
ederek organların işleyişinde yavaşlık ve gevşeklik meydana geti-
rerek sağlığı bozmaya başlar. **İdrak melekesi** belirsizlikten, verim-
siz ve yorucu bir zihni uğraştan⁸ ibaret kalır; ruhumuz kendi ken-
dini yemeye başlar. Hele **irade**, tembellerde büyük bir hızla körelir.
Her bir çaba, bir elem kaynağı olur. O kadar ki tembeller, çalışan-
ların hiçbir sıkıntı hissetmelerine imkân olmayan basit işlerde bile
muzdarip olacak bir sebep bulur. Hâlbuki çalışmak ile tembellik
arasında muazzam bir fark vardır.

İnsanı diğer canlılardan
ayırان güç
Sen nefsinin hak ile meşgul etmesen
batıl seni işgal eder.

Çalışma, uzun soluklu ve devamlılığı olan çabadır; irademizin
terbiyesi için mükemmel bir araçtır. Bilhassa zihni meşguliyet-
lerin irade terbiyesi üzerindeki tesiri son derece fazladır. El iş-
leriyle meşgul olduğumuzda başıboş bir düşünce bu el işlerine
eşlik edebilir. Hâlbuki zihnimizle çalışmak, dikkatimizin odağı-
nı, dikkatimizin bu odağı ile uğraşan bedenimizin mutlak ita-
atini ve aynı zamanda fikir ve hislerimizin tam anlamda kont-
rolünü icap eder. Eğer düşünce kuvvetimizin bu hâkimiyetini
yorgunluk, nefsimizi ise yoğun bir tembellik izlemeyecek olur-
sa, mevcut kuvvetlerimizi israf etmemeye özen göstererek ve bu
şekilde zihni çalışmayla uğraşmadığımız uzun saatlerde de tabii
kuvvetlerimizde daha az ve fakat yine de yeterli diriliği koruya-
bilecek olursak, bu durumda intikal hızımız ve nefsimizi denet-
leme iştihakımız bir alışkanlığa dönüşür. Zaten mutluluğun sırrı,

⁸ Préoccupation.

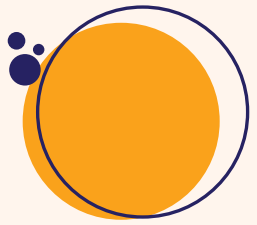
--- hislerimize ve fikirlerimize
vereceğimiz istikameti iyi yönetmek

İrade Terbiyesi

Dr.Ethem Bakar

Hazırlayan: Ömer Faruk Can

Ketebe Yayınevi

Elif Atabaş*

Son 10 yılda tarihe geçecek olaylara şahit oluyoruz. Arap Baharı ve sonrasında Suriye’de başlayan iç savaş, tüm dünyayı saran pandeminin ardından ülkemizde meydana gelen ve saniyeler içinde bir savaş kadar yıkıma neden olan deprem... Ve tabii tüm bunlara eklenen 7 Ekim 2023 Cumartesi sabahı. Herkesin “ Hamas’ın İsrail sınırlarına saldırısı” olarak bahsettiği bu olayın bu şekilde anlatılması aslında ne kadar doğru? Zira Hamas’ın bu yaptığı İsrail topraklarına saldırı değil, 1948’de İsrail tarafından zorla alınan atalarının topraklarını geri alma mücadelesi. Osmanlı’nın dağılmasıyla başlayan ve tekrar o topraklar Filistinlilerin oluncaya kadar devam edecek olan bir mücadele. Evlerimizden tüm bunlara şahit olan bizler içinse en zoru, sürekli cevabını aradığımız “biz ne yapabiliriz?” sorusu. Oysa bu soruya en güzel cevabı yine bir Filistinli veriyor. “Hayatın tadı ümmetin meselesi için yaşamaktır” diyerek...¹

Senelerdir gidip göremedikleri Kudüs ve tüm Filistin toprakları için büyük bir mücadele veriyor Gazzeliler. Lakin onların bu direnişçi ruhu yeni değil, atalarından geliyor. İngiltere Osmanlı’nın parçalanması ve hilafetin Araplar üzerinden devam etmesini istediği planında, Filistin’de bir manda yönetimi tasarlamış ve bunu hayata geçirmek için ilk saldırısını Gazze’den başlatmıştı. Lakin iki defa saldırmasına rağmen Gazze halkının teslim olmadığını öğrendiğimde, bugünkü kahraman Gazzeliyi daha iyi anladım. Hayatın her alanında direnmişti ve direniyordu Gazze. Sanatı, edebiyatı, filmi ve şiiriyle senelerdir devam eden bir direnişti bu.²

Bu yazımda Filistin direniş edebiyatının önemli isimlerinden biri olan Gassan Kanafani’den bahsetmek istiyorum. Batıda Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Sözcüsü ve haftalık yayın yapan el-Hadaf Dergisi’nin editörü olarak tanınan Kanafani, Arap dünyası içinde ise önde gelen edebiyatçı ve Filistinli yazı üstadıdır. 1936 yılında Filistin’in Akka şehrinde doğan Kanafani’nin ailesi 1948’de İsrail’in topraklarını ele geçirmesinin ardından Şam’a yerleşir. Eğitimini tamamlayarak Şam’da sonra da Kuveyt’te öğretmenlik ve gazetecilik yapmaya başlayan Kanafani daha sonra Beyrut’a taşınır ve 1969 yılında Al-Hadaf’ı çıkarmaya başlar.³

Kanafani ve yeğeni Temmuz 1972’de araçlarına yerleştirilen bombanın patlaması sonucu hayatını kaybeder. Eşi Anni, genç yaşta ölümünden sonra yayımladığı anı kitabında şunları yazar: “Yazma ve sürekli olarak çalışma ilhamını Filistin-Arap mücadelesinden alıyordu. O, direniş hareketinin ilerlemesi için samimiyetle savaşanlardan biriydi.”⁴

1948’de yaşanan Nekbe yani Büyük Felaket’ten sonra Filistin halkının %60’ı mülteci konumuna düşer ve en yakın Arap ülkelerine sığınır. Kanafani de, “Güneşteki Adamlar”ı Lübnan’da, resmi belgelerinin eksikliği nedeniyle bir aydan fazla evinde saklanmak zorunda kaldığı bir zamanda yazar. Boş bir su tankerinin içinde, Ağustos sıcağında Kuveyt’e kaçmaya çalışan Ebu Kays, Mervan, Esad ve Ebu’l Hayzur’un

hikayesini anlattığı bu eserinde, on iki yaşından beri mülteci olan bir Filistinli olarak duygularını yansıtıyordu aslında. Belki de o yüzden sonu çok acıydı.⁵ Öte yandan eserin filme aktarıldığı senaryoda izleyiciyi farklı bir son beklemektedir.⁶

Hikayelerinde hiçbir zaman ideolojileri öne çıkararak, yöneticileri eleştirme kaygısı olmayan Kanafani, asıl yapılması gerekeni yapmış yani Filistin halkının acılarını anlatmıştır. Yazımın başlığı olan “Gazze’den Mektup”⁷ da bu niyetle, hiçbir Gazzelinin güle oymaya mülteci olmadığını göstermek adına yazılmıştı belki de... Bu nedenle Gazze’den gidilmez...

Halkı dağılmış, birçoğu kamplarda yaşayan Filistinlilerin tek umutları gelecekte ve çocuklarındaydı. Bu yüzden onların eğitimleri için büyük fedakarlıklar yaptılar. Bir oğluna bir mektubunda Kanafani şunları yazdı: “Annene ‘Anne, ben Filistinli miyim?’ diye sorduğunu diğer odada duydum. ‘Evet’ dediğinde üzerimizde asılı duran bir şeyin düşmesi gibi, ağır bir sessizlik oldu; gürültülü bir patlama ve sonra sessizlik. Sonra... Seni ağlarken duydum. Hareket edemiyordum. Diğer odada senin şaşkın sızlanmalarınla uyanan bilincimden daha büyük bir şey vardı. Sanki sana ait olan bir kalbi kutsal bir bıçak kesiyor gibiydi... Neler olduğunu görmek için diğer odadan geledim. Ancak şunu biliyordum ki uzakta bir vatan yeniden doğuyordu; tepeler, ovalar, zeytinlikler, ölümler, yırtılan bayraklar, hepsi başka bir çocuğun kalbinde yeniden doğuyordu... İnsanın büyüdüğüne inanmayın. Hayır; o aniden doğar- bir kelime, bir an içinde kalbine dokunur ve aniden büyür.”⁸

Güneşteki Adamlar novellası, geleceklerini yeniden inşa etmeye çalışan dört sürgün Filistinliyi anlatır. Romanda bu insanların mülteci kamplarının havasız dünyasında boğulmalarına izin veren Arap rejimlerinin yolsuzluğuna da bir gönderme vardır.⁹

Kanafani, ideallerine göre yaşadı ve öldü. Ancak, birçok yazarın aksine, kurgusal eserlerine ideolojik bir şema dayatmayı reddetti. Edebiyatın toplumun dönüşümündeki rolünün diğer sanatlardan farklı olduğuna inanıyordu ve bu nedenle katı kurallara tabi olmamalıydı. Oyunları, romanları ve öyküleri Filistin davasına hizmet etmek amacıyla yazılmış olmasının yanında; içerdikleri edebi yetenek ve özgürlüğü koruma konusundaki gayretleri sayesinde evrensel bir çekiciliğe sahiptir.¹⁰

1. Zahide Tuba Kor ders notları
2. Zahide Tuba Kor ders n.
3. Men in the Sun and Other Palestinian Stories, Ghassan Kanafani, translated by Hilary Kilpatrick, Colorado: Lynne Rienner Publishers, Inc., 1999
4. Kanafani, a.g.e
5. Kanafani, a.g.e
6. Al- Makhdu - The Deceived, 1972
7. 1. https://www.academia.edu/19730471/Gazzeden_Mektup, 2. Düşmanlıklar Zamanı -Gassan Kanafani Ve Filistin Direniş Edebiyatı, Ali Çakmak
8. Kanafani, a.g.e
9. Kanafani, a.g.e
10. Kanafani, a.g.e

*Eskişehir doğumlu. WONDER öğrencisi. Viyana Ekonomi Üniversitesi Ekonomi lisans ve yüksek lisans mezunu. YTB’de uzman olarak görev aldı. Şimdilerde Saraybosna’da tam zamanlı anne ve ev hanımı. Okumak ve yazmak üzerine kurduğu bir bloğu var. Ayrıca Kudüs Araştırmaları Platformu’nda yazılar kaleme alıyor

KADRAJDAN BİR SAVAŞ İZLEMEK

Beyza Binici*

**ASIL SAVAŞLAR MEYDANLARDA
DEĞİL, MEDYADA YAPILIR.
MEYDANDA YAPILAN SAVAŞLARA
İSE MEDYA YÖN VERİR.**

“Kamera, izleyiciye yöneltilmiş bir silahtır.” derken, çok önemli bir şeyden bahsetmişti Heidegger. Çünkü medya, sinema; algılara ve duygulara direkt etki eder, onları şekillendirir. Savaşlara, ekonomiye, günlük hayata ve geleceğe yön veren, olayların akışını değiştiren en önemli araç konumundadır. Asıl savaşlar meydanlarda değil, medyada yapılır. Meydanda yapılan savaşlara ise medya yön verir. Sahada bir savaş gerçekleşirken; aynı anda bilgiyle, haberlerle, kamerayla, internetle de savaş gerçekleşir. Medya; savaştan sıcak haberler verme ve insanları bilgilendirme hususunda önemli rol oynar. Aynı zamanda fotoğraflar ve videolar aracılığıyla savaşın gerçekliğini aktarırken; kullanılan haber başlıkları, seçilen görseller ve dil ile insanların düşüncelerine ve duygularına etki eder. Böylelikle medya, algılara müdahale eden bir araç haline gelmiş olur. Savaşlarda ve soykırımlarda yaşananları, medya aracılığıyla gö-

rebiliriz ve tek dokunuşla kendimizi savaşın içinde buluruz; hem dışarıdaki hem de medyadaki savaşın.

Fotoğraf; savaşlarda, soykırımlarda ve genel olarak hayat-taki her olayda gerçeği yansıtan en önemli belge niteliğindedir. Savaş ve fotoğraf arasında güçlü bir bağ vardır ve savaş karşıtı hareketin oluşmasında fotoğraf büyük rol oynamaktadır. İşgaller ve katliamlardaki gerçekliği fotoğraflar aracılığıyla gören insanlarda şok etkisi ve bilinç oluşurken, savaş bölgeleri dışındaki kamuoyunda, onları harekete geçirecek olan güç meydana gelmiş olur. Bununla birlikte şiddet ve katliam görüntülerinin sıklıkla yayınlanması da olayların kanıksanmasına neden olabilmektedir. Nitekim Instagram, Twitter(X), YouTube gibi, insanların aktif ve etkileşimli olduğu sosyal mecralarda savaşa dair paylaşılan görüntüler kısa sürede küresel bir boyuta ulaşmakla beraber, bir süre sonra bu görüntüler ve haberler sadece

beğenip geçtiğimiz, alışılmaya yüz tutan olaylara dönüşür. Katliamlar sıradanlaşırken öldürülen her bir insanın yalnızca sayılarla anılıp geçildiği bir durum ortaya çıkar.

Sosyal medya birçok habere ulaşmamıza imkan sağlarken aynı zamanda özellikle savaş, soykırım gibi olaylarda bilgi kirliliğinin yoğun olduğu ve dezenformasyona oldukça açık bir yer haline gelmektedir. 75 yıldan fazla süredir devam eden Filistin soykırımında da medyanın olumlu-olumsuz birçok etkisi olmuştur. Olumlu etkileri arasında; işgal edilen bölgeleri, bombalanan evleri, kadın çocuk demeden tutuklanan ve öldürülen masum insanları oradaymış gibi bize sunması gösterilebilir. Nitekim devrimler sırasında gençlerin yaptıkları paylaşımlar büyük yankı uyandırmıştır. Olumsuz etkilerinde ise; işgalci İsrail'in ve destekçilerinin, medyayı manipülasyon ve propaganda aracı olarak kullanıp işledikleri suçu örterek, medyayı kendi lehine olacak şekilde kullanması söylenebilir.

Esasında, İsrail'in medyayı yalnızca son zamanlarda ya da çatışma anlarında değil, bir devlet kurma hayallerinin başından beri etkin şekilde kullanmaya önem verdiklerini tarihe baktığımızda görebiliriz. Siyonizm fikrinin kurucusu olan Theodor Herzl bir gazeteci idi. Filistin topraklarında işgal yoluyla kurulan İsrail Devleti'nin kurucusu ve ilk başbakanı olan Ben Gurion "Medya ile var olup, hedeflerimizi gerçekleştireceğiz." demişti. Filistin'de Osmanlı'dan sonra Yahudi medyası oluşmaya başladı. İsrail henüz bir devlet değilken medya oluşturdu ve çokça gazete çıkardı. Filistinlilerin şu anda bile bu kadar gazeteleri yok. Bunun yanı sıra, İsrail'de sadece resmi medya organları kullanılmaz. Irkı ne olursa olsun, herkes medyayı kendi hakikatlerini duyurmak için kullanır.

Medyayı kendi lehine kullanma amacı güden İsrail'in medya konusundaki diğer hedeflerinden birisi de Arapları bölmek ve uydurma fotoğraflar yayınlamak olmuştur. Arapları etkilemek için Arap siteleri ve sayfaları açarak onlara Arapça hitap etmiştir ve onların sevgisini kazanmaya çalışmıştır. Sosyal medya üzerinden gençleri kendi tarafına çekmeyi amaçlamıştır ve buna hâlâ devam etmektedir. Örneğin sosyal medya aracılığıyla İsrail'in ne kadar insancıl olduğunu, bir kadına insani yardım olarak su verirken göstermeye çalışmışlardır fakat sonradan o kadını öldürmüşlerdir. Tüm bu yapılan propagandalar, Arap Devletleri'nin İsrail'i hoş görmesine sebebiyet vermiştir. İsrail ile normalleşmelerinin altında yatan asıl sebep budur.

Bunun yanı sıra, bütün medyanın ya Yahudi sahipleri vardır ya da Yahudilere hizmet ederler. İsrail, bizzat içerisinde bulunduğu ve destekçileri olan; BBC İngiliz Yayın Kuruluşu, NBC ABD Ulusal Yayın Şirketi, AIPAC Amerika-İsrail Halkla İlişkiler Komitesi, CAMERA Ortadoğu Raporlama ve Analizde Doğrulama Komitesi gibi haber kuruluşları aracılığıyla asılsız haberler üretip, kendini temize çıkararak dün-

yaya tanıtılmaktadır. Örneğin Şeyh Cerrah mahallesindeki Filistinli bir ailenin evini yıkıp onları kapı dışarı ederken bu olayı 'tahliye' kelimesini kullanarak masumlaştırmıştır. Yani, kiracı ve ev sahibi arasındaki bir anlaşmazlık olarak yansıtıldı. Bir başka örnek, Aksa Tufanı operasyonundan sonra BBC, attığı bir tweette " 'Gazze sağlık bakanlığına göre' hava saldırılarından sonra Gazze'de 500'den fazla insan öldü." deyip devamında "Hamis'in saldırılarından bu yana İsrail'de 700'den fazla insan öldü." açıklamasını yapmıştır. Yani Gazze'de ölenlerin sayısı Gazze sağlık bakanlığının verilerine göre, doğru olabilir ya da olmayabilir fakat İsrail'de ölenlerin sayısı kendi verilerine göre ve doğru. Bu gibi örnekleri ne yazık ki çoğaltabiliriz. Yine İsrail, sosyal mecralarda bu zamana kadar gerçekleştirdiği; Filistin hakkındaki paylaşımları kaldırma ve hesapları kapatma, sansür uygulama gibi işlemlerini Aksa Tufanından sonra da yapmıştır.

"Eğer dikkat etmezseniz medya; mazlumlardan nefret etmenizi, zalimleri ise sevmenizi sağlar." demişti Malcolm X. Bir toplumu kendi çıkarlarına göre şekillendirmek ve dünyayı yönlendirmek için medyayı kontrol etmek yeterlidir. Modern sömürgecilikte toprakların işgalinden çok, zihinlerin işgali söz konusudur ve bu da en iyi medya yoluyla yapılır. Çünkü artık medya silahlardan daha etkili bir konumdadır. Şunu bilmeliyiz ki dijital savaş, asla sonu gelecek bir savaş değildir. Aksine, gittikçe artan bir savaştır.

İşgal fikri üzerine kurulmuş olan İsrail, medyayı kendine savaş alanı olarak kullanıyor. Medya ve sinemayı çok iyi kullanarak iyi bir imaj oluşturmaya çalışıyor. Sinema uluslararası medyada çok önemli bir faktördür. Hollywood da zaten bir Yahudi kuruluşudur. Buna karşılık Filistin'de medya, İsrail'e göre daha zayıf durumda. Filistin'i destekleyen bir medya yok. Filistin'in şu an ihtiyacı olan şey mal, mülk, para değil. Medyada destek olacak insanlardır. Medya paradan daha önemlidir.

Neredeyse her birimiz sosyal medyayı aktif şekilde kullanırken, Filistin için elimden hiçbir şey gelmiyor diyemeyiz. Paylaşım yapmak için çok büyük olaylar olmasını beklememeliyiz. 75 yıldan fazla süredir devam eden zulümleri normalleştiremeyiz. Her gün şehitler veriyoruz. Her gün Filistinliler kadar biz de imtihan oluyoruz, Filistin için yaptıklarımızdan ve yapmadıklarımızdan ötürü... Çünkü insan yapmadıklarından da sorumludur.

Şunu hiç unutmamalıyız; durduğumuz yer, gördüğümüz şeyi belirler. Biz bu meselenin neresindeyiz? Allah onlara yardımını elbet bir şekilde ulaştıracak, ya bizim elimizle ya başkalarının eliyle. Burada önemli olan şu ki, biz tarihe kahramanlar olarak mı yoksa korkaklar olarak mı geçeceğiz?

"Tarihi Allah yazar, biz sadece nerede duracağımıza karar veririz" (Aliya İzzetbegoviç)

*Tenzile Erdoğan Kız AİHL mezunu. Radyo TV Sinema öğrencisi. Gücünü; seyahatten, kitaplardan, fotoğraf çekmekten ve Allah'ın kitabı üzerine tefekkür etmekten alıyor. Medyadaki hakikat mücadelesinin bir parçası olmaya gayret ediyor.

Güray Süngü

çevrimiçi

Sizi çevrimiçi yakalamışken birkaç soru sorabilir miyiz? 😊 14:53

Merhaba, tabii 😊 14:54 ✓✓

"İnsan derdi ile değerlenir, değeri ile dertlenir" diye bir sözünüz var. Güray Süngü'nün derdi nedir? 14:55

Mesele şahsi değil. Dert benimle ilgili değil. Ama benim derdim tabii. Bütün yazdığım şeylerde bunu anlatmaya çalıştığım için bu soruya bir kelime ya da bir cümle ile cevap vermem pek mümkün görünmüyor. 14:56 ✓✓

Bütün bilinenler anlatılmalı mıdır? 14:57

Böyle genellemeler yapılamaz. İnsan bildiğini anlatır. Bu kesin. İnsan söylediğini neden söyler, bunu düşünme taşına bilinen her şey anlatılmalı mıdır sorusuna cevap bulunabilir. Yani cevap bilinenden değil, anlatma saikinden çıkar.

Neyi nasıl yaptığımız mı yoksa nasıl sonuçlandığı mıdır önemli olan? 14:59

Neyi nasıl yaptığımız sadece sonuçtan değil her şeyden önemlidir. Sonuçlar biraz nasiptir, nasıl yaptığımız, nasıl yaşadığımız ise işin esasıdır. 15:01 ✓✓

Önce roman mı gelir yoksa kuram mı? 15:02

Bin roman yazıldı ve bin romana bakılarak benzerlerden bişey, farklılıklardan bişey oluştu. Sonra bir bin roman daha. Böyle böyle. 15:03 ✓✓

Bir yazarı kitap yazmaya iten şey nedir? 15:04

Belki de beni yazmaya iten bir şeyler yoktur da, yazmaya çeken bir şeyler vardır. Ama her iki duruma da aynı cevabı vereyim; kafamın içindeki tuhaf ve harika dünya. 15:05 ✓✓

Sizce bir hayatı lüzumlu kılan şey nedir? 15:06

Bu soruyu pek anlamadım; anladığım kadarıyla cevap vermeye çalışayım; anlamlı olmasıdır diyeyim. Anlamlı olan lüzumludur demiş de olayım. 15:08 ✓✓

Büyük adam kimdir, nasıl olunur? 15:09

Büyümüş adamdır, büyüyerek olunur. Çok ciddiğim. 😊 15:09 ✓✓

Kariyer odaksız bir hayat mümkün müdür? 15:13

Kariyer odaklı bir hayat "mümkün" değildir. Hayat itelik, mümkün tırnak içinde. 15:15 ✓✓

Nasıl iyi bir okur olunur? 15:16

Ciddiyetle ve saygı duyarak okunursa iyi okur olunur. Çok ve anlayarak, sindirerek okunursa da iyi okur olunur. 15:18 ✓✓

Neyi kesinlikle okumalı? 15:19

Yazgıyı, yaşaya yaşaya okumalı. Şaka. Romantik olsun diye dedim. Kesinlikle okunması gerektiğini düşündüğüm insan yapımı kitaplar; Yaşamak; Hızlı Kırk Saat; Yüz yıllık Yalnızlık. 15:21 ✓✓

Sizi en çok etkileyen şair? 15:22

Sezai Karakoç. 15:23 ✓✓

En çok kullandığınız kelime? 15:23

Bilmiyorum. (acaba en çok kullandığım kelimeyi mi bilmiyorum; yoksa en çok kullandığım kelime bilmiyorum mu; bilmiyorum:) 15:18 ✓✓

Oğuz Atay mı Dostoyevski mi? 15:24

Sporcuların bile mücadelesi yanlış anlaşılıyor. Bir sporcu müsabakada rakibini değil, kendi potansiyelini aşmayı amaçlar. Bunun için bazı yenilenler galiptir hatta. Bu bile böyleyken tutup iki yazarı yarıştırmam. Benlik değil. 15:25 ✓✓

Oğuz Atay mı Güray Süngü mü? 😊 15:26

Ben dünyada en çok beni severim doğal olarak. Bu yüzden en çok nazım da kendime geçtiği için en çok kendime vururum doğal olarak. 15:28 ✓✓

Yazmayı en sevdiğiniz mekân? 15:29

Yuvam. 15:30 ✓✓

Son olarak filtre kahve mi, Sade Soda mı? :) 15:31

Bu iki şeyin birbirinin ikamesi olmaması dolayısıyla kıyaslanmasını doğru bulmuyorum. Şaka. Türk kahvesi ve naneli limonata. 15:32 ✓✓

Teşekkür ederiz. 15:33

Beyza Baykan*

Maktul Aynası

Hezeyanlarımda boğulmuş bir serçe
Hüzün kovan kuşları uğramaz bu şehre
Kırk ikinci yağmuru saydım bir nefeste
Yağıyor bu kurak turabe katre katre

Ruhumu düğümleyip serdiler teneşire
Ölüm tozunun suçunu yüklediler tebeşire
Mürekkep oldum çözülür belki bir düğüm
Bu kızıl gök darağacında seyrettiğim son göğüm

Dindi yağmur, geldi hüzün kovanlar
Dönmekten bîtap düşmüş yelkovanlar
Sallantıdadır şimdi tüm saatler ve dakikalar
Hepimizi aynı anda ipe asacak cellatlar

Nerde kaldı celladıma ip getiren kervan
Hangi çölün serabındadır yedi başlı hayvan
Beyhudedir çabalar artık dönmez bu devran
Tüm cihan eylese bile feveran

*Kartal AİHL mezunu. Marmara Üniversitesi Kimya Bölümü öğrencisi. Gezmeye, çiçeklere ve gördüğü güzelliklerin fotoğrafını çekmeye bayılır.

Büyük İrmaklardan Bile

GÜRAY SÜNGÜ

Ketebe Yayınevi, 224 sayfa, 2022.

Daha önce hiç farklı zamanlar ve o zamanlara ait farklı hikaye yaşantılarının aslında hiç de farklı olmayacak şekilde birbiriyle bağlantısını keşfedip de tarihin tekerrür ettiğine şahit oldunuz mu? Serinazman Irmağı'nın kenarını yurt edinmiş küçük bir ada halkı eski adetleriyle birlikte yaşayan mutlu insanlardan oluşmakta. Fakat daha sonra birileri gelir. Çünkü kendi halinde yaşayan toplumun birlikteliği her zaman kısınlıdır. Hiçbir zaman sahip olamayacağını bilen paralı güçsüz, ona sahip olmak için değil de elden almak için gelir, ama hep gelir. Masum gözükür önce, para, modernleşmek, büyümek. Sonra ise bir bakarsın Habil ile Kabil olayı tekrarlanmış. Bir topluma tarihini unutturup, maneviyatını oluşturan geleneklerini yıkarsanız; O toplumun birlik ve beraberliğini çürümeye hazır hale getirmiş olursunuz. Bu hikayede de her şey savaştan kaçıp adaya yeni yerleşen insanlar ve bunu kullanmak isteyen bir diğer ülke olan Yüksek Ülke'nin "Düzen getiriyoruz." , adı altında yaptığı hamlelerden oluşmakta. Sonrası mı? Bilindik hikaye. Küçük ada halkı büyüyüp belki önceki haline göre daha fazla modernleşip gelişmiştir. Fakat insan yürekleri bir o kadar alçalmıştır. Tüm uyuyanları uyandırma amacı güden bir masalsi distopya okur gibi olduğunuz bu kitap ile yazar, aslında hiç de yabancı olmadığımız dünya tarihini gözler önüne sermektedir.

Şerife Güner*

*Çanakkale AİHL mezunu. Marmara Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü öğrencisi. Tecrübeli dergici. Okumayı, karalamayı ve gezmeyi sever.

Psikopolitika

BYUNG-CHUL HAN

Metis Yayınları, 104 sayfa, 2020.

Kapitalizmin Neo liberalizme kayan sürecinde kendini gerçekleştirme zorunluluğunu o kadar içselleştirdik ki kendi tutkularımızın kölesi olduk. Bugün "girişimci" olmakla gurur duyuyor, durmaksızın proje üretiyoruz. Ancak bu emellere yatırılan enerji, yalnızca sermayenin emirlerine yanıt veren ve piyasanın rekabetçi mantığıyla iç içe geçmiş durumda. Sistem tökezlediği anda bunun tek faili yine canını dişine takıp bu sistemde yer edinmeye çalışan birey oluyor ve artık sistem kendi isteklerini bir denetim mekanizması ile değil kurbanının gönüllülüğü ile yerine getiriyor. Byung-Chul Han, okumanın verdiği huzursuzlukla bizi bu kitapta da savunmasız ve çaresiz bırakıyor. Chul Han kitaplarında sıkça durum tasvirine giderken omzumuzu bıraktığı yükün tek çaresi ise sistemin bir parçası olup hayatımıza devam etmek. Peki gerçekten çare Chul Han'ın önerisinde, "budala" olmakta mı yatıyor?

Hatice Betül Ergen*

*Kendisini tanımlamak işini abarttığı için bir caption yazamadı, hâlâ düşünüyor. Boğaziçi Felsefe Bölümü öğrencisi.

İslam Düşüncesinde Psikoloji ve Psikoterapi

EDİTÖR: TAHA BURAK TOPRAK

Muhit Kitap, 310 sayfa, 2021.

Psikoloji tarihi, bugün yanına ek lemediğimizde kısmen eksik kalan deyişle "modern psikoloji tarihi", Wilhelm Wundt (1832-1920) ile başlatılır. Bu bilgi akla "Wundt öncesinde insanın psikolojik yapısı üzerine düşünen, bilişsel yapıyı inceleyen kimse olmadı mı?" sorusunu getirir. 18. yüzyıl öncesinde de bu konular üzerine düşünen birileri vardı elbet. Psikoloji tarihini okumak için deney yöntemini kullanmasıyla yeni bir dönemin kapısını aralayan Wundt çizgisel noktasının öncesinde psikolojiye kaynaklık etmiş eserlere de bakılmalıdır. İslam Düşüncesinde Psikoloji ve Psikoterapi, bu farkındalık sonrasında büyük bir karmaşa yaşayanlara önerilecek en uygun kitaptır. Kitap, ilimlerin tasnifinden başlayarak okuyucuya sistemli, düzenli bir yol sunuyor. Kitap içerisinde Malik Bedri, Ömer Türker, Ekrem Demirli, Medaim Yanık gibi farklı alanlardan uzmanların yazıları bulunuyor. Psikoloji okuyan, psikolojiyle ilgilenen hatta psikoterapi almayı düşünen herkesin ufkunu genişletecek ve bugünün psikoloji lisans eğitiminin akıllarda oluşturduğu birçok soruya cevap olacak nitelikte bir kitap.

İclal Yılmaz*

*Çanakkale AİHL mezunu. Üsküdar Üniversitesi Psikoloji Bölümü öğrencisi. Tecrübeli dergici. Bu yolculuktaki tek çabası: Kelimelerin kalbine vahyedilen manayı anlamakta bir adım ilerlemek.

Hayalini Yorganına Göre Uzat

PROF. DR. ACAR BALTAŞ

Remzi Kitabevi, 198 sayfa, 2012.

Vicdan sorumluluk demektir. İnsan dünyaya "bedeni" ile gelir. Üç yaşından sonra bedenini annesinden ayırır, "ben" i geliştirir. Vicdan, kişi olgunlaştıkça gelişir ve ona, uygun olmayan davranışlarından ötürü "sorumluluk" yükler ve veya "azap" çektirir. Türk kültürü vicdan geliştirme konusunda çok başarılı değildir. Çocukları büyütürken, bir yere çarpıp canları yandığında, masa veya sehpayı "döveriz". Böylece hatalı davranışlarla ilgili sorumluluğu "dış" nedene yükleriz. Toplum önünde hatasından ötürü "özür dileyen" bir siyasetçi, spor yöneticisi veya sanat dünyasından birini bulmak rastlanabilir bir durum değildir. Bunun sonucunda bireyler topluma zarar veren ve sadece kendi çıkarlarını gözetken davranışları konusunda son derece "esnek" bir vicdan geliştirirler.

Delilik Ülkesinden Notlar

AYŞE ŞASA

Ketebe Yayınları, 192 sayfa, 2023.

İslam felsefesi, zamanı, her an yinelenen kıyametler olarak kavramlaştırıyor ve meczubun bilinci -bilinç akımı- işte bu anlamda, her an kopan, her an yeniden kopan kıyametlerden oluşuyor. ama sonsuz bir nizam görüşü, bu kainatta iyi ile kötünün ahlaklı ile ahlaksızın dengeleşimini içeren o sonsuz nizam duygusu, insana her an tek bir şeyi, Tevhid'i düşündürüyor. bu kadar kusursuz bir adaleti -delinin bilincindeki yargılamayı-Allah'tan başka kim gerçekleştirebilir? bu kadar adil bir temaşâyı bu kadar sınırsız bir vizyonu kim yaratabilir?

Bir Vaizenin Günlüğü

FATMA BAYRAM

Kaknüs Yayınları, 280 sayfa, 2020.

İnsanın içine dolan duygu selini boşaltabilmesi için lisanının gelişmiş, edebiyat zevkinin teşekkül etmiş olması lazım. Bu olmadığında çok yüce hislerden bahsettiğiniz zaman, onların büyüklüğünü küçültmüş, basitleştirmiş oluyorsunuz. İşte o yüzden bu hisleri bir ilahi bazen daha güzel ifade ediyor. Şiir zevkinin, ilahi zevkinin; daha geniş bir ifadeyle edebiyat zevkinin, eğitimin çok önemli bir unsuru olduğu muhakkak. Yoksa beyni dolu, kalbi boş; çok şey bilen, az şey ifade edebilen insanlar yetiştiriyoruz. Veya kalbiniz duygudan çatlama raddelerine geliyor ama dilinizden hiçbir söz çıkmıyor... İşte öyle bir anda insanlar sizin bir şey hissetmediğinizi zannediyor.

Aynı Sırayı Paylaşanlar bu sayıda Hüseyin Şengil'i ağırlıyor. Yıllarını neslin eğitime adanmış, öğretmenlik, yazarlık, dergicilik kimlikleriyle tanıdığımız konuğumuz ile eğitimin idealini, okul dergilerini ve neslin mirasını konuştuk. Kendisiyle "aynı sırayı paylaşmaktan" gurur duyduğumuz bir isim daha sizlerle.

Hüseyin Şengil

Röportaj:
Sevde Sezer
İclal Yılmaz

Her söyleşide muhakkak sorduğumuz bir sorumuz var: İmam Hatip yıllarınıza dair unutamadığınız bir anınız var mıdır ve İmam Hatipli olmak hayatınızı nasıl etkiledi?

İmam Hatipli olmak beni çok yordu. Bu dünyanın en zor işidir çünkü. Bu gerçeği sizden gizleyecek değilim. Tasavvufi bir terbiye yöntemi olan riyazet gibidir İmam Hatipli olmak.

Bizim dönemimizde içinde cami resmi olan kırmızı-beyaz renkli okul rozetlerimiz vardı. Ben onu mutlaka kullanırdım. O rozet beni çok günahattan korumuştur. Sonuçta ben de gençtim, köyün okuyan kişilerindendim. Kendime göre bir itibarım ve çevrem vardı. Etrafımda yapabileceğim bir sürü cazip günah çeşitleri vardı. Yapmadım, yapamadım. Kendime de okulumun itibarına da kıyamadım bu rozet sayesinde.

Unutamadığım hatıra noktasında şunu söyleyebilirim: İmam Hatipteyken bazı meslek dersleri hocalarımız son sınıfa geldiğimizde bize adımızla değil "Ahmet Hocam, Mehmet Ho-

cam” gibi sıfat vererek hitap ederlerdi. Niye hocam diye hitap ettiklerini sorduğumuzda da Ssizin emsalleriniz şu an üniversite birinci sınıfta. (Çünkü o zaman liseler 3 yıl, İmam Hatip liseleri ise 4 yıldır.) O yüzden biz size “çocuklar” diye hitap edemeyiz. Siz bizim gözümde hocasınız” derlerdi. Bu şekilde bize bir şahsiyet kazandırmaya çalıştılar. Ben de bu zamana kadar hep bu yönleme uymaya çalıştım.

Bu hocalardan bazılarının ismini zikretmem gerekirse Ali Kara hocamdan mesleki şahsiyeti, Ahmet Kaya hocamdan yazı yazma yeteneğini, Abdullah Çalışkan hocamdan samimiyeti, Mustafa Çelebi ve Adnan Şenol hocalarımdan ise İmam Hatipli olma onur ve şuurunu kazandım

Mustafa Çelebi hocam kitabın bulunmadığı bulunsa da paranın bulunmadığı bir ortamda, işte “Dinler Tarihi yazılısı birincisine...” gibi bahanelerle bizlere kitaplar imzalayıp hediye ederdi. Bizlere arkadaş gibi davranır ve çok iyi dinlerdi.

Ah sevgili Adnan Şenol hocam! Lisede benim hayatımı şekillendiren kıymetli şahsiyet! Üniversitede kimliğimi nasıl Esad Coşan inşa ettiyse lisede de Adnan Şenol öyle inşa etmiştir.

Adnan Hocam herkese “boyuna göre” kitap verirdi. Mesela babası içki satan arkadaşına içki ile ilgili kitap verdiğini hatırlarım. Bana rahmetli Mehmet Zahid Kotku hocaefendinin tasavvuf ve zikir ile ilgili bir kitabını vermişti. Kimin neye ihtiyacı var, hangi alanda ilerleyebilecek ya da hangi tehlike ile karşı karşıya ise onu çok iyi tahlil eder ona göre yöntem belirlerdi. Adnan Hocam boksör olmakla beraber çok birikimliydi ve bu birikimini çok tatlı bir şekilde aktarırdı. Derslerde bizlere İslam’ın dünya görüşünü, hayata hâkim olma yöntemini vererek Müslüman şahsiyet ve şuurunu kazandırmaya çalışırdı. Ben komünizmi, sosyalizmi, faşizmi, kapitalizmi, liberalizmi onun Arapça derslerinde öğrendim mesela. 1980 İhtilalinden yeni çıkmış olmamıza rağmen

men bize “bilmeniz gerek” diyerek bu gibi fraksiyonları detaylarıyla anlattı. Ben iyi bir dinleyiciydim. Hocamdan dinlediklerimi alt sınıflara aynı yöntemlerle anlatmaya çalışırdım. Onlar da beni şaşkınlık ve hayranlıkla dinlerlerdi. Böylece aldığımız enerjiyi bizden küçüklere hatta yurttan kalmamız hasebiyle diğer okullara giden arkadaşlarımıza da aktarmış olurduk.

Eskiden gençler sinemaya gitmek için yurttan kaçarlardı. Biz ise 1980 ihtilalinden sonra emekli bir albayın müdür olarak atandığı yurttan sabah namazına kaçardık. Süleyman Tosun hocanın camisine gider, onun arkasında namaz kılardık. Yolda Mustafa Çelebi hocamla karşılaşırdık. Onu sarıyıyla cami yolunda görmek bize acayip bir keyif ve cesaret verirdi. Mustafa hocam bekar olduğundan sohbetler onun evinde yapılırdı. Gelibolu vaizi, Süleyman Hoca, Abdullah, Adnan ve Mustafa hocaların yanında benim de çağrılmam sebebiyle kendimi çok değerli hissederdim. Elhamdulillah, biz hocalarımızdan hep değer gördük. Allah onlardan ebeden razı olsun.

Fikri tartışmaların notlara yansıtılması ve objektif olunması gerektiğini de solcu bir hocadan Felsefeci “Jilet Nejla”dan öğrendiğimi itiraf ederim.

Olumsuz sayılabilecek bir anımdan da bahsedeyim. Son sınıftayım. Dersleri yönlendiren, sürükleyen ve keyifli hale getiren hep birkaç öğrenci vardır. Ben de bu öğrencilerden bir tanesiydim. Hiçbir hocama karşı bile bile bir yanlış yapmadım. Ama bir meslek dersi hocamızın dersinde başka bir hocanın söylediği bir sözün yanlış olduğunu fark ve ifade edince hoca kalktı bana iki tokat attı. Hemen açtım defterimi “İsmail hoca bana laubali dedi / Bundan sonra da iki tokat ateşledi / Dedi ki seni gidi laubali seni / Melun nasıl alaya alırsın sen beni.” Diye başlayan bir şiir yazdım. Bu şiirimi hocaya vereceğim diye karar verdim ama hâlâ veremedim, duruyor, bir gün vereceğim inşallah. Benim için o hoca da dersi de o gün bitmişti.

2023 yılı itibarıyla yayın hayatına devam eden sizin de sahibi ve yazı işleri müdürü olduğunuz edebiyat-sanat-kültür dergisi Tarassut’un kadrosu öğrencilerden oluşuyor. Genel olarak dergilerin işlevselliği, günümüzdeki önemi gibi konular tartışılır. Biz özelde şunu sormak istiyoruz: Sizce okullarda çıkan bu tür dergilerin lisede ve lise öğrencisinde karşılığı nedir?

Siz idareci veya bir kurumun başındaki iddia sahibi kişi olarak bir şeyi istiyor ve inanıyorsanız inandığınız o şeyi yapmak ve yaşatmak zorundasınız. Bunu bazen zorlamayla bazen teşvikle bazen önden çekerek bazen de arkadan iterek yaparsınız. Yöneticiler ve dava sahipleri yalnız adamlardır. Bütün dergiler bir kişiyle başlar. Devam etmediyseler ikinci kişi olmadığı içindir.

Dergi bir mekteptir. Okul içinde ayrı bir okuldur. Öğrenciler yazmak için okumak zorunda kalırlar. Bu bir süre sonra sistematik hale gelir. Okumak, yazmak ve anlatmak bir davranış biçimi olur. Dergi etrafında üretmeyi seven nitelikli bir ekip oluşur. Bu ekibin gündemi de zamanla nitelikli konulardan oluşmaya başlar. Gençlerin terbiyesine ve geleceğine bir şey katmak gerekiyor. Çünkü gençler akademik bilgiye kolaylıkla ulaşabiliyorlar. Terbiye, insani taraf ve şuur hep eksik kalıyor. Ben terbiye, şuur, özgüven, aktif iyilik yolunda dergi çalışmalarının çok önemli olduğunu gördüm ve bu yolu denedim. İddialıyım. Göreceksiniz 5-10 sene sonra Tarassut ekibinden ülkemizin gündemini değiştirecek ve yönlendirecek çok ciddi edebiyat, fikir ve eylem adamları çıkacaktır. Bunu söylemek için kâhin olmaya gerek yok, bunu çok net görüyorum, bu işin kaderi budur çünkü.

Herkes yaşadığı topluma bir şeyler katmak zorundadır. Herkes kendine kültür ve medeniyetime ne kattım diye sormalıdır. Edebiyat dersi anlatmak çok önemli bir iş değildir, asıl

mesele ülkemize yeni edebiyatçılar yetiştirebilmektir. Peki, edebiyatçı nasıl yetişir? Ben kendimi tedavi edecek doktoru yurt dışından bulup getirebilirim. Edebiyatçı, tarihçi ve sosyolog bir toplumun toprağından çıkıp dallarında çiçek açmalı sonra da meyve olarak kendilerini topluma sunmalıdır. Edebiyat, sanat, müzik, mimari, estetik bir milleti diğerlerinden ayıran en bariz özelliklerdir. Bu bakımdan dergiler bir toplumun acıları, aşkları, endişe ve ümitlerinden doğar.

Dergi bir araçtır. Benim Tarassut ile birinci amacım şair- yazar yetiştirmek olmadı ki hiç. Demin söylediğim gibi derginin gençleri toplama ve muhafaza etme noktasında çok ciddi etkisi olduğu kanaatindeyim. Nesilleri tanıyıp hassasiyetlerini bilerseniz onları avucunuza almış ve nitelikli hale de dönüştürmeye başlamışsınız demektir.

Okullarda çıkan dergilerin liselerde ve lise öğrencilerindeki karşılığı nedir sorusu eğitimimizin geldiği noktayı da gösteriyor doğrusu. Gerçeği söylemek gerekirse okullardaki dergiler, biraz geyik, bolca spor, epey magazin ve biraz da etkinliklerin paylaşıldığı bültenler durumundadır. Ayıplamıyor ve asla hor görmüyorum. Bu tip dergilerin öğrencilerde ciddi karşılıkları da vardır. Bu belki "Z Kuşağı" ile alakalı bir durum. Ancak bunların tarihi karşılıkları yoktur.

Tarassut gibi Kültür, Sanat ve Edebiyat dergileri pek fazla ilgilisi, takipçisi ve okuyucusu olmayan dergilerdir maalesef. Ülkemizdeki edebiyat dergileri de böyle değil mi? Bu çalışmalar ciddi okumalar, yazmalar, araştırmalar ve emekler gerektiriyor. Okuma alışkanlığı olmayanlar için oldukça zor bir ilgi alanıdır. İyi de gençlerin kahir çoğunluğunun bu alana alakası yok diye birkaç tane de olsa bu alana meraklı olan gençleri ihmal mi etmeliyiz? Bir millet için hayati öneme sahip bu alanı boş mu bırakmalıyız? Yeni Mustafa Kutlu'muz olmasın mı? Geleceğin Sezai

Karakoç'u nerede? Edebiyat dersimiz beş tercihten birini tercih etmekten öteye geçemedi daha.

Tarassut işte bu boşluğu doldurmak için kuruldu. Bu bir sürecin neticesiydi aslında. Projemizin adı "Bir kitap, bir kalem bir de mikrofon" yani okuma, yazma ve anlatma davamız idi. Gençlere dokuz yıl içinde adım adım okuma alışkanlığı kazandırdık ve bu alanda çok ciddi bir gelenek de oluşturduk. Sonra okuduklarını yorumlama ve Tarassut vesilesiyle yazma fırsatı buldular. Bu arada ülke genelinde ciddi imzalar attıkları münazara ve panellerle anlatma davamızı gerçekleştirdiler. Bu öğrencilerimiz okulumuzun belki ancak % 15-20'sini teşkil ediyordu. Bu bir nakısa değil ki. Bir cevheri topraktan çıkarmak için tonlarca taş toprakla ve curufatla uğraşsınız. Ama cevher çıkınca bütün yorgunluğunuz biter. Her şeye değmiştir çünkü. 14 sayı içinde öğrencilerimiz, buluştukları 30 yazarla yaptıkları röportajlarını yayınladılar, onlarca yazıya imza attılar. Dört kitap olacak bir materyal biriktirdiler.

Bu bakımdan ben Tarassut'un okul dergileri içinde çok müstesna yeri olduğuna inanıyorum. Çünkü yüzde yüz öğrenci eseri olan ve üst düzey bir profile hitap eden yegâne dergidir. Bunu erbabı bilir. Yakın gelecekte Tarassut hakkında tezler yapılacaktır. Bunu yazın bir kenara.

Tarassut'un birkaç sayısında hazırladığınız giriş bölümünde hikâyelerle metaforlaştırarak sunduğunuz bir eğitim metodu önerisiyle karşılıyoruz. Seri şeklinde ele aldığınız bu yazılardaki / idealinizdeki eğitim metodundan bahseder misiniz?

Şu sıralar insanımızın ve eğitimcilerimizin kafası karışık sanki. Tek kutsalımız ve amacımız akademik başarı haline geldi. Karnımızı doyuralım derken zihin ve ruhumuzun açlığını dikkate almadık. Böylece bir devir kendi düşmanını kendisi yetiştirdi.

Bence devletin birinci hedefi meslek

erbabı yetiştirmek olmamalı, sadık ve iyi vatandaş yetiştirmek olmalı. Ben okullarda öncelikle öğrencilerin toplum, kültür ve medeniyet bilincini geliştirmeliyim. Milli şuur ve özgüven asıl hedefim olmalı. Devletin bekasını sağlayacak yöntem budur çünkü.

Tarih dersi vermekle tarih bilinci vermek aynı şey değildir. Biz okullardaki eğitimle tarih dersi veriyoruz, öğrencilere ezberletip sınavlarda doğru yapmasını sağlayabiliyoruz. Ama kimse kusura bakmasın tarih bilinci veremiyoruz. Böyle bir hedefimiz yok çünkü. Tarihi eskiden yaşanmış olaylar derekesine indirgeyerek bugüne ışık tutacak ve geleceği inşa edecek bir mana vermekten hep kaçındık. Sonra da tarihine düşman ve ilk fırsatta yurt dışına gitmeyi hayal eden nesilleri görünce hayıflanıyoruz. Çocuğa ruh kazandıramamışız. Burada aslında beyin göçünden değil ruh göçünden bahsetmeliyiz. Bizim tarih, edebiyat, sanat felsefemiz ne durumda, fikir ve coğrafya öncülerimiz neredeler, habermiz var mı?

Rahmetli hemşehrimiz Esad Coşan hoca "Okullarda mutlaka nefis terbiyesi dersi olmalıdır", derdi. Nefis nedir? Peygamber Efendimiz (sav)'in tabiriyle "Senin en amansız düşmanın, iki omzunun arasındaki sensin" Şeytan senin asıl düşmanın değildir, euzübesmele çekersen kaçır gider. Kâfir de asıl düşmanın olamaz çünkü onunla savaşırken ölürsen şehit, kalırsan gazisin. Oysa senin sana yaptığını kimse sana yapamaz. Önce düşmanını tanıman gerek.

Sonra zorunlu temel eğitimde devlet okulları tarafından devletin bekasını sağlayacak temel değerler ve evrensel ahlaki normlar çok iyi vermelidir. Bunun için öğretmenler çok iyi yetiştirilip özel bir değerlendirmeye istihdam edilmelidir. Devletin eğitimi temel eğitim, kültür, medeniyet, tarih ve milli bilinç olmalıdır. Devlet temel değerleri verdikten sonra akademik eğitimle doğrudan ilgilenmemelidir.

11.ve 12. Sınıflardan itibaren üniversiteye öğrenci yetiştiren akademik kurumlar özele tahsis edilmelidir. Yeraltı dershaneleriyle, kaynak kitaplarla, özel hocalarla zaten baş edilemiyor. Bu iş akredite edilmiş dernek ve sivil toplum kuruluşlarına devredilerek pekâlâ yürütülebilir.

Okul yönetimleri güçlendirilerek şu anda verilen emek ve harcanan enerjiyle bile çok daha güzel ve nitelikli öğrenciler yetiştirilebilir. Öğretmenlerin seçimi ve maaşlarının oranı da kurumların kendi inisiyatifinde olmalıdır. Öğrenci 12 yıllık eğitime zorlanmamalıdır.

Yetenek ve beceri temelli çok iyi bir yönlendirme yapılmalıdır. Örneğin

Psikoloji bölümünü hedeflemiş bir öğrenci son sınıfta matematik başta olmak üzere sayısal derslerle boğuşturulmamalıdır. Onlar en ağır psikoloji vakalarına psikoloji kitapları, seminerleri ve konferansları ile hazırlansın hatta onlardan sınava sokulsun. Sonuç ve beceriye göre üniversite 2. Sınıftan derse başlayabilsin. Bu şekilde enerji harcanmayacak, yetenekli ve istekli oldukları alana yönlendirilmiş olacaklardır.

Eğitim bir milletin ruh köküne dayalı olarak gerçekleştirilmelidir. Bir millet gökten zembille inmez. Bir geçmiş ve kökü vardır. Kök çürürse millet yok olmaya mahkumdur. Öğretmen öğrencisine milletin köküyle de bağ kurdurmayı bilmelidir.

Bilmiyorum bunlar üç beş deli adamın bir araya gelmesiyle çözülebilir gibime geliyor.

Tarassut, Sefine yolculuğu yaparak bu konuda “acaba” dedirtecek ve dikkatleri çekecek sorgulamalar yaptı biraz. Tabi yine de büyüklerimiz en iyisini bilirler. Tarassut bu konuda diğer okul dergilerinde olmayan bir yöntemi denedi galiba.

Tarihin sorumluluğuna olayların, kişilerin olduğu kadar mekânların hakkı da dâhildir. Sizin hem görev yaptığınız bazı yerler hem doğup büyüdüğünüz köy hakkında ciddi arşiv çalışmalarınız var. Bunlardan ve bu çalışmalarınızın akıbetinden bahsedebilir misiniz?

Amatör olarak bazı karalamalarım var. Merzifon’da çalıştığım süre içinde Bedesten Dergisi editörlüğü yaptım. Bu çerçevede Ermeni ve Rum olayları, Misyonerlik Faaliyetleri, İngiliz İşgali, Merzifon Basın Tarihi ve Tecelli gazetesi üzerine çalışmalar yaptım. Sanıyorum bu konu hakkında çalışan başka kimse de olmadı. Bir doktora tezi olabilecek önemi haiz İskender Hâkî Divanını hazırladım. Bu çalışmaların önemli kısmı Bedesten Dergisi, Pusula ve Nilüfer Gazetelerinde yayınlandı ama müstakil bir kitap haline gelmedi. İyisi kötüsü tartışılır tabi ama ben sadece yapmam gerektiğine inandığım bir işi yapmak istedim. O sıralar dergicilik ile uğraşırken adam kıtlığında bize bazı tarihi evraklar getirilirdi. Dedelerinin evindeki sandıktan bir yazma defter, bir parça yazı vs. bulup getirirlerdi. Önemli gördüklerimizi çözüp yayınlardık.

Bizim köyün tarihiyle ilgili de bazı çalışmalarım var. Onları çok beğeniyorum doğrusu. Başlangıçta bu yazıları çocuklarıma hatıra bırakmak amacıyla yazmaya başlamıştım. Sonra yazılar akademik hale döndü. Başbakanlık arşivlerine de girmek zorunda kaldım. Aşağı yukarı bitti, bu yıl tamamlanır diye düşünüyorum.

Beni çok etkileyen çalışmalarından biri de okulumuzun tarihçesini çıkararak olacak. Biraz emek isteyen bir konu. Yaklaşık bir seneyi ona ayırmak gerekiyor.

İnsanlar yaşadıkları yere ruhlarını, kimliklerini bırakırlar. Sizce bu devrin insanları dünyadan göçünce geride en çok ne bırakmış olacaklar?

Bana deseler ki “55 yaşına gelmişsin, bugüne dek dünyada en çok kimi sevdin, sende en çok kim iz bıraktı?” “Esad Coşan” derim. Merzifon’da 35 kitabını arkadaşlara teker teker paylaştırmıştım. Herkes okuduğu kitaptan önceden belirlediğimiz on konuyu not aldı. Böylece bir nevi fihrist kitabı oluşturduk. Buna da “Yadigâr” ismini verdik. Amacım kitaplarındaki on konuyla ilgili tüm söylediklerini toplamaktı.

Dünyada ne yapmak lazım? Bence iz bırakmak lazım. Büyük alimler kitap yazmamışlar. İnsan yetiştirmeye çalışmışlardır. Ama onların sözlerini, fikirlerini kitaplaştıranlar olmuştur. “Sadırdan silinir satırdan silinmez” denir. İspat, yazı ve belge ile sağlanır bu yüzden evrağa önem veririz.

Bizden geriye ne kalacağını ise biz bilemeyiz. Bizden öncekiler tarihe iz kalsın, kitaplarda yazılsın diye bir şey yapmadılar belki. Onlar yaptılar ve geriden gelenler değer verdikleri için bir kısmını tarihe not düştüler. Bizden sonrakiler de gerekli ve değerli görürlerse bizi yazarlar. Bir şeyin değerli olup olmadığı zaman içinde anlaşılır.

Sadece şunu diyebilirim: Aklımla, ruhumla, aldığım terbiyeyle, eğitimimle bir işin yapılması gerektiğine inanıyordum, onu yaptım. Sonucunu düşünmüyorum, sadece Allah’tan bekliyorum. Beni sevsinler, birilerine şirin ve sempatik görüneyim diye hiçbir şey yapmadım. Düz yaşadım, dik yaşadım kimsenin önünde eğilmedim hamdolsun.

Eğer iyi niyetle yaptıysam sonuç zaten hayırlı olacaktır. Bazı çalışmaların değeri öteki dünyada belli olur. Büyük

düşünmek ve ufku dünya ile sınırlamamak lazım. Kendi açımdan bunları söyleyebilirim.

Bu devrin insanları yarına ne bırakacak, sorusuna gelince. Hak-batıl mücadelesi devam ediyor. Zamanın her diliminde yanlış, kötü ve çirkin işler yapıldığı gibi çok doğru, çok iyi ve çok güzel işler de yapılıyor. Önemli olan safımızı iyi belirleyip aktif iyilerin yanında yer alabilmemizdir.

Acizane en zayıf noktamızın toplum olarak yeni bir ahlak üretememişiz, gelenek, kültür ve medeniyetimize eklemeye yapamayıp olarak görüyorum. Gerçek sorular sorup cevaplayamıyor, detaylar içinde boğuşup duruyoruz. Bu detayların emperyal kültürlerin zihinlerimizde oluşturduğu suni gündemler olduğunu anlayabilenlerimiz de çözüm bulma noktasında bir adım atma bilincine ve cesaretine sahip değiller maalesef. Bilgi çağındayız deyip duruyoruz ama kafamızı malumat deposu olmaktan kurtarıp meftunu olduğumuz orijinal bilgiyi de üretemiyoruz.

Bizden öncekiler bizlere ciddi bir kimlikler bıraktılar. Zayıf oldukları nokta; özgüven ve siyasal güçtü. Bizim yarına bırakacağımız; bu birimlere ilaveten siyasal gücün yanında kültür emperyalizmine karşı kazanılmış cesaret ve özgüvenimizdir. Biz yarınlar, çökme emareleri gösteren batı medeniyeti karşısında özgüveni yüksek, kendini her türlü reaksiyona hazırlamış aktif, kişilikli, emperyalizmi kale almayacak bir donanım, cesaret ve özgüvene sahip gençler bırakıyoruz diyebilirim.

Dini ilimler ve rasyonel bilimlerin keştiği bir okulda idarecilik yapıyorsunuz. Proje okulları, sizlerin ve sizden önceki nesillerin okuduğu İmam Hatip formundan farklı bir sistem. Klasik İmam Hatip formuyla bugünkü Proje İmam Hatip okulları arasında farklılaşan neler görüyorsunuz?

Tarassut dergisi çerçevesinde okulumuzun tarihçesiyle ilgili araştırmalar yaparken okulumuzun ilk mezunları

ve ilk iki müdürüyle görüşmeler yaptık. Çok güzel çalışmalar çıktı ortaya. O dönemlerde okula ortalama 90 kişi başvurmuş ancak 25 kişi mezun olabilmiş. Yüzde yetmiş elenmiş ama o sınıftan da üç profesör çıkmış. Baktığımızda o zamanlarda öğretmenlik çok güçlü bir meslek durumunda. Veli öğretmene ve idareye karşı çok itaatkâr. Bugün de öğrenci dokuzuncu sınıfa 90 kişi ile başlıyor ortalama 50 kişi mezun oluyor. Akademik başarı eskiden daha kötü değildi açıkçası. 28 Şubat’tan sonra İmam Hatiplerin düşürüldüğü durumdan dolayı insanların kafalarında hala o “İmam Hatipler başarısız öğrencilerin gittiği okul.” imajı ve algısı var.

Önceki İmam Hatiplerdeki öğrencilerin çoğu fakir ailelerden gelmedi. Okuyacak dergi, kitap bulamıyorlar bulsalar da alacak paraları olmuyordu. O dönemlerde “dava sahibi hocalar” sınavlarda en yüksek puan alan öğrencilere kitaplar hediye ettiler, sohbetlerden sohbete koşturdular, derslerine ruh giydirdiler ve adam yetiştirdiler. Başlarındaki güce karşı reaksiyon geliştirdiler.

Aslında Proje İmam Hatip Okullarının diğer okullardan hiçbir farkı yoktur. Bizim yaptığımız projeleri her okul yapabilir. Ama bunun için öncelikli olarak iklimi değiştirmek lazım. Öğrenciye imkân tanımak, başarabileceğine dair inanç geliştirmek lazım. Bu okula ilk geldiğimde yaptığım ilk işlerden biri sayısal sınıf açmak oldu. Başarılı öğrencilere klimalı sınıf verdim ve çocuğa “Ben başarılıyım, demek ki İmam Hatipler başarılı olabilir.” imajını kazandırdım.

Proje okullarındaki en büyük avantaj öğrencilerin puanla yerleşmeleridir kuşkusuz. Bu şekilde öğrenci kendisine güveniyor, kompleksi daha az oluyor. Yapılan projelerde yer alabiliyor. Dersleri iyi olduğundan herhangi bir endişe de taşıyor. Ayrıca idarecilere öğretmen seçme imkânı verildiğinden eğitim kadrosu oluşturma ve koor-

dineli çalışma fırsatı yakalanmış oldu. Ancak müfredat ve projeler bakımından pek bir farkı olmadığından diğer okullara da bu fırsat verilmiştir. Dediğim gibi önemli olan veli, öğretmen ve öğrencileri ikna etmek, fırsat vermek ve okulda uygun bir iklim oluşturmaktır.

“Proje Okulu” uygulaması şimdiki Milli Eğitim Bakan Yardımcımız Sayın Dr. Nazif Yılmaz’ın Din Öğretimi Genel Müdürlüğü zamanında başladı ve bugün ciddi bir seviye kazandı. Bizler de kendilerine layık olmaya çalıştık projelerini uygulamaya koyarak dışının bir parçası olduk. Bu bizim iftiharımızdır.

Proje okulu fikriyle 28 Şubat’la diplere vuran özgüvenimiz tekrar yükseltilerek özellikle fen bilimleri ve teknoloji alanlarında belli bir düzleme oturdu. Örneğin bugün okulumuzda “Teknoloji Tasarım Takımı” diye bir çalışmamız var. Onlar için özel önlük ve tişört yaptırarak, özel oda verdik. Hedefleri, önümüzdeki sene Teknofest’te o kırmızı montu giymek. Tüm bunları yapma fikri akademik başarısı sifıra yakın bir öğrencimizin müstesna el becerilerini keşfetmemizle ortaya çıktı. Bu evladımız matematikten anlamıyor ama çok güzel el becerisi var. Ben bu zekâyı ve yeteneği kaybedersem, harcarsam memlekete yazık değil midir? Evet, bazen dünya kadar masrafı sadece bir kişi için yapabilmeli bir kişi için de bir sürü cefa çekebilmenizdir.

Dediğim gibi bunun için proje okulu olmaya gerek yok, adanmış bir vakıf insan her şeyi başarabilir.

Nakşibendiyenin Halidiye kolunun kurucusu Mevlâna Hâlid el-Bağdadî, halifesi Süleyman Arvadi’yi, Türkiye’ye gönderiyor. Denilir ki; “Ey dost! Parlıtı ile Kuzey Afrika, Buhara, Mısır, Mekke, Medine, Hindistan ve Uzak Doğu’nun aydınlanacağı zât için İstanbul’a git, onu

ara bul. O henüz açılmamış bir velayet goncasıdır. İstanbul’a senden evvel pek çok halife gönderilmiş ise de onun nasibi ezelde sana tevdi ve tensip edilmiştir. Onun irşadı ile meşgul ol. Zira o bizden sonra sâhib-i zaman ve rehber-i tarikat olacaktır.” Diyerek Ahmet Ziyaeddin Gümüşhanevi’yi yetiştirmeye gönderiyor. Nihayetinde Ahmet Ziyaeddin Gümüşhanevi Osmanlı’nın en önemli hadisçisi oluyor. O da Komor adalarından Japonya’ya kadar yüzlerce alim yetiştirerek İslam’ı dünyaya yaymaya çalışıyor.

Şunu söylemeye çalışıyorum. Halid el-Bağdadî Süleyman Ervadi’yi belki sadece Ahmet Ziyaeddin Gümüşhaneviyi tam anlamıyla yetiştirmek için göndermişti. Belki Allah da beni bir kişiyi yetiştirmem için göndermiştir buraya. Ben bilmediğim o bir kişinin yetişmesi için uğraşıyorum. Ama Allah ömür verecek ve onu göreceğim inşallah.

Tüm olayı bundan ibaret görüyorum ben. Tarih ve kader önünde sorumluluk hissediyorum. Hissetmeyen istediğini yapabilir. Dersi anlatıp çıkıp kahvemi yudumlar ve rahatıma bakabilirim. Hizmet ediyorum diyenin önüne mihnet ve imtihan çıkar. Başımıza her ne geldiyse “eyvallah”.

Sahabeden bir adam, Nebi (sav)’e gelerek şöyle dedi: “Ey Allah’ın Resulü! Allah’a yemin olsun ki, beni seni çok seviyorum. Resulullah (sav)’da şöyle buyurdu: Eğer beni seviyorsan, başına gelecek belaya sabırla hazırlan! Allah’a yemin ederim ki, beni sevene bela, tepeden dereye gelen sudan daha hızlı gelir!”

Peygamberi seviyorsan bedel ödemeye de hazır olmalısın. Sevgi de herkesin kalbine ilham edilen bir şey değil. Eğer sende sevgi varsa bedelini ödemek zorundasın.

KISA KESELİM AYDIN HAVASI OLSUN

Hangi derde deva olmak isterdiniz?

Kalp yarası

Hayatınızda kırılma noktam dediğiniz bir ânınız

Yıl 1986, “O ve Ben”

Kendinize en yakın bulduğunuz eşyanız nedir

Tespîh

Kahveden başka 40 yıl hatırı olan şey

Hanım :)

En sık hissettiğiniz duygu

Hayal kırıklığı

Kederlendiğinizde yaptığınız şey

Lâ havle velâ kuvvete illâ billâh

Çocukluğunuzun kokusu, sesi, rengi

Çalı çiçeği kokusu, kuzu sesi, yeşil

Hangi yaşınıza dönmek isterdiniz

11 yaşına

Sizce okul nedir

Sevda

Hangi çiçek

Gül. “Biliriz ne çiçektir.”

İSRAİL POLİTİKALARINA DUR DEMENİN ZAMANI:

YAPTIKILARLA

ADALET ARAYIŞI

Zeynep Bilgin*

* 29 Mayıs Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
öğrencisi.

Bu yazıyı yazarken tarih 12 Aralık 2023 Salı, saat 05.24. Bugün Filistinli gruplar Gazze’de yaşanan insanlık dramının artık bir son bulması, çocukların, kadınların ve yaşlıların hayatını kaybetmemesi, en azından temel ihtiyaçlarını gidermesi için acil çağrıda bulundu.

Son zamanlarda sıkça duyduğumuz buna benzer cümleler artık bizlerin bu durumu kanıksamasına neden oldu. Her zamanki gibi yapmamız gerekenleri unutuyor, sırf kendi başımıza bile elimizde olan gücü yok sayıyor, belki de “zahmete” girmek istemiyoruz. Hem bağlı olduğumuz dinin gerektirdiği hem de içinde bulunduğumuz dünyanın bizlere yüklediği ahlaki ödevleri, çoğu zaman sadece birer çay muhabbeti yaparak geçiştiriyoruz. İş fiiliyata gelince, bütün sorumluluğu başkalarına yükleyip insanlık için elimizden gelen tek şeyin güncel gelişmeleri takip etmek olduğunu düşünüyoruz. Böyle gelip giden düşüncelerin arasında ben de bir hukuk öğrencisi olarak yapabileceğim en iyi işin, önce mesleğimi hakkını vererek yapmak, sonra da yazacağımız tonlarca makalenin bir girizgâhı olacak bu yazıda az da olsa Filistin meselesine değinmek olduğuna karar verdim.

Filistin meselesi yaşanan son acı dolu olaylarla birlikte uluslararası toplumda etkisini daha fazla gösteriyor. Uluslararası hukuk ve savaş hukuku kurallarını göz göre göre ihlal eden İsrail’e karşı yaptırımları uygulamakla görevli kurumların (BMGK) halkı savunmak yerine gücünün iradesiyle bir haksızlığa neden olmasının en acı örneklerini yaşıyoruz. Bu konuda İsrail’e uygulanabilecek yaptırımları gözler önüne serme ihtiyacı duyduk.

Uluslararası hukukta İsraili yetkililerin, kendi ülkeleri tarafından yargılanmamaları durumunda devreye girebilecek bir yol mevcut. Bu yol 1998 yılında dünyada işlenen savaş suçları davalarının görülmesi amacıyla Roma Statüsü’ne bağlı olarak kurulan Uluslararası Ceza Mahkemesidir. Kısa adıyla UCM, 1998 yılında Birleşmiş Milletler Konferansı’nın İtalya’nın başkenti Roma’da kabul ettiği Roma Statüsü üzerine kurulmuştur. İsraili yetkililer savaş suçları, insanlığa karşı suçlar, soykırım suçu ve saldırı suçları üzerinden yargılanabilirler. UCM, İsraili yetkilileri Roma statüsünde yazan suçların ihlali üzerinden yargılama yetkisine sahiptir. İsrail’in Gazze’de kullandığı beyaz fosfor bombası, halkın temel gıda ve sağlık ihtiyacının giderilmesinin engellenmesi, altyapıların vurulması, sivil hedeflerin vurulması, ibadethanelerin vurulması Roma Statüsü’nün kurallarının ihlalini gösteren en bariz örneklerdir.

2015 yılında Filistin Devleti’nin bu Statü’ye üye olmasıyla beraber Filistin Devleti toprakları üzerinde işlenen suçlar, UCM’nin yargılama yetkisi alanına girmektedir. Buna Gazze şeridinde ve daha birçok yerde İsrail’in işgal ettiği topraklar ve işlediği insanlığa karşı suçlar da dahildir.

UCM savcıları, halihazırda 2021 yılından bu yana İsrail’in 2014 yılından beri işlediği savaş suçları hakkında incelemelerde bulunuyor. Bu da kamuoyunda “İsrail devletinin yargılanamazlığı ve mutlak kadırlığı” adı altında yürütülen her türlü faaliyetin aslında birer manipülasyon olduğunu gözler önüne seriyor. Ancak mahkemenin yargı yetkisini kullanması fazla karmaşık kurala bağlanmış durumda. Hâl böyle olsa da mahkemenin daha önce verdiği kararlar, bizler için umut vaat etmektedir.

Ukrayna- Rusya savaşı sürecinde UCM’ye bağlı 39 devlet, Ukrayna’da işlenen suçların soruşturulması amacıyla başvuruda bulunmuş ve UCM, 3 Mart 2022’de Rusya Devlet başkanı Vladimir Putin için yakalama kararı çıkartmıştır. Bugünlerde “Gazze Kasabı” lakabını hak eden İsrail Başbakanı Netanyahu hakkında da Mahkeme’den benzer bir karar çıkması olası ihtimaller arasında. Fakat Mahkeme’nin başlattığı incelemeleri hızlandırması için uluslararası bir baskıya maruz kalması gerektiği gerçeği ortadadır. Bugüne kadar ne yazık ki sadece 5 devlet (Güney Afrika, Bolivya, Bangladeş, Komorlar Devleti ve Cibuti) İsraili yetkililerin işlediği suçlar hakkında Mahkeme’ye soruşturma açılması için başvurdu. Ortadoğu’nun çok güçlü (!), her seferde geniş petrol yataklarıyla övünen Müslüman ülkeleri dururken başvuru yapan devletlerin hepsinin Afrika devleti olması ayrıca üzerinde düşünülmesi gereken ibretlik bir hadisedir. Yaşadığımız coğrafyanın en güçlüleri olarak bildiğimiz devletlerin sessizliği, Gazze sınırından gelen çocuk çığlıklarının yürekleri dağlamasına neden oluyor.

İslam devletlerinin çıkarlarını koruyan sessizliklerine rağmen, vatandaşların Filistin halkına olan sevgi ve yardımlaşma isteği, alemlere rahmet olarak gönderilen Peygamberimiz Muhammed aleyhisselam’ın şu hadisini bizlere hatırlatıyor: “Mü’minler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler. Vücudun bir uzvu hasta olduğu zaman, diğer uzuvlar da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa tutulurlar.” (Buhârî, Edeb, 27; Müslim, Birr, 66). Tutulduğumuz bu uykusuzluk ve ateşli hastalık halinden Batı Milletleri de pek etkilenmiş durumda doğrusu. Türkiye’de yapamadığımız boykotları Batı halkının bizlerden daha iştiyaklı bir şekilde yapması İslam coğrafyası olarak Müslümanlığımızı sorgulamamıza neden oluyor. Muhammed aleyhisselam’ın bu hadisinin ışığında İslam ümmetleri olarak İslam’ın evrensel değerlerinin tüm insanlığa adalet getirmek olduğunu unutmamalı, din, dil, ırk ayırt etmeden tüm mazlum milletlerin adalet arayışlarına bir ümit olmalıyız. Adaletli bir dünya düzenindeki “adaletin” sınırını belirleyen kişilerin bizler olması için de insanüstü bir çaba ile çalışmalıyız. Yazıyı yazmamızı sağlayan Yüce Allah’a(c.c.) sonsuz şükür, kulu ve resulü Muhammed aleyhisselam’a salat ve selam olsun.

DİLİMİZ DÖNDÜKÇE

Türkçe/ Nurettin Topçu, Türkiye'nin Maarif Davası

Ders; hakikatlerin araştırılmasıdır. Teknik ancak ilimlerin tatbikatı olarak onlardan sonra ele alınır. Ders okumak, bazı hayati faydaları sağlamak için bir vasıta değil, hakikatler peşinde koşmak için başlı başına bir gayedir. Talebe; hakikatler peşinde koşmayı meslek edinen insandır. Gayesi manevi olgunlaşma olan bir mesleğin insanıdır, mekteplerin diploma müşterisi ve istikbalin mevki dilencisi değildir. Disiplinin kâinattaki nizam gibi bir zaruret olduğuna inanmış, diğer içtimai sınıf insanlarına örnek olacak kabiliyette bir üstün insan namzedidir.

Arapça/ Sude Bilgen, İzmit Mehmet Akif Ersoy Kız AİHL

نور الدين توبجو/ قضية التعليم في تركيا
الدرس؛ هو بحث عن الحقيقة، ولا يتم تناول التقنية إلا لاحقاً باعتبارها تطبيقاً للعلوم النظرية
الدراسة؛ ليست وسيلة لتوفير بعض الفوائد الحيوية، بل هي غاية في حد ذاتها للسعي إلى الحقيقة
الطالب؛ هو الشخص الذي يمتحن السعي وراء الحقيقة. إنه صاحب مهنة غايتها النضج الروحي، وليس عميلاً للدبلومات في المدارس وامتسواً
للمستقبل، إنه مرشح لكي يكون إنساناً متفوقاً يرى الانضباط ضرورة مثل النظام في الكون، وهو صاحب قدرة تمكنه من أن يكون قدوة للأفراد من
الطبقات الاجتماعية الأخرى

İngilizce/ Yavuz Selim Kibar, Kartal AİHL

Nurettin Topçu/ Türkiye's Education Matter

Lesson; is the seeking for truths. Technique is taught only after them as the application of the subjects. Studying is not a tool to provide some vital benefits, but a purpose in itself to pursue the truth. Student is a person whose intention is to pursue the truth. Student is a figure of a purpose which is an ambition for spiritual maturation, he is not a diploma customer of schools and a position beggar of the future. Student is an example of a superior human being who is a role model for the variety of social groups in society. Besides student cordially believed in the indispensableness of the discipline like the order in the universe.

Rusça/ Burak Çınar, Mehmet Emin Saraç AİHL

Нуреттин Топчу/ Дело образования в Турции

Урок это исследование истин. Техника рассматривается только как применение знаний после них. Чтение уроков это не средство для достижения некоторых жизненно важных целей, а цель сама по себе стремление к истинам. Студент - это человек, который принял исследование истин как свою профессию. Он человек профессии, целью которой является духовное совершенствование, не клиент дипломов школ и не проситель будущего положения. Он верит, что дисциплина необходимость, подобная устройству вселенной, и он является выдающимся человеком, способным служить примером другим членам общества.

JAPONCA/ Asaf Zübeyr Harkiender, Marmara AİHL

ヌレッティン・トプチュ/トルコの教育事例

授業とは真理の研究である。テクニックは科学の応用として、その後のみ考慮される。勉強は、何らかの重要な利益を得るための手段ではなく、真理を追求すること自体が目的である。学生とは、真理の追求を職業とする人のことである。彼は精神的な成熟を目標とする職業人であり、学校の卒業証書客や将来の地位の乞食ではない。規律は宇宙の秩序と同様に必要なものであり、他の社会階層に模範を示すことができると信じる優れた人間の候補者である。読書は人生を読むことを教えてくれるからだ。

İspanyolca/ Fatih Selim Şahin, Kadıköy AİHL

La lección es buscar la realidad. La técnica se ocupan después de las ciencias para aplicar. Estudiar no es un medio para sacar provecho. Estudiar es un objeto para llegar a verdades por sí solo. El estudiante es una persona que se dedica a buscar la verdad como profesión. El objeto de profesión de esta persona es maduración espiritual. El estudiante no es un cliente de diploma y no es el mendigo de puesto. El estudiante está convencido de que la disciplina es una necesidad, como el orden en el universo. El estudiante es una persona superior en la capacidad de ser un ejemplo para otras persona.

Arnavutça/ Rejan Tahiri, Medeniyet Üniversitesi Psikoloji

Nurettin Topçu/Çështja Arsimore e Turqisë

Mësimi; hulumtimi i të vërtetave. Teknika trajtohet vetëm pas zbatimit të diturisë. Të mësuarit nuk është një mjet për të siguruar disa përfitime jetike, por një qëllim më vete për ndjekjen e të vërtetave. Studenti është njeriu që ka bërë profesion ndjekjen e të vërtetave. Ai është njeriu i një profesioni që synon pjekurinë shpirtërore, që nuk është klient i diplomave të shkollave dhe nuk është lypës i pozitave/statuseve të së ardhmes. Ai është një kandidat për një qenie njerëzore i cili beson se disiplina është një domosdoshmëri sikurse rregulli në univers, dhe që ka aftësinë të jetë shembull për njerëzit e tjerë të klasës shoqërore.

Almanca/ Fatma Zeynep Altay, Türk-Alman Üniversitesi

Nurettin Topçu/Der Bildungsfall der Türkei

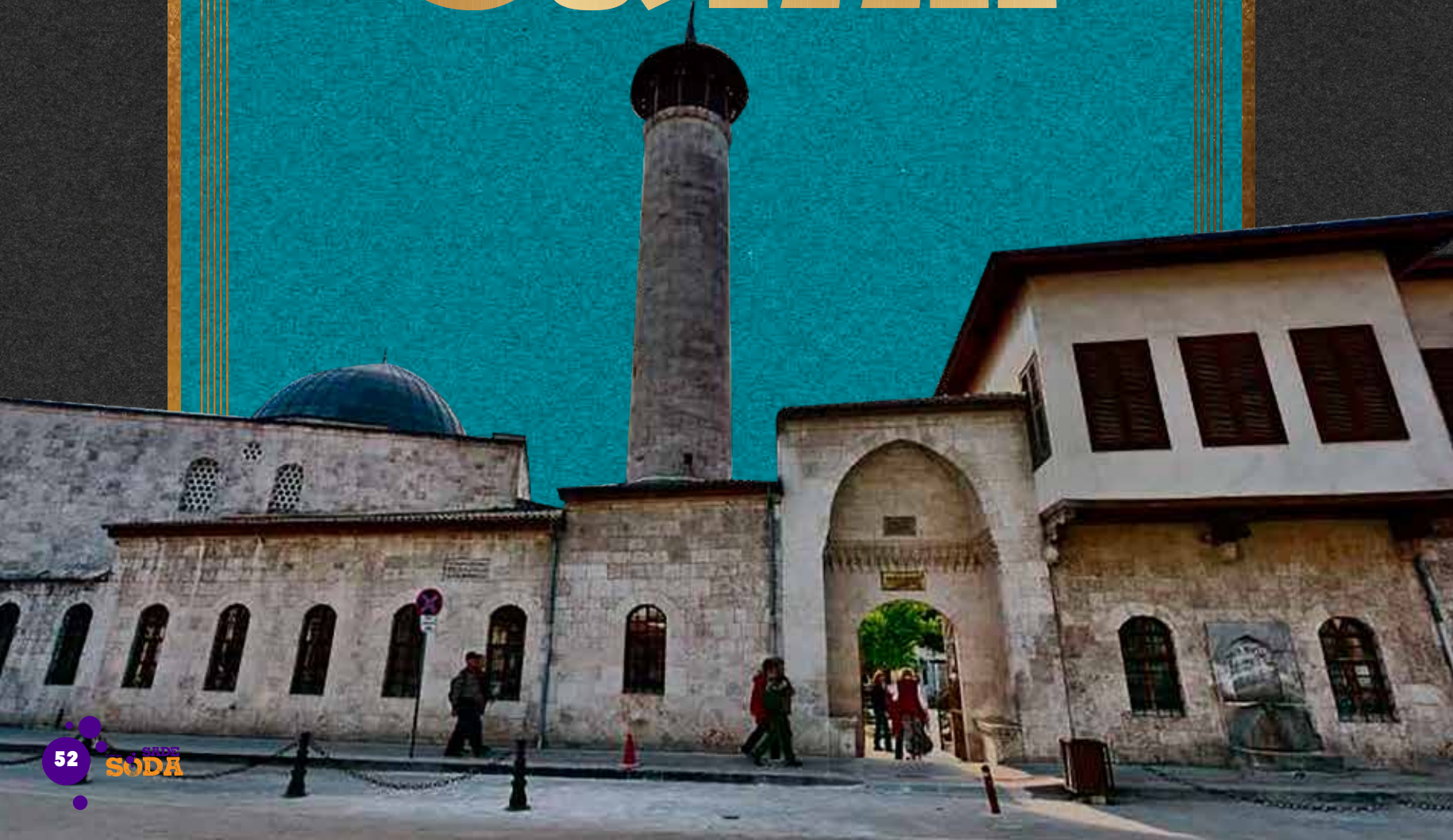
Die Lehre ist die Erkundigung der Wahrheit. Die Technik wird jedoch erst hinterdrein Anwendung des Wissens betrachtet. Zu lesen ist nicht ein Mittel zum lebensnotwendigen Gewinn zu erlangen, sondern ein Zweck für sich allein ist, um hinter der Wahrheit her zu sein. Ein Bewerber ist eine Person, die hinter der Wahrheit her zu sein ein Beruf ergriffen wird. Er ist eine Person, die nicht ein Diplom wollendes Mensch von den Schulen und ein Sitz wollendes Mensch der Zukunft, sondern der Zweck seines Berufes das seelische Heranreifen ist. Er ist eine hochstehende Person, die sich schon überzeugen lässt, dass die Disziplin ein Bedarf wie die Ordnung des Weltraums ist, und die als Beispiel für Menschen der anderen sozialen Klassen dient.

Enise
Özüdoğru*

Şehre Moşaralı Giren Adam'ın Camisi:

Habib-i Neccar Camii

Şehrin öbür ucundan bir adam koşarak geldi ve şöyle dedi: “Ey kavmim! Bu elçilere uyun.” (36:20)

Bu sayıda Türkiye'nin güneyine uzanıyor ve ismini şehre koşarak giren adamdan alan Habibi Neccar Camii'ne konuk oluyoruz. Cami, günümüz Türkiye sınırları içerisinde inşa edilen ilk cami olma ünvanını taşıyor ve Antakya'nın Kurtuluş caddesinde yer alıyor. Cami, adını bölgeyi ziyaret eden havarilere iman eden ilk kişiden, bir marangoz olan, Habibi Neccar'dan alıyor. Rivayete göre Yasin suresi 20. ayette şehrin öbür ucundan koşarak gelen adam olarak bahsedilen kişi de Habibi Neccar'la aynı kişidir.

Habibi Neccar Cami'nin hikâyesi ise aslında çok daha eskilere, Milattan önceye dayanıyor. Ancak asıl ününe Milattan sonra 40'lı yıllarda kavuşuyor. Rivayet odur ki Hz. İsa'nın çarmıha gerilmesinin ardından Havarilerinden Pavlos ve Barnabas, ardından da onlara destek olmak için Şem'un Sefa Antakya'ya geliyor. Havariler, halkı Allah'ın varlığına ve birliğine iman etmeye ve Hz İsa'nın dinine yönelmeye davet ediyor. Havarilerin vaazları ise halkı öfkeliyor ve havariler hapse atılıyor. Bunun üzerine Antakya'ya yeni bir elçi olarak, Şem'un Safa, gönderiliyor. Şem'un, mucizeleriyle kralı ikna ederek arkadaşlarını kurtarıyor. Ancak halk havarilerin uğursuzluk getirdiğine inanarak onları taşıyor. Bunun üzerine Kuran-ı kerim'in de ifadesiyle bir adam şehrin öbür ucundan koşarak geliyor “Ey kavmim! Bu elçilere uyun.” Diyerek onları iman etmeye çağırıyor. Ancak halk öfkeyle adamın başını keserek onu öldürüyor. Kesilen başın, buldukları tepeden bugün türbesinin bulunduğu caminin olduğu bölgeye kadar yuvarlandığı da rivayetler arasındadır.

Caminin girişinde havarilerden Barnabas ve Pavlos'a ait olduğuna inanılan türbeler bulunuyor. Kuzeydoğu köşesinde yerin 4 metre altında ise Habibi Neccar'ın türbesi bulunuyor. Hristiyanlık uğrunda öldürüldüğünden dolayı kendisi Hristiyanlıkta aziz olarak kabul edilir. Mezarının bulunduğu inanan bu bölge Hristiyanlar için de kutsal olduğuna inanılarak her yıl binlerce Hristiyan tarafından ziyaret ediliyor.

Bu mekan, birden fazla dinî inanışa ev sahipliği yapan oldukça hareketli bir bölge olması hasebiyle tarihin çeşitli dönemlerinde çeşitli amaçlar için kullanılmıştır. Milattan önce Pagan tapınağı,

Hristiyanlık egemenliğinde kilise olarak kullanılan bu yer 7. yüzyılda Hz. Ömer'in hilafeti döneminde Ebu Ubeyde bin Cerrah komutasındaki ordu tarafından fethediliyor. Fethin hemen ardından bir İslam fetih geleneği olarak cami inşa ediliyor. Bu inşa edilen cami, Anadolu'nun ilk camisi olarak kabul edilen, Habibi Neccar Cami.

Ancak bu tarihten sonra da şehir Müslümanlar ve Hristiyanlar arasında paylaşılmayan bir yer oluyor ve defalarca kez el değiştiriyor. İlk olarak 1. Haçlı Seferi sırasında bölgede Antakya Prensiği kuruluyor ve 1269 yılına kadar Hristiyan egemenliğinde kalıyor. 1269 yılında Memlükler tarafından fethedildiği esnada ise ateşe verilen şehirden geriye sur kalıntıları, St. Pierre Mağara Kilisesi ve Charnion kabartma heykeli dışında hiçbir şey kalmıyor. Fethi gerçekleştiren Memlük Sultanı Baybars'ın Habibi Neccar camisini de yeniden yaptırdığı biliniyor.

Ardından Antakya bölgesi 1526 yılında Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi sırasında Osmanlı hâkimiyetine giriyor. 17. yüzyıla gelindiğinde camiye dönemin mimarisine has bir dokunuşla Barok bir minare ekleniyor. Ancak 1853 yılına gelindiğinde bölgede meydana gelen büyük bir depremde cami geriye yalnızca minaresi kalmak suretiyle yerle bir oluyor. Habibi Neccar cami 1863-1864 yıllarında yeniden inşa ediliyor. Ve yeniden inşa edildiği esnada medrese, şadırvan gibi klasik Osmanlı külliyesi öğeleri ekleniyor.

Bu dokunuşla birlikte yapılar yamuk biçimli avlu etrafında toplanıyor. Ana girişin sağlandığı taç kapı eyvan biçiminde düzenleniyor. Avluya girildiğinde, kapının hemen güneyinde, bir türbe yer alıyor. Türbenin güneybatı köşesine birleşen ve avluya doğru çıkıntı yapan minarenin kare planlı kaidesi üzerinde, mukarnaslarla geçilen çokgen planlı gövdesi yükseliyor. Şerefesi ise bölgesel özellikte, şemsiyeli tipte.

Bu inşa edilmiş ardından Cumhuriyetin çeşitli dönemlerinde restore edilen caminin, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen ve Türkiye'nin 11 ilini etkileyen Kahramanmaraş depremi sırasında ne yazık ki büyük bölümü yıkılmıştır.

Habibi Neccar Cami tarihte defalarca olduğu gibi yeniden inşa edileceği ve ziyaretçilerini ağırlayacağı günü beklemektedir.

KONUM

Bizimle Paylaşın

Siz de her sayıda tanıtacağımız camileri ziyaret edin, #gençlikcamidegüzel hashtagi ve @sadesodadergi etiketi ile bizimle paylaşın!

Kyyam H

Tuğba Reyhan
Okyay*

Mahşeri kalabalıkta çınlamakta kulağım
Anlarım, derinlerde biri beni anıyor.
Umutsuz bakışlarda sesleneni ararım
Kader ruhuma arayışlar karıyor.

Buldum seni Filistin, hem de en derinlerde
Yüreğimin içinde hiç dinmeyen yaramsın
Örter üzerini felek her bir zehirli saniyede
Ben uyanırsam yaşar, ben susarsam kanarsın.

Gökyüzümdür kanatları güvercinlerin
Çırpınca kanatlarını şahit oluyorum Gazze'ye
Rüzgarlar kokusunu taşıyorlar bana Filistin'in
Kanatlarından kan yağıyor yağmurlu bir geceye

Bir örümcek işliyor ellerine her gece zalimlerin
Kanlarını mazlumların, nakış nakış ince ince
İşaretidir bu eller, tescildir katillerin
Yarın kaldırıncı göğe, yarınki kıyamette

Filistin, Ey Filistin!
Sen yoğur zaferini hilalin
Cephanen, miracınla yoğrulmuş gecelerin olsun.
Affet beni Filistin,
Unutup da seni dokunursa kalemim,
Güllere bülbüllere
Bulursam kendimi dünyanın zevkü sefa bahçesinde
Ellerimi koparsın dikenleri güllerin
Boğulayım dünyanın en iç çekirdeğinde
Yanıp da kül olayım
Donup da buz olayım
Ve ben seni haykıran bir avaz olayım.

Susma haykır ve dinsin karanlıklar
Seherden sonradır en şanlı uyanışlar
Gebedir karanlık umuda her an ve dakika
Selam olsun mücahidin iman kokan ruhuna

Gebedir hâlâ alem gebedir Ömerlere
Selahaddinler filizlenecektir her bir akan saniyede
Ve kürsüyü yerleştirecekler mabedin gövdesine
Duyulacak sesimizdir cihanlar ötesine
Ayasofya'dan başlayıp da Doğu Türkistan'a yürüyecek
Mescidi Nebi'den yankılanıp Kubbetüssahra'ya erişecek
Oradan yükselecek arşa,

Gök kubbeye yayılacak
Duyanlar,
Ömer ve Selahaddin dirildi sanacak!

Yemin olsun yemin edilen yemişe
İncire Tur'a ve de zeytine
Yemin olsun ankebuta ve güvercine
Mağaradan özgürlüğe yol verene
Kubbeyi demirlerle değil, zeytin dallarıyla örene

Unutursak cesaretin çocuklarını
Ve unutursak şafak vaktinde yağın kanlı yağmurları
Gözlerimiz göremezse,
Kulaklarımız duyamazsa
Ruhumuz başka diyarlara koşarsa
Misali bir yıldı atının
Örümcekler bir dikiş de bizim ellerimize atсын.
Zulme susanlara adımız yazılсын
Dikenleri batsın bize kelimelerin.
Gazabına uğrayalım gündüz ile gecenin.

Aksa, ulaşır mı sesim altından göğüne?
İbrahimî bir ses dilerim Rabb'imden.
Haykırmak için senin destanını ademin çocuklarına.
Ulaşır mı Filistin dediklerim yurduna?

Filistin, sen benim tuz basılmış yaramsın.
Sen ruhuma miraç, cesarete kucaksın.
Sesimin son zerresinde haykıracağım seni yine
Buz tutmuş kalpleri ısıtmak için,
Minik buzdan ellerle.
Gözyaşlarıyla toprağı yeşerten anneler için
Kudüs' e eş annelerimiz için
Binlerce Hanzala için
Kahramanlarını feda eden
Cesur ve yetim kız çocukları için
Titrek dudaklar için
Aksa için
Ve sen ey Filistin
Senin için
Hakikat,
Cesaret,
Şehadet,
Ve kıyam et!

Şiir, İstanbul il Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen "Yüreğimde Filistin" konulu liseler arası şiir yarışmasında birincilik ödülünü almıştır.

Zeynep Asude
Başol*

Yerel Çözümlerle Küresel Etki

Filistin'de Teknoloji

İnsanlar Filistin kelimesini duyduklarında veya okuduklarında, teknoloji ve yenilik gibi kavramlardan ziyade işgal, savaş, baskınlar ve yıkım gibi kavramlar akıllarına gelir. Bu izlenimlerin doğruluğunun yanı sıra Filistinliler, bireysel ve tüzel olarak, küresel düzeydeki şirketler ve kuruluşlar için teknik yetenekler barındırırlar.

Filistin, tarih boyunca siyasi olarak karmaşık bir coğrafyada varlığını sürdüren bir halkın evi olmuştur. Bu topraklar sadece tarihi, siyasi ve kültürel açıdan değil, aynı zamanda teknoloji ve inovasyon bağlamında da büyük zorluklarla karşılaşmıştır. Öte yandan Filistin halkı uzun yıllardır devam eden çatışmaların ve sınırlamaların üstesinden gelmeye çalışırken, teknoloji ve inovasyon onlara büyük fırsatlar sunmuş ve giderek artan bir şekilde benimsenmesini sağlamıştır.

Filistinli girişimciler, dünyanın genelinde olduğu gibi teknolojiyi kullanarak sorunlara çözüm bulma amacıyla üretimler yaparlar. Sosyal medya platformları bu duruma en güncel örnek olarak verilebilir. Filistinlilere dünya ile iletişim kurma ve kendi hikayelerini paylaşma fırsatı tanıyan bu platformlar savaş şartlarında kendi iç iletişimlerinde de aktif rol alır. Öte yandan Filistinliler bu platformlar aracılığıyla maruz bırakıldıkları şartları dünyaya kendi perspektiflerinden duyurma şansı edinmişlerdir. Ancak, bu teknolojiler aynı zamanda yanlış veya eksik bilgi yayılması, siyasi çatışmalar nedeniyle bazı bilgilerin çarpıtılması veya manipüle edilmesi gibi riskler taşıması sebebiyle bazı handikaplar barındırabilir. Bu durumu engellemenin en etkili yollarından biri medya okuryazarlığının sosyal medya kullanıcılarına aktarımının yapılmasıdır.

Sosyal medya platformları, Filistinlilere seslerini duyurma fonksiyonunun yanı sıra kültürlerini paylaşma imkânı da tanır. Bu sayede Filistinliler küresel bir izleyici kitlesiyle iletişim kurarak uluslararası toplumla bağlantı kurma ve kendi hikayelerini anlatma fırsatı bulur. Öte yandan kısıtlı ve zor şartlar altında birbirlerinden haberdar olarak faaliyetlerini kendilerine duyurmaya, kültürel benliklerini korumalarına destek olur. Filistinli toplulukları kendi içlerinde güçlendirerek sosyal ve kültürel bağlarını destekleme amacıyla da kullanılan dijital platformlar, yapılan kültürel etkinlikleri ve sanat projelerini, Filistinli sanatçıları ve Filistin kültürünü dünya genelinde tanıtmaya da yardımcı olur. Ancak, dijital bağlantılar gerçek dünyadaki toplumsal zorlukları çözmekte yetersiz kalmakla beraber bölgedeki şartlar, altyapı eksiklikleri ve internet erişimindeki sınırlamalar, bu aktarımları zorlaştırabilir.

Teknoloji aynı zamanda Filistin'deki eğitim sistemini de pozitif anlamda etkilemektedir. Online eğitim platformları ve dijital araçlar, Filistinlilere global eğitim imkanlarından yararlanma şansı sunar. Örgün eğitimin yanı sıra Filistinlilerin günlük hayatta karşılaştıkları zorluklar yaratıcılıkla-

rını, kaynak kullanımını beslemeye yardımcı olmuştur. Kapalı alanlar, yol kapatmaları veya sokağa çıkma yasakları gibi engeller karşısında Feras Nasr'a göre Filistinliler, COVID-19 salgını herkesi çevrimiçi olmaya zorlamadan önce uzaktan çalışma ve çevrimiçi toplantılar gibi dijital adaptasyon sağlamaya salgın öncesinde başlamışlardı. İnsanlar için sıradan olan bazı durumlar Filistinlilerin yaşadığı şartlar altında daha geniş kaynaklar ve çaba gerektirebildiği gibi oradaki insanların sorunları aşabilmek adına yenilikçi yollara başvurmasına olanak sağlamıştır.

Son yıllarda büyüyen Filistin teknoloji ekosistemi, Filistin'de kurulan çeşitli şirketler, kuruluşlar, girişimler ve promosyonlar aracılığıyla desteklenir. Bunlara 150'den fazla Filistin teknoloji şirketini temsil eden çeşitli teknolojik hizmetler ve çözümler sunan Filistin IT Şirketleri Derneği (PITA) gibi örnekler dahildir. Intersect Innovation Hub, Palestine Techno Park ve Flow Accelerator gibi kuruluşlar, Filistinli girişimcilerin fikirlerini geliştirmelerine ve başarılı işletmeler kurmalarına yardımcı olmaktadır. Uluslararası müşteri çeken ve Filistin'e yurtdışı yatırımcı fonu sağlayan Filistin startup sahnesi, uMake, Gaza Sky Geeks, Yüksek İnovasyon ve Mükemmellik Konseyi (HCIE), üniversite inovasyon merkezleri ve diğer birçok kuruluş da teknolojik gelişmeleri desteklemektedir. 2021 yılında Filistinli Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) çalışanlarının doğrudan İsraili şirketlerle sözleşme yapmalarına olanak tanıyan özel izinlerin oluşturulması her ne kadar beyin göçü riskini artırsa da Filistinlilerin bu alanda bilgi ve becerilerinin derecesini gösteren örneklerden biridir.

Bu ekosistemi destekleyen bir başka kaynak ise bilgi paylaşımını ve farkındalığı teşvik etmek amacıyla düzenlenen etkinliklerdir. PITA tarafından düzenlenen yıllık bir IT konferansı olan Expotech, Girişimcilik – Filistin (ICEP) Uluslararası Konferansı, Hackathon'lar, startup haftaları, diğer sergiler ve konferanslar Filistin'de düzenli olarak gerçekleşmekte ve teknolojik gelişmelerin ilerlemesine olanak sağlamaktadır.

Filistin, tarihi, kültürel ve siyasi zorluklara rağmen teknoloji ve inovasyon alanında önemli adımlar atmış bir coğrafyadır. Filistinliler, çeşitli zorluklara rağmen yaratıcılıklarını ve dirençlerini kullanarak teknolojiyi etkin bir şekilde benimsemiş ve küresel düzeyde tanınan başarılar elde etmişlerdir. Sosyal medya ve diğer dijital platformlar, Filistinlilere dünya ile bağlantı kurma, kendi hikayelerini paylaşma, kültürlerini tanıtmaya ve eğitimlerine erişim sağlama imkânı sunmuştur. Bu bağlamda, Filistin'in teknoloji alanındaki potansiyeli, sadece kendi halkının yaşam kalitesini artırmakla kalmayıp aynı zamanda bölgesel barış ve istikrarın sağlanmasına da katkıda bulunabilecek bir güce sahiptir. Ancak, bu potansiyeli tam olarak gerçekleştirebilmek için uluslararası destekler ve çözüm odaklı siyasi çabalar da gereklidir.

*Kartal AİHL mezunu. Bahçeşehir Üniversitesi İşletme Mühendisliği ve Yazılım Mühendisliği öğrencisi. Film-dizi izlemeyi, kitap okumayı, seminer-konferanslara gitmeyi, akademik yazım çalışmaları yapmayı ve hayvanlarla vakit geçirmeyi çokça sever.

Nisa Nur
Işık*

İbn Hazm

AŞKIN İZİNDE BİR MÜTE- FEKKİR

İsmi anılınca pek çok kimsenin aklına Zahirîlik mezhebinin en büyük temsilcisi olması hasebiyle gelse de, üç ayrı dönemde vezirlik yapmış hukukçu, edebiyatçı, metot bilgini, muhaddis, soy ve şecere bilgini, dilbilimci ve şair; hakkında kendi çalışmalarına kıyasla az sayıda araştırma yapılmış, 11. yüzyıl Endülüs edebiyatının incisi, yaklaşık 400 cilt eser kaleme almış olan ve odağımızı yönelteceğimiz Tavku'l-Hamâme (Güvercin Gerdanlığı) özelinde İbn Hazm var bu sayımızda.

“Eksik kişi, eksikliğini bilseydi, kâmil olurdu. Hiçbir yaratık kusurdan hali/uzak değildir. O halde bahtiyar, eksikleri önemsiz ve az olan kimsedir”

Kendi Dilinden

“Bir Müslüman için Allah'ın haram kıldığı şeylerden sakınıp kaçınmak ve bilerek büyük günahları işlememek yeterlidir. Kıyamet gününde hepsinden sorguya çekilecektir. Fakat güzel bulmak ve kendini aşka kaptırmak doğaldır; ne emredilmiş, ne yasaklanmıştır. Zaten kalpler, onları yönlendiren Allah'ın elinde değil midir?”

“Gözün elçilik yaptığını iyi bilesin! Karşıdakilerin niyetlerini anlamak için iyi bir elçi! Öteki dört duyu organı da kalbe açılan kapılar, ruha çıkan yollardır. Göz ise bunların en girgini, en doğru bilgi vereni, işlevinde en mükemmel olanıdır. Göz ruhun konakçısı, sadık rehberi ve gerçekleri yansıtan, imgesel anlamlar yakalayan, somut nesnelere hissedilir biçimde kavratır temiz, berrak ve lekesiz bir aynadır.”

“Bütün bu sevgi türlerinin nedenleri yok olunca kendileri de yok olur. Nedenleri çoğalınca sevgiler de çoğalır; nedenler küçülünce sevgiler de küçülür; nedenler yaklaştıkça sevgiler de sığlaşıp yoğunlaşır. Nedenler uzaklaştıkça sevgiler de çözülüp dağılır. Ruhu kucaklayan gerçek sevgi, kuşkusuz bu kuralın dışındadır. Bu tür bir sevgi ancak ölüm nedeniyle sona erebilir.”

“Ölümden daha güçlü olan şey bize ölümü göze aldırır şeydir; candan daha kıymetli olan, uğruna canın feda edildiğidir.”

Şiirlerinden:

“... Bir şeyin nedeninin başka bir şeyde olduğunu anladığımızda, onun varoluş nedeninin yittiğini görür görmez o şey yok olacaktır. Ama bir şeyin nedeninin bizzat kendinde olduğunu anladığımız zaman, onun sonsuza dek sürmesi sağlanmış demektir.”

“İlimler ikliminde ben etrafını aydınlatan güneşim.

Ne var ki benim kusurum, doğduğum tarafın Batı olmasıdır.

Eğer ben Doğu’dan doğmuş olsaydım,

Benim zayı olan ilmî varlığım yağma edilib kapışılırdı!”

Ne Dediler?

“Şatıbî, İbn Hazm’ın yetişme tarzı ve ilim geleneği hakkında şu tespitte bulunur: İbn Hazm, üstatlardan ilim alarak onlarla olan beraberliği devam ettirmemiş, onların edep ve terbiyesi ile yetişmemiştir. Meşhur müçtehid imamlar ve ilimde derinleşmiş benzeri alimler ise aksine öyle değildir”

“Güçlü bir münakaşa ve münazara yeteneği olan İbn Hazm, alim ve zahid hemşehrîsi İbnu’l-Arif (v. 536/1141) tarafından şöyle tanıtılır: “İbn Hazm’ın dili ile Haccac’ın kılıcı ikiz kardeş idi.”

Mahmut Kanık

“İbn Hazm’ın şiirinde sözler tıpkı güzel bir yüzü arındırır. Sözlerin içerdiği anlam ise, o güzel yüzdeki gözleri arındırır.”

“İbn Hazm ilmîni her dala kaydırıyor, kendisine karşı çıkanlara, yapıtlarında ortaya koyduğu düşüncelere dayanarak cevap veriyor, onlarla mücadele ediyordu. “İnsanlara onu açıklayasınız ve onu gizlemeyesiniz...” (3/187) âyetiyle Allah’ın bilginlerinden aldığı söze dayanarak düşüncelerini yaygınlaştırmaya çalışıyordu. Bu yüzden birçokları ona darıldı. Gene bu yüzden vatanından uzaklaştırıldı. Sürgüne gönderildiği hâlde, o durumda bile ilmîni yaymaktan ve düşüncelerini anlatmaktan geri durmuyordu. Hayatında karşılaştığı en büyük felâket ise, eserlerinin ve makalelerinin bizzat kendi gözü önünde, düşmanlarının huzurunda yakılması olmuştur. Bu konuda İbn Hazm şunları söylüyor:

“Kâğıtları yaksanız bile, onların içeriklerini yakamayacaksınız; çünkü onlar benim kalbimdedir.

Ayaklarım nereye yönelse, onlar da benimle gelir;

benimle biner, benimle iner, benimle kabrime girer.”

“İbn Hazm doğaçtan, irticalen şiir söyleyen üstün zekâlı bir şairdir. Dizelerindeki coşkun ifadeler, ses, hele bu sesin geri planındaki imgeler olağanüstü denilebilecek niteliktedir.

Endülüs Arap şiiri daha çok imge ağırlıklıdır. İbn Hazm’ın imgeleri oldukça çarpıcı tasavvurlar şeklinde hemencecik okuyucu veya dinleyicinin belleğinde yerini bulur. Şair bilimsel açıdan da oldukça ileri düzeyde olduğundan, Fuzûlî’nin “İlimsiz şiir, temelsiz duvara benzer” dediği gibi, dayanak noktalarını Kur’ân ve hadis ilmînden alan şiirleri zengin anlamlar yüküldür. Sözcüklerin seçimindeki titizliği, bunların gerisindeki anlam ve imgeler insanı çepeçevre, kiskıvrak yakalar.”

Tavku’l-Hamâme’den esinle çekilen, Tunuslu yönetmen Nacer Khemir’in yönettiği “Kayıp Güvercin Gerdanlığı” filminde İbn Hazm’ın görüşlerinin bir yansıması olarak değerlendirilebilecek şu cümleler geçer:

“Aşk –Allah seni korusun- başlangıcı kolay nihayeti zordur.”

“İnsanlar sık sık bir rüyanın peşinde koşarlar. Bir gün karşılaşır ama onu anımsamazlar...”

Zeynep Rana
Tekin*

POP

JAZZ

ALATLARIN

SAZ

Ama Babacığım

Fikret Kızılök

Derler ki alemlerin birinde çocukların birden büyüdüğü, zaman değirmeninin döne döne kendini öğüttüğü bir yer varmış. Burada yaşayan çocukların çoğu büyüdülerinde hep bir hastalıktan yakınmışlar. Boşluk hastalığı...Büyüdükleri zaman çocuklukları birden kayboluverir, içlerinde kocaman bir boşlukla kalakalır, hiçbir şeyin tadı kalmaz oluvermiş. Bir gün bu köye ak saçlı, nahif, görgülü bir adam bu şarkıyı söyleyerek gelivermiş. Şarkı başlar başlamaz saklanan bütün çocukluklar, yüzlerinde tatlı bir gülümseme ile saklandıkları yerlerinden çıkıp geri dönmüşler ait oldukları yere. Rivayet odur ki o gün bugündür büyükler içlerinde kaybolan , saklanan çocukluklarını hep bu şarkı ile teselli edip bulur olmuşlar.

YouTube

Kanatları Gümüş Yavru Bir Kuş

Eray Cinpir& Neyzen Muhammed Ceylan-Yasin Özçimi

Bu dünyaya ait olmayan bir şarkı...Ötelerde yapıp da bu dünyaya, kulaklarınıza öyle gelmiş gibidir. İnternette arattığınızda birçok versiyonunu bulabilirsiniz. Özellikle Üstad Münir Nurettin Selçuk yorumu enfestir. Ben Türk Sanat Musikisi sanatçısı Eray Cinpir ve Neyzen Muhammed Ceylan ve Yasin Özçimi Bey'in yorumunu eklemek istedim. Seni de gözlerini kapatıp , bestenin ta öte alemlere uzanan köklerinin kendi içindeki devamını keşfetmeye davet ediyorum dostum. Ne demişti İbrahim Tenekeci : Yürürsem yakındır, bakarsam uzak.

YouTube

A Vava Inouva

İdir

A vava Inouva (Inouva Baba) ormanda yaşayan bir baba ve kızın konuştuklarından hareketle yaşamlarını bir masal misali anlatır size.

'Inouva baba korkuyorum orman canavarlarından,

Ghriba'm kızım ben de korkuyorum onlardan.'

Şarkının tınısı o kadar nahif ve tatlıdır ki Berberice yazılan sözleri her ne kadar anlamıyor olsanız da sizin kalbinizde bir şekilde yerini ve anlamını bulurlar. Kanaatimce büyüklere ninnidir.

YouTube

Don't you Worry

Deulgukhwa

Deulgukhwa, 1982'de kurulan Güney Koreli bir rock grubu. Kendilerinin Kore'nin Beatles'ı olarak anıldığı da rivayetler dahilinde. 'Don't You Worry' bence hatırı sayılır şarkılarından biri. Benim için bir teselli şarkısı olmasının yanı sıra bir uğurlama şarkısı da aynı zamanda. Geçmişini uğurlamak ve bizde kalanları teselli etmek için en güzel yöntemdir şarkının nakaratını yüksek sesle söylemek:

'Hadi geçmişi geçmişte bırakalım

Böylesi daha anlamlı

Gidenlere şarkı söyle,

Pişmanlık duymadan sevdiğini söyle.'

YouTube

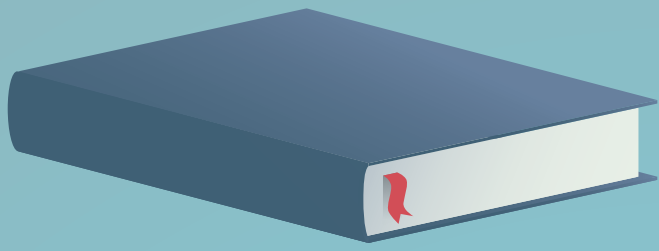
Sevda Vadisi

Sedat Anar

Zor zamanların şarkısıdır. Şifa niyetine dinlenir. Döne döne dinlenir. Dünya paçanızdan tutup sizi derinine çekmeye çalışırken, siz o bütün dünyalığa karşılık elleriniz ceplerinizde bir gitmek saklarken, iltica edecek bir dost nefesi ararken açılıp dinlenir en çok. Bir de en çok bir banka oturup, gökyüzünde süzülen bulutları, kuşları kendi faniliğinizle anlamlandırırken dinlenmesi tavsiye edilir. Şifadır.

YouTube

SAYFALARIN ÖTESİNDE SADE SODA EKİBİ

Dergi, derleyip toplar. Bu derleme ve toplama öncelikle yazılar hususunda olsa da yalnız bununla kalmaz. Yazarları, kitap tutkunlarını, kültür- sanat severleri hatta fotoğrafçı ve çizerleri bir araya getirir. Bu bir araya gelişlerden nitelikli ürünler, edebi zevklerin bilendiği sohbet ve paylaşım ortamları doğar. Yetişmek ve yetiştirmenin en büyük yardımcısı güzel ortamlardır diyoruz ve hem yüz yüze hem online buluşmalarda bir araya geliyoruz.

Bir akşam vakti muhabbetin, samimiyetin ve yeni dostlukların mekanında buluştuk. Eğitimi, turist rehberi ve yazar olan değerli hocamız Erkan Övüç ile samimi sohbet ve uzayan soruların ilhamıyla söyleşi gerçekleştirdik.

Heyecanla beklediğimiz kutlu aya kavuştuk. Bu sevinci Sade Soda yazarları, okuyucuları ve değerli misafirlerimizle bir iftar sofrasında paylaştık.

Yazılarınızı gönderebilirsiniz sadesodayazi@gmail.com
Buluşmalarımıza katılabilirsiniz [sadesodadergi](https://www.instagram.com/sadesodadergi) [sadesodadergi](https://www.facebook.com/sadesodadergi)

ruhum! ovada sert es, yamaçta sus,
ırmakta ağla.

işte dünya kapısı, işte dünya kederi
ister dağının gölgesinde dur, ister
incirin neşesine vur
ağrı kendini ve tamamla.

Birhan Keskin

